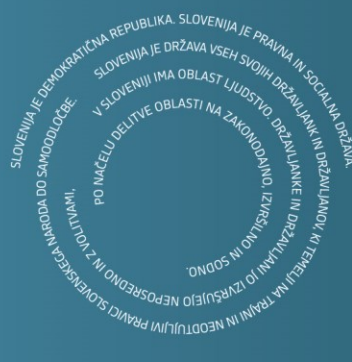

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 21. IZREDNA SEJA

(13. oktober 2015)

MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

21

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 21. izredna seja (13. oktober 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 21. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z VSE SLABŠIMI UVRSTITVAMI SLOVENIJE NA MEDNARODNIH LESTVICAH, KI MERIJO SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC, UČINKOVITOST PRAVNE DRŽAVE IN EKONOMSKEGA SISTEMA, EPA 787-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z VSE SLABŠIMI UVRSTITVAMI SLOVENIJE NA MEDNARODNIH LESTVICAH, KI MERIJO SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC, UČINKOVITOST PRAVNE DRŽAVE IN EKONOMSKEGA SISTEMA, EPA 787-VII	6
MAG. MARKO POGAČNIK	6
JOŽEF HORVAT	8
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	8
TINA BRECELJ	9
MAG. BOJANA MURŠIČ	10
LUKA MESEC	11
MAG. MATEJ TONIN	14
DR. BOJAN DOBOVŠEK	16
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	17
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	18
MARJANA KOTNIK POROPAT	20
MAG. MARKO POGAČNIK	20
JOŽEF HORVAT	23
BORIS KOPRIVNIKAR	24
MAG. MARKO POGAČNIK	25
JERNEJ VRTOVEC	25
MAG. ALENKA BRATUŠEK	26
SUZANA LEP ŠIMENKO	27
DUŠAN RADIČ	28
JANKO VEBER	29
ANDREJA POTOČNIK	30
MAG. MARKO POGAČNIK	31
LJUDMILA NOVAK	31
MAG. BRANKO GRIMS	32
JANKO VEBER	33
IVAN ŠKODNIK	33
KSENIJA KORENJAK KRAMAR	34
MAG. MARKO POGAČNIK	35
BORIS KOPRIVNIKAR	35
MAG. MARKO POGAČNIK	36
BORIS KOPRIVNIKAR	37
JANJA SLUGA	38
MAG. BRANKO GRIMS	40
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	40
MAG. BRANKO GRIMS	41
MAG. MARKO POGAČNIK	41
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	41
UROŠ PRIKL	41
MAG. MARKO POGAČNIK	43
DR. JASNA MURGEL	43
MAG. ANŽE LOGAR	44
MAG. BOJAN KRAJNC	46
JOŽEF HORVAT	47
MAG. MARKO POGAČNIK	47
DR. VINKO GORENAK	47
MARIJAN POJBIČ	49
JOŽE TANKO	49

TINA BRECELJ	51
MAG. MARKO POGAČNIK	52
JOŽE TANKO	53
DR. VINKO GORENAK	53
MAG. ANŽE LOGAR	54
MAG. MARKO POGAČNIK	55

Državni zbor VII. mandat

21. izredna seja
13. oktober 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 13. oktobra 2015 ob 14.02.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 21. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Nada Brinovšek, gospa Erika Dekleva, dr. Simona Kustec Lipicer, gospa Anja Bah Žibert, dr. Milan Brglez med 15.30 in 17.30 uro, dr. Franc Trček, gospod Matjaž Nemec, gospod Roberto Battelli, dr. László Göncz, gospod Saša Tabaković od 16. ure dalje, gospod Igor Zorčič, gospod Marjan Dolinšek, gospod Tomaž Lisec in mag. Branislav Rajič.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 21. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda seje ste prejeli v petek, 9. oktobra 2015 s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 21. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI Z VSE SLABŠIMI UVRSTITVAMI SLOVENIJE NA MEDNARODNIH LESTVICAH, KI MERIJO SPOŠTOVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC, UČINKOVITOST PRAVNE DRŽAVE IN EKONOMSKEGA SISTEMA.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina 27 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem najprej besedo predstavniku predlagatelja mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Vlada Mira Cerarja se na podlagi ugodnih rezultatov podatkov o gospodarski rasti in ugodnih ocen glede gospodarske rasti v prihodnje rada pohvali, da so to rezultati in napovedi rezultati njenega dobrega dela. Pri tem seveda zamolči dejavnike, ki so največji prispevali k tem rezultatom. To so povečan izvoz, ki je posledica svetovnega gospodarskega okrevanja in dobrega odziva slovenskega gospodarstva trenutnim razmeram na trgu; iztekajoča se finančna perspektiva od 2007 do leta 2013, pri kateri se je največ projektov, financiranih z evropskim denarjem, zaključilo leta 2014 in v letošnjem letu; sprejetje Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki ga je sprejela vlada Janeza Janše in katerega cilj je bil v največji možni meri uravnotežiti javno porabo s tistim kar ustvarimo, kar je predpogoj za vzpostavitev zdrave in dolgoročne gospodarske rasti; zaradi pozitivnih rezultatov pokojninske reforme, ki je bila prav tako sprejeta v času druge vlade Janeza Janše. Nič od tega, kar je najbolj prispevala k slovenski gospodarski rasti, torej ni posledica dobrega dela vlade Mira Cerarja.

Najboljšo sliko, kje se določene države nahajajo na področju družbenopolitičnih in ekonomskih vprašanj, kažejo mednarodne lestvice, ki merijo spoštovanje človekovih pravic, učinkovitost pravne države in ekonomskega sistema. Pripravljajo jih ugledne in neodvisne mednarodne institucije ter organizacije. V Sloveniji je gospodarski model vzpostavila tranzicijska levica na čelu s Forumom 21 in s podporo njemu lojalnih medijev. Za ta model je značilna prevelika vloga države, vmešavanje politike v gospodarstvo, dajanje prednosti prerazdelitveni in predrazvojni politiki, odlaganje

strukturnih reform v imenu socialnega miru in predvsem politika nacionalnega interesa, s katero se prepričuje privatizacija državnega premoženja. Tisto malega državnega premoženja, ki pa se privatizira, pa se čedalje slabše privatizira oziroma se privatizira na sporni način.

V poročilu Ekonomska svoboda sveta 2014 si je Slovenija med 152 državami delila 105. mesto z državo Sierra Leone, v poročilu Ekonomska svoboda sveta 2015 pa je svojo uvrstitev na lestvici še poslabšala in se med 157 državami skupaj z Nigerijo in Kitajsko uvrstila na 111. mesto. Slovenija je na tej lestvici zaostala za državami, kot so Vietnam, Namibija, Rusija in Tanzanija. Kot ekonomsko najmanj svobodna država Evropske unije v celi Evropi pa za njo zaostaja le Ukrajina, kar je nedvomno popolna sramota in blamaža za Republiko Slovenijo.

Tudi uvrstitev Slovenije na lestvici Svetovnega ekonomskega foruma kaže enako sliko kot pri prejšnjih dveh omenjenih lestvicah. Globalno poročilo konkurenčnosti je eno od najpomembnejših publikacij na področju mirjenja mednarodne konkurenčnosti. Svetovni ekonomski forum iz Ženeve izdaja poročilo že od leta 1997 naprej, Slovenija pa je vanj vključena že od leta 2001. Od leta 2005 naprej izračun konkurenčnosti Svetovnega ekonomskega foruma temelji na globalnem indeksu konkurenčnosti. Gre za celovit indeks, ki zajema tako mikroekonomske kot makroekonomske vidike nacionalne konkurenčnosti, konkurenčnost pa je opredeljena kot nabor institucij politik, dejavnikov, ki določajo raven produktivnosti. Pomenljivo je, da je v poročilu 2014–2015 navedeno, da je Slovenija po vladni učinkovitosti 128. med 144 državami. Po tem kriteriju je uvrščena mesto pred Grčijo. Glede tega, ali so vladne odločitve nepristranske ali pa komu dajejo prednost oziroma ga favorizirajo, je Slovenija na 111. mestu. Glede upravljivosti Vlade je na 133. mestu. Glede tega, kakšne finančne obremenitve povzročajo vladne odločitve, pa je Slovenija na 133. mestu. Le po kriteriju transparentnosti vladnih odločitev je na 55. mestu.

Tudi na lestvici konkurenčnosti, ki jo je pripravil švicarski institut, Slovenija doseže najslabšo uvrstitev na skoraj vseh področjih, ki se nanašajo na Vlado ali državni aparat. Pri podatku birokracija smo med 61 državami zasedli 56. mesto. Na področju obdavčitve fizičnih oseb smo celo na zadnjem mestu, na 58. mestu pa smo glede na okoljsko zakonodajo. Problematična je tudi uvrstitev glede na tuje neposredne naložbe, kjer se Slovenija nahaja na 59. mestu. Po privlačnosti za visoko usposobljene tuje kadre smo na 59. mestu, po učinkovitosti nadzornih svetov pri nadzoru uprav pa na zadnjem, 61. mestu. Švicarski inštitut je dal Sloveniji pet priporočil za izboljšanje na področju konkurenčnosti: reforma zdravstvenega sistema, reforma davčne zakonodaje, konkurenčnost in zadolženost

državnih podjetij, vzpostavitev do posla prijaznega okolja in fiskalna konsolidacija. Samo za primerjavo, ko je mandat končala prva Janševa vlada leta 2008, je bila Slovenija na 32. mestu, danes pa smo na 49.

Nadalje velja izpostaviti dejstvo, da Slovenija drsi tudi na lestvicah s področja pravosodja oziroma sodstva. Nesporno je, da imajo pravna država, učinkovitost in nepristransko sodstvo velik pomen tudi za razvoj gospodarstva. Zaskrbljujoče stanje v slovenskem pravosodju tako predstavlja osrednji slovenski razvojni problem, ki je vse bolj pereč. Zato so potrebni ukrepi, ne zgolj kozmetični popravki. Iz zadnje raziskave Svetovnega ekonomskega foruma je razvidno, da se Slovenija na področju neodvisnosti sodstva uvršča na 91. mesto od 144, neposredno za Črno goro in Iranom. Gre vsekakor za skrb vzbujajoč podatek, saj predstavlja zaupanje v sodstvo pomemben temelj na področju delovanja pravne države. Iz analize z naslovom Krepitev zaupanja v pravosodne sisteme v Evropi z dne 21. november 2013, ki jo je izdala Evropska komisija, je razvidno, da sodstvo v Sloveniji uživa najnižjo stopnjo zaupanja med vsemi državami Evropske unije. Analiza je dokazala, da pravosodnemu sistemu v Sloveniji zaupa 24 % državljanov in državljanek Republike Slovenije, ne zaupa pa rekordnih 73 %. Na zaskrbljujoče stanje v slovenskem pravosodju ne opozarjamo samo predlagatelji, ampak opozorila prihajajo tudi iz tujine, in to na vseh ravneh. Pri tem pa ne gre samo za kritike na račun verodostojnosti in nepristranskosti sodstva, temveč tudi na račun neučinkovitosti sodstva. Izsledki iz letošnjega poročila Evropske komisije o pregledu stanja na področju pravosodja v Evropski uniji za Slovenijo kažejo, da Slovenija za pravosodje namenijo največ denarja na prebivalca v Evropski uniji in ima največ sodnikov na 100 tisoč prebivalcev. Še posebej zaskrbljujoče pa je dejstvo, da se je že tako nizka stopnja zaznave neodvisnosti pravosodja v zadnjih letih še poslabšala. Po podatkih World Economic Forum se je stopnja zaznane neodvisnosti sodišč v Sloveniji od leta 2010 do leta 2013 zmanjševala.

Ne glede na dejstvo, smo kot predlagatelji v Slovenski demokratični stranki pripravili dve priporočili, ki naj bi ju sprejel Državni zbor. Vendar je na matičnem delovnem telesu, ki je to poročilo obravnavalo, koalicijski glasovalni aparat te priporočili žal zavrnil. Vsekakor pa se mora tudi širša javnost seznaniti s priporočili, ki ju je Slovenska demokratična stranka predlagala, vendar jih je koalicijski glasovalni stroj zavrnil.

Prvo priporočilo je, da Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da se začne namesto izpostavljanja gospodarske rasti, ki sploh ni posledica njenega dela, ukvarjati s pripravo resnih strukturnih reform, predvsem na področju pravosodja, zdravstva, javne uprave, pokojninskega sistema in delovnopравниh

razmerij, ki bodo popravile srhamotne uvrstitve Slovenije na mednarodnih lestvicah, ki merijo spoštovanje človekovih pravic, učinkovitost pravne države in ekonomskega sistema.

Drugič, Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da skupaj s sodno vejo oblasti preuči in predlaga ukrepe, na podlagi katerih bo mogoče vzpostaviti večjo preglednost dela sodstva, njegovo večjo učinkovitost, skrajšanje postopkov, neodvisno in nepristransko odločanje v sodnih postopkih ter povrnitev zaupanja v pravosodje.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi vlada Mira Cerarja morala ta priporočila upoštevati v dobro vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo še predstavniku predlagatelja gospodu Jožefu Horvatu.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani predstavniki Vlade!

Zakaj je Poslanska skupina Nove Slovenije prispevala podpise za razpravo o priporočilih in seveda tudi za sprejem priporočil na seji Državnega zbora v zvezi z vse slabšimi uvrstitvami Slovenije na mednarodnih lestvicah, ki merijo spoštovanje človekovih pravic, učinkovitost pravne države in ekonomskega sistema. Zato, gospe in gospodje, ker želimo, da Slovenija postane najboljša država na svetu, zato smo dali podpise. Zato, ker želimo, da skupaj z vsemi vami, kolegice in kolegi, skupaj z Vlado in tudi drugimi inštitucijami v Sloveniji končno naredimo nekaj, kar bo prispevalo k prijaznejšemu okolju državljanov in državljanov, k prijaznejšemu okolju, poslovnemu okolju, ki bo omogočalo lažji in hitrejši razvoj naših podjetij, ki bo, podčrtujem, ustvarilo boljše okolje za naše družine. Za to gre. Gre za naše slovenske družine, v okviru katerih so najboljše slovenske kmetije, najboljše slovenska podjetja, družinska podjetja. In nenazadnje za tiste družine, v katerih nastaja novo življenje, oziroma, če gledam skozi javnofinančno prizmo, kjer nastajajo in se rojevajo novi davkoplačevalci. Zato smo prispevali svoj podpis in želimo iskreno, odprto razpravo o tem, ker verjamem, da si moramo postaviti najvišje cilje. Bodimo in postanimo vendarle enkrat najboljša država na svetu.

Tako kot gre sedaj, naprej več ne more iti. To govorim z vso odgovornostjo. Mi imamo možnosti, imamo resurse, imamo fantastične posameznike, ki so sposobni to državo dvigniti na najvišjo raven. Ne želimo več gledati Slovenije na repu razno raznih lestvic. So nekateri premiki v pozitivno in na te premike moramo biti ponosni, vendar kljub vsemu ne moremo biti zadovoljni, ker smo več ali manj v spodnjih delih raznoraznih lestvic, ki jih tukaj zdaj ne bom našteval. Mi potrebujemo novo

ekonomsko politiko, če želimo, da ne bomo imeli bega oziroma izгона možganov, če želimo, da bodo naše družine rasle, da se bodo razvijale, da bo več veselja do življenja. Zaradi tega potrebujemo novo ekonomsko politiko. Mi potrebujemo pravno državo. Že davnega leta 2012 nam je to zahtevo postavilo pred nas, pred Državni zbor, slovensko gospodarstvo. Na tem, kolegice in kolegi, nismo naredili praktično nič. Če gledamo proračunske dokumente, ki so pred nami za naslednji dve leti, vidimo da pravzaprav ni politične volje na vladni strani, da bi dejansko izvedli neke prepotrebne reforme.

Tukaj je naš apel, da vendarle skupaj poiščemo tiste rešitve, ki jih moramo sprejeti takoj in ki bodo omogočile korake k nekoč najboljši državi na svetu, in sicer Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog priporočila je 7. 10. 2015 obravnaval Odbor za pravosodje. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel točk predloga priporočila, je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Kseniji Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za pravosodje je na 13. nujni seji 7. 10. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila v zvezi z vse slabšimi uvrstitvami Slovenije na mednarodnih lestvicah, ki merijo spoštovanje človekovih pravic, učinkovitost pravne države in ekonomskega sistema, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvo podpisanim gospodom Jožetom Tankom in je objavljeno na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 29. 9. 2015.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal gospod mag. Branko Grims in povedal, da trenutna gospodarska rast ni posledica dobrega dela vlade Mira Cerarja, temveč ukrepov, sprejetih v času vlade Janeza Janše. Položaj Slovenije na družbenopolitičnem in ekonomskem področju najbolje pokažejo mednarodne lestvice. Tako na primer lestvica ekonomske svobode kaže, da je Slovenija ekonomsko najmanj svobodna država Evropske unije. Predlagatelj kot problematično ocenjuje tudi uvrstitve Slovenije glede na tuje neposredne naložbe na lestvici Švicarskega inštituta IMD, ki je Sloveniji dal več priporočil za izboljševanje na področju konkurenčnosti. Po mnenju predlagatelja drsi Slovenija navzdol tudi na lestvicah s področja pravosodja, pri čemer predlagatelj opozarja, da imajo pravna država ter učinkovito nepristransko in pravično sodstvo velik pomen tudi za razvoj gospodarstva.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila, da del besedila prve točke predloga priporočila predstavlja ugotovitev, zato sodi v obrazložitev akta, v drugi točki pa naj se

besedo "sramotne" nadomesti z ustrežnejšo, saj ni primerna za besedilo akta, ki ga sprejema Državni zbor.

Ministrstvo za pravosodje je opozorilo na možnost različnih interpretacij podatkov, ki so lahko v nasprotju z namenom njihovega zbiranja. Obravnavano gradivo po mnenju ministrstva ne prikazuje aktualnih podatkov in stanje ni tako kritično, kot ga skuša prikazati predlagatelj.

Predstavnica Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je predstavila ukrepe Vlade za podporo podjetništvu. Predstavnika Vrhovnega sodišča sta izpostavila, da na Vrhovnem sodišču tovrstna poročila stalno spremljajo z namenom izboljšanja svojega delovanja, pri pripravi nekaterih pa tudi sodelujejo. Opozorila sta, da tovrstna poročila pogosto vsebujejo tudi napotke, kako naj se zbrani podatki ne uporabljajo, da ne bi prišlo do njihovega napačnega interpretiranja in subjektivnih ocen, predstavila pa sta tudi nekaj aktualnih političnih podatkov o učinkovitosti sodstva.

V razpravi so koalicijski poslanci menili, da želi predlagatelj predstaviti zastarele podatke na podlagi svojega subjektivnega izbora in interpretacije. Predstavili so nekaj drugih mednarodnih raziskav, ki kažejo Slovenijo kot demokratično državo, ki spoštuje človekove pravice. Opozorili so, da je odbor na predlog istega predlagatelja že večkrat obravnaval stanje v slovenskem pravosodju in ugotovil, da se stanje izboljšuje.

Opozicijski poslanci so menili, da bodo aktualni podatki pokazali še slabo sliko slovenskega gospodarstva in pa pravosodja, zato so pozvali k čimprejšnji pripravi ustreznih reform, ki bodo pripomogle k blaginji Slovenije in njenih državljanov.

Odbor je v skladu s 128. in 171. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o obeh točkah predloga priporočila skupaj in ju ni sprejel. Na podlagi razlage Komisije za Poslovnik v zvezi z drugim odstavkom, 61. člena Poslovnika Državnega zbora je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava Predloga priporočila za vse slabše uvrstitve Slovenije na mednarodnih lestvicah, ki merijo spoštovanje človekovih pravic, učinkovitost pravne države in ekonomskega sistema, na matičnem delovnem telesu končana. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje gospe Tini Brecelj.

TINA BRECELJ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav poslankam in poslancem!

Pred približno enim mesecem je bila v tem zboru na izredni seji razprava o uvrstitvi Slovenije na infografiki neke nevladne organizacije, katere podlaga so bili statistični

podatki Evropskega sodišča za človekove pravice. Statistika, ki je vsebovala podatke za leto 2014, je bila objavljena že marca letos. Razpravljalo se je o ustreznosti metodologije, pojasnjevalo, na kateri sistemski problem so sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice dejansko opozorile ter kaj so zgolj namenske interpretacije uradnih podatkov. Danes, mesec kasneje, je razprava na izredni seji spet o podatkih, statistikah, primerjavah.

Tokrat so podatki starejši, najmlajši so iz leta 2013. Poročila in lestvice imajo sicer večinoma letnico 2015, to drži, a podrobnejše branje kaže, da temeljijo na starejših podatkih, s tem da so danes na voljo že nekatere nove lestvice. Slovenija se je tako na lestvici World Economic Forum povzpela, konec meseca pa bo objavljen tudi novejši Doing Business.

Lahko se strinjamo, da so različni indeksi in statistike le okvirni indikatorji stanja na posameznem področju, saj odražajo tudi nepravne in neekonomske dejavnike, kot so zaupanje v pravni sistem ali občutek recimo ekonomske svobode in podobno. Je pa dejstvo, da različni indeksi, ki imajo različne metodologije zbiranja in analiziranja podatkov, kažejo različne slike. Statistično posploševanje zato ne sme in ne more kazati dejanskega stanja po posameznih področjih. Podobna opozorila so navedena v vsakem takem poročilu oziroma so zapisana v drobnem tisku pri vsaki lestvici.

Naj najprej omenim, da je bilo o pregledih stanja na področju pravosodja, če grem najprej sem, oziroma o tako imenovanem Justice Scoreboard tudi v Državnem zboru veliko razprave. Nazadnje maja letos, ko je bilo prepoznano stalno in postopno izboljšanje "delovanja sodstva, kar je pokazal tudi pregled za leto 2015".

V zvezi s poročilom Ekonomska svoboda sveta 2015 in uvrstitvijo Republike Slovenije naj pojasnim, da je Slovenija na lestvici sicer res padla. Mimogrede, v tujih medijih je bil opažen tudi padec recimo ZDA. Razdelitev oziroma podrobnejši pregled naše ocene pa pokaže, kako smo se odrezali po posameznih področjih, in iz te razdelitve je razvidno, da je področje pravni sistem in lastninske pravice uvrščeno na najvišjem mestu izmed področij, in sicer na 55 z oceno 6,0. Navedeno poročilo pa je pravzaprav povzetek več študij drugih mednarodnih organizacij, torej se določeni rezultati Slovenije iz ene lestvice prepisujejo, uporabljajo tudi v drugih.

Če pogledamo večletno točkovanje Slovenije v letnih poročilih ekonomske svobode sveta, je moč opaziti sorazmerno majhna gibanja, kar ne kaže drastičnega znižanja, kot ga predlagatelji želijo prikazati. Obstaja vrsta mednarodnih lestvic, na katerih se Slovenija različno uvršča. Če pogledamo na primer Indeks človekove svobode, ki je bil objavljen avgusta letos, se Slovenija uvršča na 41. mesto od 152, s tem da se ta indeks deli na dva kriterija, osebno svobodo in ekonomsko svobodo. Po

kriteriju osebne svobode na primer je Slovenija na 12. mestu. Tudi Rule of Law indeks uvršča Slovenijo na 28. mesto od 102 razvrščenih, podatki so za leto 2014. Pri tem se v kategorijah temeljne pravice uvrščamo celo na 20. mesto, v kategoriji kazenskega pravosodja na 24. ter v kategoriji civilnega pravosodja na 25. mesto. Slovenija se pri nekaterih drugih indeksih uvršča sorazmerno visoko. Naj opozorim na Quality of Life Index, ki je za državljane najbrž najpomembnejši. Med državami južne Evrope smo tukaj uvrščeni na 2. mesto, za Španijo, med vsemi evropskimi državami pa na 13. mesto od 29. Med prav vsemi obravnavanimi državami po tem indeksu pa smo zasedli 22. mesto od 57 držav.

Raznolika vrsta mednarodnih lestvic in indeksov torej. In uvrstitve Slovenije na njih je daleč od sramote in blamaže. Je pa dejstvo, da predlagatelji zahtevo za sklic izredne seje septembra 2015 – zdaj smo oktobra, sklic je bil septembra – utemeljujejo s podatki iz leta 2013 in starejšimi, s tem da je bilo pričakovano novo poročilo World Economic Forum medtem že objavljeno, v kratkem pa bo tudi novi Doing Business, in sicer oba z novejšimi podatki.

Ko je govora o pravosodju, je nekaj priznanj slovensko pravosodje v preteklosti že prejelo, med drugim kristalno tehniko Sveta Evrope leta 2010 in leta 2012. Nazadnje pa je Evropska komisija v publikaciji Quality of Public Administration – A Toolbox for Practitioners, objavljeni aprila letos, kot primer dobre prakse izpostavila podatkovno skladišče in predsednikove plošče.

Glede lestvic, ki temeljijo na podatkih pred letom 2013, je treba poudariti, da je govora o časih neke druge vlade. Če pa se vrnem k aktualni vladi, ne bi želela ponavljati ukrepov, ki jih je le ta sprejela z namenom, da se bo Slovenija tudi v prihodnje vzpenjala po različnih lestvicah. Vsi ste jih prejeli v vladnem gradivu, nekaj od njih je bilo predstavljenih, kot smo slišali, tudi na Odboru za pravosodje, prav tako pa sem prepričana, da ste delo te vlade v preteklem letu budno spremljali.

Proučili smo priporočila skupine poslank in poslancev ter jih ne podpiramo, saj stanje v državi ni kritično, kot ga poskušajo predlagatelji rednih izrednih sej prikazati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanj mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Naj na začetku omenim, da Socialni demokrati Slovenijo vidimo kot državo, ki bo zmagovala v kategoriji visoka kakovost življenja, kjer bodo prioritete usmerjene k varnosti in dostojanstvu človeka; varni in povezani skupnosti; dinamičnemu gospodarstvu, ki se

napaja iz odličnosti, znanja in ustvarjalnosti; kjer so enake možnosti samoumevne in jih družba zagotavlja, s sposobno upravo in učinkovitim javnim sektorjem v šolstvu, zdravstvu, kulturi in športu; kjer so zaščitene naravne danosti in viri. Socialni demokrati menimo, da se je treba iz napačnih odločitev ali, če hočete, tudi zlorab, ki so se v naši družbi zgodile in se žal še dogajajo, za katere so državljanke in državljani tudi "dobro gor plačali", kot velikokrat rečemo v medsebojnih pogovorih, tudi kaj naučimo.

Naša prizadevanja in podpora so usmerjeni k izboljšanju delovanja vseh podsistemov naše družbe, tudi pravosodnega sistema. Zakaj to omenjam? Ker predlagatelj ponovno v gradivu namenja veliko besed sodstvu in pravosodju ter navaja, da imamo v Sloveniji največ sodnikov na 100 tisoč prebivalcev. Ta predlagatelj se nikakor ne more spomniti, kdaj se je število sodnikov povečalo. V letnem poročilu o sodiščih za leto 2008 – smatramo, da so to verodostojni podatki –, lahko preberemo, da je število sodnikov leta 2005 poskočilo na 969 sodnikov. Leta 2004 jih je bilo 776. V obrazložitvi tabele 39 navedenega poročila piše, da gre pri analizi kadrovskih podatkov upoštevati, da se je kadrovski načrt sodstva povečal izključno zaradi reforme prekrškovnega prava in s tem povezane priključitve sodnikov za prekrške. Torej, če preračunavamo, je bilo leta 2004 na 100 tisoč prebivalcev približno 38,8 sodnikov, leto kasneje, torej 2005, pa skoraj 50, do konca mandata 2008 pa še nekaj več.

Predlagatelji ponovno govorijo o nepristranskosti sojenja in dajanju videza nepristranskosti. Spoštovani, kje je nepristranskost pri odločanju o človekovih pravicah manjšin, na primer pri Romih, izbrisanih, istospolno usmerjenih, družinskih zadevah? Ali morebiti menite, da se to ne pozna na lestvicah, ki ocenjujejo človekove pravice?

Socialni demokrati smo že nekajkrat poudarili, da je treba vse anomalije, ne le v sodstvu, tudi odpraviti. Vendar pa nenehen napad na eno od vej oblasti ter s tem ustvarjanje videza nesposobnosti delovanja sodstva in pravne države zagotovo ne le prispeva k padanju na mednarodnih lestvicah, ki merijo učinkovitost pravne države, ampak tudi vpliva na spoštovanje človekovih pravic in ekonomskega sistema. Pravzaprav bi morali vse lestvice, ki jih delajo različne mednarodne institucije pogledati, jih postaviti na skupni imenovalec, jih nepristransko oceniti in jim na ta način najti tisto pravo mesto Slovenije v družbi raznolikih držav. Spoštovani, morda je k padcu na različnih lestvicah pripomoglo tudi soočenje z gospodarsko in ekonomsko krizo, ki je v svetu kazala svojo pogumnost že leta 2007 in se nadaljevala v letu 2008. Z zamikom je udarila tudi v Slovenijo. Spoštovani, ta kriza se ni zgodila zaradi delavk in delavcev v javnem in zasebnem sektorju, ampak predvsem zaradi menedžerskega tekmovanja, kdo ima več, in s

podporo nosilcev takratne oblasti, morda tudi nekega dela javnosti. V času tako opevane gospodarske rasti in rasti bruto domačega proizvoda za kar 6,9 %, pa "najuspešnejši vladi v Sloveniji" ni uspelo nič prihraniti za prihajajočo krizo oziroma za hude čase. Še več, uspela je davčno razbremeniti najbogatejše in s tem pripomogla k finančni luknji, ki je tudi zaradi posledic krize še danes nismo uspeli zapolniti.

Spoštovani! Nič ni narobe, če vladi gleda pod prste, kaj dela in kako dela, je pa hudo narobe, če se nekdo nenehno trudi, da državo prikazuje v najslabši luči in jo primerja z državami, kot so Venezuela, Sierra Leone, Vietnam, Namibija in tako naprej. Kdo od vas bi si želel živeti tam?

Socialni demokrati si želimo, da Slovenija postane družba, v kateri sodelujemo in se dopolnjujemo ter na ta način pripomoremo k večji blaginji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj!

Smo v trenutku, ko Državni zbor obravnava proračunsko zakonodajo, ki bo bistveno vplivala na življenje prebivalcev te države v naslednjih dveh letih. Slovenska desnica pa ta trenutek zopet izkorišča za neoliberalno propagando. Namesto da bi celoten Državni zbor usmeril vse napore v to, da bi bil proračun, ki ga sprejemamo, čim bolj socialno pravičen in čim bolj razvojno naravn, bomo danes 7 ur razpravljali o uvrstitvi Slovenije na nekih neoliberalnih lestvicah, za katerimi se skrivajo, vsi vemo, kakšni interesi. Trenutek je zelo previdno izbran. Desnica čuti, da je finančni minister Mramor na njeni strani, da mu premier Cerar sledi in da bosta preostali koalicijski stranki, tako kot vedno, raje popuščali, kot se odrekli stolčkom v vladi. Desnica ve, da je to trenutek, ko je mogoče izboriti kakšno koncesijo za kapital.

Najprej pa se je treba vprašati, o kakšnih priporočilih in kakšnih lestvicah danes govorimo. Državni zbor bo danes razpravljali o priporočilih, ki vsi skupaj temeljijo na lestvici ekonomske svobode. To lestvico izdeluje kvazineodvisni inštitut Fraser, ki ga niti ne prikrito, ampak precej odkrito financirajo multinacionalke, kot je Philip Morris, ustanovil pa ga je oče neoliberalizma Milton Friedman. Razpravljali bomo torej o lestvicah, na katerih so Jordanija, Čile in Gruzija uvrščeni desetine mest pred Norveško, Švedsko in Islandijo. Prav ste slišali, na tej lestvici, imam jo tukaj, je Jordanija 7., Čile 10, in 12. Na drugi strani pa je Norveška 27., Švedska 42., Islandija pa šele 85. Če pogledamo druge kazalce, ima Jordanija 5 tisoč 400 dolarjev BDP na prebivalca, Švedska 58 tisoč dolarjev na prebivalca, Švedska je 12. po indeksu človeškega razvoja, Jordanija pa 87.

Fraserjev inštitut je Jordanijo uvrstil na 7. mesto, Švedsko pa na 2.

Ta indeks, ki ga imamo pred sabo, torej nima nobene zveze z realnostjo, še manj pa z družbeno blaginjo, ampak se nanaša samo na slepo uresničevanje neoliberalnih doktrin. Ta izkrivljena podoba sveta, ki nam jo ta lestvica predstavlja, je tako absurдна in prosojna, da je v normalnih razmerah ne bi povohal noben resen medij in nobena resna politična stranka. Ampak očitno ne živimo v normalnih razmerah. Zato si moramo ob obravnavi teh poročil, priporočil, ki si tega imena niti ne zaslužijo, postaviti vprašanje, v čigavem interesu se ta propaganda izvaja in komu bi koristilo, če bi vlada ta priporočila izvajala oziroma komu koristi, da vlada takšna priporočila že dejansko upošteva.

Odgovor na prvo vprašanje, se pravi, v čigavem interesu se ta propaganda izvaja, je jasen - v interesu kapitala. Kdor je kdaj primerjal uvrstitve držav na neoliberalnih lestvicah z lestvicami, ki merijo razvitost in blaginjo na podlagi objektivnih in mednarodno priznanih kriterijev, se je lahko prepričal, da te lestvice z razvitostjo in blaginjo nimajo prav nobene veze.

Pred časom je bila v gospodarskih gibanjih objavljena zelo zanimiva statistična primerjava uvrstitve tranzicijskih držav na treh neoliberalnih lestvicah, ki so jo primerjali z uvrstitvijo na lestvicah, ki so izdelane po objektivnih ekonomskih kazalcih. Se pravi, na eni strani smo imeli lestvice inštituta Fraser, republikanskega inštituta Heritage in inštitut svetovnega ekonomskega foruma iz Davosa. Se pravi, privatni neoliberalni inštituti z jasnim mednarodnim kapitalskim zaledjem. Na drugi strani pa so bili objektivni podatki o standardnih makroekonomskih agregatih, kot so BDP na prebivalca, stopnja zaposlenosti, stanje tekočega računa plačilne bilance ali pa Ginijev koeficient, ki meri dohodkovno neenakost. Kaj je pokazala ta primerjava? Primerjava je pokazala, da je uvrstitev tranzicijskih držav na neoliberalnih lestvicah obratno sorazmerna z uspešnostjo teh držav po makroekonomskih kazalcih. Slovenija je bila recimo prva po BDP; prva po stopnji zaposlenosti, saj je imela najmanjšo stopnjo brezposelnosti; prva po Ginijevem koeficientu, torej je bila dohodkovna enakost pri nas najmanjša; prva po številu patentov na milijon prebivalcev; po plačilni bilanci je bila takrat tretja, danes pa bi bila prva med vsemi tranzicijskimi državami. Kako se je uvrstila na neoliberalnih lestvicah? Na dveh od treh je bila zadnja, na eni pa je bila predzadnja. Trend je torej jasen. Bolj, kot je neka tranzicijska država razvita, konkurenčna, socialno razvita, inovativna, nižje jo uvrščajo te neoliberalne lestvice, ki nam jih danes predlagatelj podaja kot priporočilo oziroma kot kazalec, po katerem se moramo ravnati.

Enako se je pokazalo, ko so v raziskavi upoštevali še uvrstitev na dveh manj znanih lestvicah, ki merita potencialne možnosti za razvoj in indeks človekovega razvoja. Prva je

indeks Atlas of Economic Complexity, ki ga pripravljajo na Harvardu. Tam se je Slovenija uvrstila celo na 10. mesto, kar je pred Francijo in ZDA. Po Indeksu človeškega razvoja, ki ga objavljajo Združeni narodi, se je znašla na 21. mestu, kar pomeni, da se po indeksu, ki ga pripravljajo Združeni narodi, ne pa nek privatni neoliberalni inštitut, Slovenija uvršča pred vse vzhodnoevropske in vse južnoevropske države, celo pred Italijo in Francijo. Vzorec je torej jasen. Če vzamemo skupino držav, kot so tranzicijske države, ki so si približno podobne po razvitosti, so tiste države, ki uvajajo neoliberalne politike bistveno manj ekonomsko uspešne, bistveno manj konkurenčne, bistveno manj inovativne, predvsem pa manj prijazne navadnemu človeku. Se pa seveda uvrščajo višje na lestvici ekonomske svobode Fraserjevega inštituta, če je komu pač to tam v tolažbo. Zato se moramo vprašati, kaj v resnici pomenijo konkurenčnost, učinkovitost in svoboda v tem neoliberalnem novoreku, s katerim danes spet postopamo.

Te tri vrednote v priporočilih, ki jih je pripravil predlagatelj, seveda nimajo tistega pomena, ki ga imajo sicer v družbi. Ko neoliberalci recimo govorijo o konkurenčnosti, konkurenčnost za njih ne pomeni to, kar si ostali predstavljajo kot konkurenčnost. Konkurenčnost je izvozna sposobnost države. Država je konkurenčna, ko je sposobna izvažati, država je konkurenčna, ko je njen izvoz višji od uvoza. Za neoliberalce pa konkurenčnost ne pomeni izvozne sposobnosti, ampak pomeni izključno uslužnost kapitalu. Ko neoliberalci spregovori o konkurenčnosti, ima v mislih fleksibilno delovno silo, nizke davke za bogate, nizke okoljske in nizke potrošniške standarde. Kajti če pogledamo objektivna dejstva, vidimo, da je Slovenija visoko konkurenčna država. V vzhodni Evropi je bila vedno nadpovprečna na področju zunanje trgovine, v zadnjih letih pa je po tem kazalcu praktično na prvem mestu. Kako lahko nekdo pri zdravi pameti trdi, da naši zaposleni, naši delavci niso konkurenčni, če pa smo imeli lani 7 % presežek na tekočem računu plačilne bilance, kar je celo preko tega, kar evropska pravila dovoljujejo, in se s tem postavljamo v bistvu na prvo mesto ob bok Nemčiji. Slovenska družba je lani imela 2,6 milijarde evrov več, kot je porabila, in tudi zadnja napoved Umarja ugotavlja, da se izvozna konkurenčnost Slovenije povečuje, ampak očitno za neoliberalce to ni dovolj. To seveda ne pomeni, da Slovenija ni konkurenčna, to pomeni samo to, da za špekulativne sklade, ki kupujejo državna podjetja po likvidacijskih cenah ali pa za razne finančne svetovalce, s kakršnimi imamo zadnji teden opravka, ki jim 21 tisoč evrov plače ni dovolj, to niso dejstva oziroma to niso relevantni podatki, oni si konkurenčnost predstavljajo popolnoma drugače.

Ko neoliberalci govorijo o ekonomski učinkovitosti, če se prestavim na drugo točko, spet ne mislijo na inovativnost gospodarstva ali pa na bruto družbeni dohodek, kajti po teh dveh kazalcih je Slovenija pred vsemi drugimi

vzhodnoevropskimi državami, da o državah, kot so Jordanija, Gruzija ali pa države tretjega sveta, ki se po tej lestvici uvrščajo par deset mest, če ne celo sto mest pred nami, niti ne govorim. Slovenija je imela leta 2011 52 patentov na milijon prebivalcev, Estonija, ki je po Fraserjevi lestvici prva med tranzicijskimi državami, jih je imela štirikrat manj, Romunija pa triinštiridesetkrat manj. Enako je z BDP – Slovenija ima še vedno najvišji BDP na prebivalca med tranzicijskimi državami. Po podatkih Svetovne banke je bil ta v Sloveniji lani 24 tisoč dolarjev, na Češkem 19 tisoč 500. Slovenija je po BDP 35. država na Svetu, Jordanija, ki nam jo očitno predlagatelji, ki to lestvico berejo resno, postavljajo za zgled, pa 95.

Ko neoliberalci govorijo o ekonomski svobodi, spet ne mislijo na svobodo posameznika, možnost, da človek živi dostojno življenje in da ni žrtev kriminala ali represije, ampak mislijo na neomejene možnosti izkoriščanja. Ekonomska svoboda spet pomeni nizke davke, predvsem nizke davke za bogate. Pomeni fleksibilno delovno silo, ki jo lahko odpustiš kadar koli in brez odpravnine, pomeni čim bolj proste roke pri izkoriščanju naravnih virov. Ali nismo ravno v zadnjih letih spoznali, kaj pomeni fleksibilizacija delovne sile, kaj pomeni, če z zniževanjem davkov na visoke dohodke in kapital povzročiš velik javnofinančni primanjkljaj, kakšno škodo delajo megalomanski gradbeni projekti in, konec koncev, kaj to pomeni za bilance bank? To, kar nam prodajajo predlagatelji, je svoboda za kapital in suženjstvo za vse ostale.

Višek cinizma je, da nam nekdo daje priporočila na podlagi lestvic, na katerih so policijske države, kot sta Jordanija ali pa Madžarska, daleč pred Švedsko, Islandijo in Slovenijo. Če pogledamo za primerjavo in vzamemo samo ZDA, ki so na tej lestvici 16., vidimo, da je v ZDA zaprtih 698 ljudi na 100 tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa skoraj desetkrat manj, se pravi 74. Zdaj pa bi nekdo po tej lestvici svobode rad sporočil, da je Slovenija manj svobodna država kot Združene države Amerike. Poleg tega je element svobode svobodna izbira, se pravi svobodna izbira potrošnika, ampak z vidika neoliberalcev je zaščita potrošnikovih pravic samo administrativno breme in zato so ne nazadnje tudi največji zagovorniki čezatlantskih sporazumov, ki bodo te varovalke na vseh možnih mestih odpravile. In naposled, ali ni pogoj svobode ravno dostojni dohodek? Ali ni ravno dostojen dohodek bistveni pogoj svobode posameznika? Slovenija je, če spet pogledamo objektivne kazalce, po stopnji tveganja revščine še vedno daleč pod povprečjem Evropske unije, poleg tega pa imamo nadpovprečne zneske socialnih pomoči in minimalne plače. To seveda omejuje svobodo kapitala, je pa po drugi strani garant svobode ljudi, je garant svobode najšibkejših v družbi.

Švedska, Islandija in Slovenija, ki ščitijo najšibkejše, bolj kot Jordanija, Gruzija in Armenija, s tem seveda omejujejo svobodo kapitala, ampak zato, da bi povečale in zagotovile dostojno življenje in svobodo ter blaginjo ostalih ljudi.

V čem je torej manipulacija predlagateljev? Na tem mestu se obračam na vas, koalicijske poslance. Ta propagandna akcija je namreč namenjena vam. Koalicija je tista, ki določa politike te države, koalicija je tista, ki je pod stalnim pritiskom Evropske komisije in korporativnih medijev, ki stalno zahtevajo strukturne reforme. Koalicijski poslanci pa ste tisti, od katerih bo odvisno, ali bo država ohranila civilizacijske dosežke, zaradi katerih je kakovost življenja v Sloveniji še vedno primerjalno pred vsemi vzhodnoevropskimi in jugovzhodnimi državami, ali pa bomo te civilizacijske dosežke zaradi priporočil oziroma zahtev nekaterih enostavno odpravili. Zato se moramo vprašati, kako smo dosegli ta standard, ki ga danes na srečo še imamo. Predlagatelji so v obrazložitvi zapisali, da je rešitev v tem, da se tranzicija v Sloveniji dokončno zaključi. Prav to je bistvo manipulacije, na katero je, na žalost, nasedla tudi stara levica. Prepričali so vas, da je pri nas kakovost življenja visoka, kljub temu da nismo izvajali neoliberalne šok terapije in strukturnih reform ter da je skrajni čas, da jih začnemo. V resnici pa je pri nas kakovost življenja visoka ravno zato, ker nismo izvajali šok terapije in strukturnih reform. Sistem, ki je bil v 90. letih v Sloveniji vzpostavljen, se napačno imenuje gradualizem, ker naj bi to pomenilo, da obstaja samo en cilj družbenega razvoja, se pravi, neoliberalizem, h kateremu gredo nekatere države hitro, preko šok terapije, Slovenija pa preko gradualizma počasi. Ampak to je prevara. Kdor se ima vsaj približno za socialnega, mora ta imperativ zavrniti in se zavzeti vsaj za kapitalizem s človeškim obrazom, kakršen je obstajal po drugi svetovni vojni praktično na celotnem zahodu, danes pa ga prakticirajo skandinavske države oziroma ga je, vsaj do leta 2004, tudi Slovenija. V tistih letih smo po BDP dohitevali zahodne države in nismo imeli težav z javnim dolgom, gospodarstvo je bilo neto upnik do tujine, verjetno pa smo bili še slabše kot danes uvrščeni na teh vaših lestvicah.

Bistveno pa je, da razčistimo s temi manipulacijami. Ena takšna aktualna manipulacija, ki se pojavlja, je trditev, da naj bi Češka izrinila Slovenijo s prvega mesta med tranzicijskimi državami. Nekateri so na tej podlagi že začeli razglašati, da so pa zdaj kar vse tranzicijske države prehitele Slovenijo po standardu. A nič od tega ne drži. Naš BDP na prebivalca je bil lani 18 tisoč 100 evrov, češki pa 14 tisoč 600. Če primerjamo gibanje BDP v stalnih vrednostih, vidimo, da je razlika med Češko in Slovenijo danes večja, kot je bila recimo leta 1995. Edino, kar drži, je, da je Češka Slovenijo – ampak to ni bilo prvič, to se je že

večkrat zgodilo v preteklosti – prehitela po BDP, izraženem v kupni moči. Tu ima Češka 84 % evropskega povprečja, Slovenija pa 83. Ampak če pogledamo zneske povprečne plače, bomo videli, da je povprečna slovenska plača za 10 % višja od češke. Če gresta slovenski in češki delavec na dopust v tujino, pa ima slovenski zaradi višjega realnega BDP za eno tretjino večjo kupno moč od češkega. Če pogledamo šibkejšo, bomo videli, da je na Češkem minimalna plača samo 331 evrov, se pravi, da ima slovenski zaposleni na minimalni plači skoraj enkrat večjo kupno moč od kolega na Češkem. Tega ne govorim zato, ker bi trdil, da je v Sloveniji vse v redu, ampak zato, da malo razpihamo meglo iz teh očitnih manipulacij, ki se pojavljajo v medijih. Te manipulacije namreč niso namenjene ničemu drugemu kot protisocialnim politikam, ki so zapisane v teh poročilih. Zelo jasno je, kam te politike gredo. Priporočila namreč predlagajo spremembe v Sloveniji na področju davčne politike, zdravstvenega varstva, javnega sektorja. In zato se je treba vprašati, kaj pomenijo te reforme.

Davčna reforma. Evropska primerjava kaže, da te pavšalne trditve, da imamo v Sloveniji najvišje davke, enostavno ne držijo. V Sloveniji zberemo skupaj za 35,7 % BDP davkov in prispevkov, povprečje Evropske unije je 39,4 %, torej 4 % več. Drugo, imamo ekstremno nizke davke na kapital. Njihov delež pri nas znaša samo 10 %, v Evropi znaša povprečje nad 20 %. Držimo tudi neslavni rekord v EU, in sicer, da imamo najnižjo osnovo za davke od kapitala. V sosednji Avstriji, po kateri se tako radi zgledujemo, je dolgoletno povprečje na davke za kapital 25 %, v Sloveniji 19 %. Ob tem imamo izjemno visoko obdavčeno potrošnjo. Bolj kot slovenski potrošniki so z DDV in trošarinami obremenjeni samo Madžari, Estonci in Portugalci, zato je treba iti v bistvu ravno v drugo smer, kot predlaga predlagatelj. Popolnoma napačno je, da še naprej znižujemo davke za bogate in kapital, ki so že tako premajhni in pod povprečjem Evropske unije, na drugi strani pa večamo posredne davke, kot so DDV, trošarine in tako naprej, ki pa evidentno najbolj prizadenejo tiste s tanjšimi denarnicami, najbolj prizadenejo socialno najšibkejšo.

Če se dotaknemo zdravstvene reforme, je reforma, o kateri govorijo predlagatelji, nekaj povsem drugega kot to, kar naši prebivalci potrebujejo in kar je koalicija nenazadnje zapisala v koalicijski sporazum. V koalicijskem sporazumu ste obljubili, da boste dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki je zdaj komercialno, nadomestili s pravično javno dajatvijo. Desna opozicija na drugi strani predlaga, da bi komercialna zavarovanja z dopolnilnega zdaj razširili še na vsa ostala. Njihova reforma pomeni, da bi tisto, kar se je že v praksi izkazalo za nepravilno in neučinkovito, razširili na celoten sistem. Ministrstvo za zdravje je v odgovoru kolegu Kordišu navedlo, da 20 % denarja, ki ga zberemo s premijami dopolnilnega

zavarovanja, ostane v zavarovalnicah. 20 % obvezne dajatve ostane v zavarovalnicah. Vlada po 14 mesecih še ni podala konkretnega predloga, kako to rešiti, predlagatelj pa na drugi strani zagovarja, da bi ta neučinkovit in nepravilen model raznesli še na druge oblike zdravstvenega zavarovanja.

Če za konec spregovorim še na kratko o tako imenovani dobronamernosti teh priporočil. Predlagatelji tokratnega priporočila so pozimi predlagali sklepe, s katerimi je Državni zbor naložil Banki Slovenije, da pripravi poročilo o vzrokih za nastanek bančne luknje oziroma kapitalskega primanjkljaja bank. Ko je Banka Slovenije 2. marca to priporočilo tudi pripravila in ga poslala v Državni zbor, so ga preprosto ignorirali. V obrazložitvi zahteve za ustanovitev preiskovalne komisije, ki se dotika ravno tega, se pravi nastanka bančne luknje, ga niso niti omenili. Poročila, ki so ga sami naročili. Seveda je jasno, zakaj. To poročilo Banke Slovenije je pokazalo, da je eden od bistvenih vzrokov za bančno luknjo pregrevanje gospodarstva, ki ga prva Janševa vlada ni zavirala, ampak ga je z napačnimi politikami celo spodbujala. Predlagatelji v obrazložitvi današnje seje na vse pretege hvalijo Janševo vlado, ampak dejstva kažejo prav nasprotno. Celo javni dolg, ki je po navadi njihov kronski argument, se je celo v času prve Janševe vlade, se pravi od leta 2004 do konca 2008 povečal za 787 milijonov evrov. Čeprav bomo slišali, kako je bil proračun leta 2007 izravnal, bi predlagatelji po švicarski fiskalni formuli, ki so jo v tem mandatu predlagali sami, morali takrat imeti milijardo presežka, vendar so imeli ničlo. Se pravi, milijardo presežka bi morali imeti po lastnem predlogu, zdaj se pa hvalijo, da so imeli ničlo. Čeprav zdaj na vse pretege zahtevajo tiskanje pasov, so samo v letih 2007 in 2008, v času največje konjunktore v zadnjih 25 letih, ustvarili 2,2 % strukturnega primanjkljaja. Zdaj pa naj bi dovolili, da bi nam ti isti ljudje, ki so tako katastrofalno vodili ekonomsko politiko v letih med 2004 in 2008 ter v letih 2012 in 2013, podajali recepte za ekonomske reforme, in to na podlagi popolnoma nekredibilnih lestvic, za katerimi se sploh ne skriva interesa mednarodnega kapitala, ta je povsem odprt.

Spoštovani, ta priporočila so v postopkovnem smislu navadna farsa, v vsebinskem smislu pa manipulacija, njihov namen pa je propagiranje proti socialnim politikam. V Združeni levici se zato s tem tudi umikamo iz današnje razprave, saj v tej farski ne mislimo sodelovati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zadnjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani kolege in kolegi!

Slovenija še ni rešena, pa se lahko trudimo še tako močno razpihovati meglo, pa bomo pod to meglo že vedno našli 100 tisoč ljudi brez dela in 300 tisoč ljudi pod pragom revščine. Slovenija je trenutno v fazi zatišja pred nevihto. Gospodarska rast nas je na nek način uspavala in nas spodbudila k temu, da ne naredimo kar je nujno. Nedelujočih sistemov še vedno nismo popravili in ko bo megla ponovno pritisnila in ko bo ponovno prišlo do nevihte, takrat se bodo znova v vsej svoji razsežnosti pokazale vse težave, ki jih ima Slovenija.

Pri razpravi o uvrstitvi Slovenije na redni lestvici globalne konkurenčnosti Svetovnega gospodarskega foruma je treba najprej izpostaviti dejstvo, da je bila Slovenija še pred krizo leta 2009 uvrščena na 39. mesto, nakar je v naslednjih petih letih sledil zdrs na 70. mesto, ki ga je Slovenija zasedla v lanskem letu. Ker je bilo na seji matičnega delovnega teles na Odboru za pravosodje največ govora o tem, ali so bili podatki za uvrščanje držav na tej lestvici zajeti na pravilen način, morda nekaj besed tudi o tem. Metodologija redne letne lestvice globalne konkurenčnosti Svetovnega gospodarskega foruma je sestavljena iz kombinacije gospodarskih kazalcev in ankete med gospodarstveniki. Torej iz objektivnih in subjektivnih kriterijev. Metodologija je enaka za vse države. Razprava o reprezentativnosti se nam v Novi Sloveniji zdi odveč in se jo poslužujejo predvsem tisti, ki so v največji meri sami odgovorni za stanje, ki imamo danes, hkrati pa imajo interes, da se nič ne spremeni.

Kaj nam pravzaprav sporočajo uvrstitve na teh lestvicah? Da imamo v Sloveniji še vedno številne težave in probleme. Zaradi uvrstitev na teh lestvicah nas nihče ne kaznuje, nam pa te uvrstitve lahko pomagajo pri razumevanju, kje smo dobri, kje smo slabi, kje se velja še izboljšati in kakšne ukrepe bi morali storiti. OECD, katerega tudi člani smo, nam je v lanskem letu s posebnim dokumentom z naslovom Reforme za močno in vzdržno gospodarsko okrevanje izdal nekatera priporočila. Ta gredo v smer zniževanja birokratskih ovir v industriji in storitvah, v smer povečevanja tujih naložb, ki bi razbremenila slovenska prezadolžena podjetja, in zmanjševanje deleža državne lastnine ter izboljšanje upravljanja obstoječih državnih podjetij. Relativno samoumevne stvari. Kaj je pri tem tako motečega, da nam nekdo priporoča debirokratizacijo, nadaljevanje razdolževanja podjetij in umik politike iz gospodarstva? Kje tukaj vidite zmanjševanje socialnega statusa državljanov?

Tudi švicarski inštitut za razvoj menedžmenta v svoji lestvici izkazuje padec Slovenije na lestvici konkurenčnosti po letu 2009, ko smo bili na 32. mestu, do lani, ko smo padli na 55. mesto. Danes smo sicer na 49. mestu, nikakor pa ne moremo biti zadovoljni, predvsem ne z ukrepi, za katere je odgovorna sedanja vlada. Podjetniki in gospodarstvo nas

opozarjajo na neugodno, predvsem pa na neprimerno poslovno okolje. Kaj nam še sporočajo gospodarstvo in gospodarstveniki? Prav njihova zahteva v zvezi z izboljšanjem poslovnega okolja je zagotovitev pravne države. To je učinkovito in neodvisno sojenje v razumnem roku. Kazalniki so na tem področju za Slovenijo še vedno izrazito neugodni. Kljub zagotovitvi predstavnikov sodišč in Ministrstva za pravosodje, da se čas trajanja civilnih in gospodarskih postopkov skrajšuje, statistični podatki še vedno izkazujejo, da traja gospodarski spor v Sloveniji enkrat dlje kot na primer v socialni Avstriji. Dejstvo pa je, da je dejansko trajanje postopka v večjih gospodarskih sporih ne le 10 mesecev, kot kažejo statistični podatki, ampak mnogo več. Tako namreč poročajo številni tisti, ki so v te spore in postopke neposredno vpleteni. Opozarjajo tudi na neustrezno insolvenčno zakonodajo in na predolge stečajne postopke.

Vlada je, milo rečeno, počasna in omahljiva pri sprejemanju ukrepov za izboljšanje poslovnega okolja. Tudi proračuna za naslednji dve leti ne kažejo, da bi se v Sloveniji kaj bistvenega spremenilo. Tudi proračuna za leti 2016 in 2017 sta še vedno proračuna za ohranjanje statusa quo. Ni pričakovati, da bi sedanja vlada resno pripravila Slovenijo na morebitne težke čase. Ti pa nas zagotovo čakajo v obliki migrantske krize, ki se bo še dodatno stopnjevala; v obliki zaostritve ekonomske situacije v Evropi, zlasti v državah, v katere Slovenija največ izvažajo; v zelo kratkem se lahko spremenijo tudi same obrestne mere, ki jih trenutno plačuje Slovenija. Tukaj gre v vseh primerih za milijone in mi še vedno nismo pripravljeni.

Po podatkih Umarja, ki jih je nedavno predstavil na Odboru za gospodarstvo, bo Slovenija šele leta 2017 dosegla stanje iz leta 2008. Lahko torej že govorimo o izgubljenem desetletju za Slovenijo. Izgubljeno desetletje pa zato, ker v teh desetih letih nismo opravili domače naloge, saj nismo prilagodili naše okolje, našo državo na izzive prihodnosti, ki nas čakajo. V Novi Sloveniji zagotovo vidimo pet ključnih reform, ki jih bo morala Slovenija realizirati v prihodnjih petih, morda desetih letih. To pa so: davčna reforma, zdravstvena reforma, reforma trga dela, pokojninska reforma in pa sodna reforma.

Glede davčne reforme bi veljalo reči, da se v Sloveniji ustvarja neke vrste umeten konflikt, ko levica na eni strani poskuša desnico prepričati, da zagovarja izrazito znižanje obdavčitev kapitala. Pa to ni res. Ne boste verjeli, v Sloveniji se desnica zavzema za razbremenitev dela, za davčno razbremenitev plač in je včasih izjemno težko razumeti, zakaj pri tej točki ni sodelovanja in podpore tistih strank, ki najbolj izrazito in najbolj odločno zagovarjajo socialno državo. V Sloveniji so plače izjemno visoko obdavčene in ko opozicijske stranke, v tem primeru Nova Slovenija,

prihajamo s konkretnimi ukrepi – ne zgolj z deklaracijami, resolucijami ali izjavami za javnost, ampak s konkretnimi zakonskimi izvedbami –, kako dvigniti neto minimalno plačo, pri tem pa ne povečati bruto minimalne plače in s tem dodatno obremeniti gospodarstvo, s strani leveice doživljamo nekako medle in neodločne odzive. Tu bi si zagotovo predstavljali mnogo bolj odločno podporo v smislu razbremenjevanja plač in v smislu povečanja kupne moči tistih najšibkejših. Po našem predlogu bi tisti z minimalno plačo mesečno dobili 50 evrov več, kar v enem letu znese kot ena dodatna plača.

Glede zdravstvene reforme se ponovno vzpostavlja nek umeten konflikt, kako naj bi desnica zagovarjala privatno zdravstvo, levica pa javno socialno zdravstvo. Tudi to ne drži. Tudi mi zagovarjamo javno zdravstvo, zagovarjamo pa drugačen način financiranja tega zdravstva. Kakšen drugačen način? Ne takšen, da bodo prej na vrsto prišli tisti, ki nekoga poznajo, ampak da bodo vsakemu državljanu omogočene solidne in kvalitetne storitve. Ko se spet umetno ustvarja konflikt, češ kako je danes vse super, ko imamo veliko državno zavarovalnico, ki za neke storitve plačuje petkrat več kot privatne zavarovalnice v Avstriji ali v Nemčiji, je izrazito lahko demagoško prodajati zgodbo, kako bo slovenski zdravstveni sistem sesula uvedba večje konkurenčnosti na področju zdravstvenega zavarovanja. Oziroma, če sem še nekoliko bolj natančen, sprašujem se oziroma povem drugače, da vam zagotovo lahko garantiram, da bo privatna zavarovalnica zelo zainteresirana, da bo vam omogočila čim boljše operacijo kolka, ker če vam je ne bo, vam jo bodo morali čez dve, morda tri leta ponovno plačati, medtem ko je pa jasno, da je to veliki državni zavarovalnici vseeno, ker gre iz ene velike državne vreče, kjer izgube tako ali tako pokriva proračun.

Reforma trga dela. Pravijo, da gre za neoliberalno reformo, ki naj bi spodbujalo hitrejše odpuščanje. Jaz se s tem ne strinjam. Potrebna je reforma, ki bo omogočala hitrejše zaposlovanje. Danes bi marsikdo koga zaposlil, ampak zaradi rigorozne delovnopravne zakonodaje se to ne dogaja, zato imamo delo na črno, imamo minimalno plačo, ostala plača pa v kuverti.

Pokojninska reforma. Mislim, da bo v prihodnosti treba pogledati resnici v oči in reči, da če želimo ustaviti padanje pokojnin, bo treba zavoljo demografije nekaj storiti. Lahko pa bomo še naprej poslušali stranko, ki sliši na ime Desus, ampak odkar so oni v koalicijah, so penzije realno padle za 16 %, to je pač preverljiv podatek.

Sodna reforma. Mi potrebujemo učinkovitejše sojenje, potrebujemo hitrejše sojenje in nikakor se ne morem strinjati s tistimi, ki trdijo, da manj ljudi v zaporu pomeni večjo svobodo. Kaj pa, če manj ljudi v zaporu pomeni neučinkovito sodstvo? Kaj pa, če manj ljudi v zaporu pomeni, da tiste, ki so barabe in delajo

nepravilnosti, država ne zna spraviti pred roko pravice in jih spraviti pod ključ? Tudi sodna veja oblasti si bo morala nastaviti ogledalo in si jasno odgovoriti na nekatere stvari.

Da zaključim. Zagotovo lestvice niso bistvene, lahko pa nam bistveno pomagajo razumeti našo situacijo. Žal živimo v okolju, v katerem bomo, če se ne bomo prilagodili, izgini.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo! Dosedanje razprave več ali manj potekajo okrog statistik, zbiranja statistik in primerjav. Jaz mislim, da je bolje, da se posvetimo problemom te države in kako jih bomo rešili.

Seveda se bodo iskale rešitve za te statistike s tem, da se bo diskreditiralo institucije, ki so te statistike delale, kako so ti rezultati zbrani, skušalo se bo prikazati več raziskav z drugih področij, utopiti v nekih podatkih ali pa zmanjšati pomembnost teh raziskav. Moramo se zavedati, da ima statistične podatke v oblasti elita, noblesa in vlada. Tisti imajo dostop do podatkov, tisti lahko naročijo podatke, tisti jih lahko prirejajo, kar smo videli zadnjič pri drugem tiru. Naročiš podatke in izdelajo se takšni podatki, kot jih želiš. Moramo se začeti spraševati, kakšne so te statistike, kvalitativne, kvantitativne, proksi analize, viktimoške študije, še bolj pa bi se morali ukvarjati s študijami, ki se ukvarjajo s škodo, ki je že bila povzročena. Pri nas je škoda že veliko, vendar se s tem nihče ne ukvarja, zato je bolj pomembno, da se posvetimo glavnim problemom.

Danes je bilo že nekajkrat omenjeno, da imamo gospodarsko rast. Da, gospodarsko rast, od katere imajo korist več ali manj korporacije ne pa ljudje. Iz uradnih statističnih podatkov za Slovenijo, ki jih izdaja Statistični urad Republike Slovenije, izhaja, da poraba pada, da se zmanjšuje produkcija v Sloveniji in da se zmanjšuje kreditiranje slovenskega gospodarstva. Kaj se dogaja v gospodarstvu? Dobri podatki kažejo, da nas iz slabe situacije vleče izvoz. Če podrobno analiziramo zadevo, vidimo, da naša podjetja poceni proizvajajo tiste produkte, ki jih ne rabimo, po drugi strani pa mi drago uvažamo produkte, ki jih potrebujemo. Zato je bolje govoriti o problemih, da spodbudimo domače gospodarstvo in domačo porabo, kar bo seveda dvignilo življenjski standard in pa seveda posledično pravice ljudi.

Večkrat je izpostavljeno, da mladi pri nas lažje pridejo do dela. Če se zopet pogledamo v samo problematiko, vidimo, da mladi prihajajo do dela, ki pa je več ali manj prekarno, kar pomeni, da ne morejo dobiti stalne službe, na podlagi katere izhajajo določene pravice. Mladi opravljajo delo tako, da morajo ustanoviti svoje podjetje, zato imamo na drugi strani cel kup

mladih, ki so že v stečaju, potem pa starši potem pokrivajo njihove stroške. Mladi dobijo delo tako, da se morajo zaposliti v več organizacijah in potem deliti svoje delo z več podjetniki. Pretentajo jih s tem, da bo zelo uspešno, če bodo delali doma – s tem ni stroškov prevoza, ni stroškov hrane, ni stroškov najema opreme in podobnega. Tudi takšno delo ne pomeni stalne zaposlitve za mlade. Prav tako se sprašujemo, kaj je s pripravnostjo. Vse te oblike dela pomenijo kršenje človekovih pravic mladih, poleg tega pa še vedno več investirajo in participirajo pri svojem izobraževanju.

Če preidem na naslednji problem, to je problem korupcije. Korupcija, kot vemo iz samih statističnih podatkov, je zajeta zelo kvalitativno in kvantitativno po drugi strani, največji problem za Slovenijo pa je zajeti problem sistemske korupcije. Mi smo prvič priznali, da takšno korupcijo imamo, vendar se nismo lotili reševanja tovrstne korupcije. Imamo Komisijo za preprečevanje korupcije, ki pa ima od samega začetka več problemov, kot bi jih lahko rešila. Sistem reševanj s tako imenovano pravno državo, na eni strani imamo "rule of law" – angleški sistem, na drugi strani pa "rechtsstaat" – nemški sistem. Kaj je glavni problem za Slovenijo? Slovenija kot takšna ima nemško tradicijo in ima nemško temelječ pravni sistem, gospodarstvo pa je orientirano na ameriško usmeritev. In ker se ta dva sistema strižeta, tudi pravna država ne more delovati, tako kot bi lahko delovala.

Na fakulteti v Würzburgu, na kateri smo raziskovali pravno državo, smo ugotovili, da pravno državo najbolj zavira prav korupcija v najširšem smislu in tako imenovane slabe neformalne institucije, med katerimi nastopijo neformalne mreže, ki so seveda problem Slovenije. Zato pravna država ne deluje in posledično so tudi problemi v sodstvu. Na probleme v sodstvu smo večkrat opozorili v temu Državnemu zboru, predvsem na Mandatno-volilni komisiji, izpostavimo lahko seveda kadrovanje in napredovanje, ki je netransparentno, kar smo nekajkrat videli pri imenovanju sodnikov v samem Državnem zboru. Potem učinkovitost sojenja, ker gremo večkrat skozi sodstvo, ne pa enkrat skozi sodstvo, ker druga stopnja ne odloča, ampak vrača zadeve na prvo stopnjo. Konflikti interesov sodnikov, ki se ob svojem delu ukvarjajo z arbitražo, s predavanji in podobnim, kar spodbuja ljudi, da sodnikom ne zaupajo. Sodniki se morajo izločiti in vzbujajo nezaupanje v samo institucijo. Kodeks sodniške etike se ni sprejel, prav tako nismo kodeksa sprejeli tukaj poslanci.

Če nekako zaključim v tem delu, bi lahko dejal, da so podatki, pred katerimi smo, po eni strani zaskrbljujoči, je pa vse odvisno, kako si jih razlagamo. Menimo, da je ta razprava potrebna prav zaradi tega, ker Vlada izpostavlja gospodarsko rast in zaposljivost mladih, po drugi strani pa zanemarja nekatere pokazatelje, ki kažejo, da v državi ni takšno stanje, kot se ga

skuša prikazati. Gre bolj za to, da vedno bolj postajamo država, ki temelji na kongregacijskem modelu, kar pomeni, da imamo neko nobleso, ki zbira podatke za Vlado, Vlada takšne predstavi, opozicija pa nima dostopa do vseh podatkov, da bi lahko prikazala, kakšno je realno stanje v državi, v Državnem zboru pa večina kot glasovalni stroj potrdi na podlagi takšnih podatkov sprejete zakone. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik. Spoštovani kolegi! V Stranki modernega centra smo prepričani, da Slovenija skupaj z drugimi evropskimi državami sooblikuje evropski prostor in da so nam pri delovanju, sprejemanju politik ter udejanjanju ukrepov vodilo skupne evropske vrednote: svobodna gospodarska pobuda, svoboda in vladavina prava.

Predlagatelj želi s Predlogom priporočila v zvezi z vse slabšimi uvrstitvami Slovenije na mednarodnih lestvicah, ki merijo spoštovanje človekovih pravic, učinkovitost pravne države in ekonomskega sistema, prikazati kot porazno in posledično kot takšen tudi ekonomsko-gospodarski, pravni in družbeni položaj Slovenije. Ob tem pa predlagatelj pozablja, da so lahko različne statistike in indeksi le okvirni indikatorji stanja na posameznem področju, saj odražajo tudi nepravne in neekonomske dejavnike. Pa tudi različna metodologija zbiranja in analiziranja podatkov kaže različno sliko in dopušča različne interpretacije. Statistično posploševanje zato ne sme in ne more kazati dejanskega stanja po posameznih področjih. Politika ni tista, ki naj presoja o večji ali manjši subjektivnosti analiz, zato je ključno, da upoštevamo mednarodno priznane raziskave, ki omogočajo primerljivost in imajo tudi določeno znanstveno vrednost, kot na primer Freedom House Index in Human Development Index. Presenetljivo je, da danes, ko je oktober 2015, razpravljamo o predlogu priporočil predlagatelja, ki temeljijo na izsledkih analiz iz leta 2013, pri čemer pa je predlagatelju znano ali pa bi mu vsaj moralo biti, da so že znani novi podatki, ki se nanašajo na leto 2014 in 2015. Ob tem se utemeljeno sprašujemo po namenu predlagatelja, saj predlog priporočil in v njih izpostavljene analize nastavljajo ogledalo vladama, ki sta vladali od 2012 do 2014.

Neodvisna nevladna organizacija Freedom House, ki meri stopnjo svobode in demokracije po svetu, je v svojem zadnjem poročilu o državah v tranziciji Slovenijo uvrstila v sam vrh. Slovenija je glede ocene demokratičnosti prava v primerjavi z ostalimi državami v tranziciji takšno uvrstitev dosegla že leta 2010 in seveda naprej. V vrhu je tudi po oceni volilnega procesa in demokratične

vladavine na lokalni ravni, nekoliko slabše pa se uvršča na področju neodvisnosti medijev in korupcije.

Dejstvo je, da je Republika Slovenija na širšem področju boja proti korupciji in višanju integritete v javnem sektorju že konec leta 2013 in v začetku leta 2014, kar se z enakim in večjim tempom nadaljuje tudi v letu 2015, naredila nekaj pomembnih korakov v smeri izboljšanja tega stanja. Glede na indeks zaznane korupcije nevladne organizacije Transparency International je bila Slovenija v letu 2014 uvrščena na 39. mesto med 175 državami, kar je štiri mesta višje kot leto prej. V koalicijskem sporazumu te vlade je namreč zaveza glede odločnega boja proti korupciji uvrščena med ključna temeljna izhodišča delovanja v okviru prizadevanj za povrnitev zaupanja ljudi v državo in njene temeljne stebre državotvornega delovanja. Navedeno kaže tudi na to, da si je država na tem področju postavila prave smernice in zastavila pravilne cilje.

Na področju pravosodja smo v preteklem letu sprejeli zakonodajo in ukrepe z namenom krepitve učinkovitosti, transparentnosti in integritete delovanja pravosodnih in državnih nadzornih organov in pa višjo raven varovanja človekovih pravic. Aprila 2015 so pričele veljati spremembe in dopolnitve Zakona o sodiščih, Zakona o sodniški službi in Zakona o državnem tožilstvu, ki pomenijo odgovor na priporočila Greca za zagotovitev integritete sodnikov in državnih tožilcev. Z namenom hitrejšega reševanja sodnih sporov je bila sprejeta sprememba Zakona o sodiščih zaradi zagotavljanja kvalitete kadra in transparentnosti postopkov izbire le tega v pravosodju, Zakon o sodniški službi, Zakon o državnem tožilstvu, spremenjen je bil Zakon o izvršbi in zavarovanju ter Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij. Po podatkih pregleda stanja v pravosodju in Vrhovnega sodišča je število novih, nekazenskih zadev na 100 prebivalcev, drugače rečeno pripad, trikrat večje kot v povprečju Evropske unije. Pričakovani čas rešitev teh zadev se je v zadnjih petih letih znižal za 34 %, kar je največji padec v Evropski uniji. Čas za rešitev civilnih in gospodarskih zadev se je zmanjšal iz 301 dneva v 2013 na 266 dni v letu 2014. Število nerešenih gospodarskih zadev na prvi stopnji se je v manj kot 3 letih prepolovilo. Pričakovani čas rešitve gospodarskih zadev je v petih letih padel iz 18,5 meseca na 8,5 meseca. Pri izvršilnih zadevah, ki predstavljajo 55 % nerešenih zadev, je prišlo letos zaradi sprememb zakonodaje do znižanja nerešenih izvršilnih zadev iz 180 tisoč na 130 tisoč, od leta 2010 pa se je število skoraj prepolovilo.

Slovensko gospodarstvo je bilo v krizi med najbolj prizadetimi, upad BDP v letu 2009 je bil 7,8 %, okrevanje v letih po tem pa je razmeroma počasno in pa dolgotrajno. Slovenija je tako šele v letu 2014 beležila 3 % gospodarsko rast, ki je omogočala postopno

odpravljanje nastalih makroekonomskih neravnovesij in postopno odpravo presežnega primanjkljaja v javnih financah. K temu pomembno prispeva izvajanje zastavljenih ukrepov in politik Vlade.

Podatki Statističnega urada Republike Slovenije in Umarja za Slovenijo kažejo, da je gospodarska rast v drugem kvartalu leta 2015 znašala 2,6 %, povprečje v EU je 1,6 %, območje evra 1,2 %. Stopnja brezposelnosti se je znižala, brezposelnost mladih se je zmanjšala za 12,7 % glede na leto 2014. Znižala se je zadolženost gospodarstva, in sicer 1. 1. 2014 je bila 83 %, zdaj je 73 %. Povečuje se učinkovitost črpanja evropskih sredstev in IMD tudi poroča, da je Republika Slovenija po 4 letih padanja izboljšala mesto na lestvici konkurenčnosti, smo namreč na 49 mestu, kar je 6 mest bolje kot pa v letu 2014.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra Predlogu priporočila v zvezi vse slabšimi uvrstitvami Slovenije na mednarodnih lestvicah, ki merijo spoštovanje človekovih pravic, učinkovitost pravne države in ekonomskega sistema zaradi prikazovanja izkrivljene podobe Slovenije nasprotujemo. Zavzemamo pa se za in podpiramo vsako razpravo, ki je namenjena izboljšanju položaja državljanov Slovenije. Ne zaradi uspeha na mednarodnih lestvicah, ki pogosto zaradi različne metodologije in analize podatkov kažejo izkrivljeno sliko, ampak zaradi zaveze državljanom in državljanke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani minister, državna sekretarka, ostali vabljeni, kolegi in kolegice!

Najprej je seveda treba povedati, da se različne lestvice delajo s strani različnih institucij, ob različni metodologiji in seveda te različne lestvice dajo tudi različne uvrstitve. Večkrat je bilo poudarjeno, da si seveda vsak naredi svojo metodologijo in v tej povezavi je narejena tudi predstavitev, ki jo je napravila Slovenska demokratska stranka, kjer je navedenih več lestvic in ne le ena lestvica.

Narejeno je predvsem z namenom, da se položaj Slovenije v mednarodni konkurenci izboljša, ne zato, da se poslabša, in ne zato, da bi morda bil kdo sam s seboj zelo zadovoljen. Jaz verjamem, da marsikomu uvrstitve na teh lestvicah niso všeč. Vendar se je treba pogledati v ogledalo, saj smo poslanci in poslanke tisti, ki moramo položaj Slovenije tudi v imenu volivcev in volivk postaviti v ogledalo in se ne moremo stalno spraševati samo o tem, kot se je Sneguljčičina mačeha, ko je spraševala, katera najlepša v deželi je tej. Če kazalci kažejo, da Slovenija v primerjavi z ostalimi državami ni v najboljšem položaju ali da celo v primerjavi z

drugimi državami po določenih indikatorjih pada, potem je seveda to razlog, da se to obravnava, da se naredi vse in da se pozove Vlado, da naredi vse, da se ta trend zaustavi.

Ko se pogledate v ogledalo, ne morete vedno videti slike Dorian Gray. Zadeva je takšna, da je lahko tudi zaskrbljujoča. In na določenih področjih je zaskrbljujoča. Prvič zaradi tega, ker Slovenija na večini lestvic v primerjavi z drugimi državami pada in je zaradi tega v najširšem smislu manj konkurenčna, ter predvsem zaradi tega, ker se to seveda odraža tudi na standardu, tudi na pogojih življenja ljudi, ki dejansko živijo v tej državi. Seveda je ogromno kriterijev, ogromno zadev, o katerih je tukaj treba razpravljati, vendar jaz upam, da z namenom, vsaj tak je namen Slovenske demokratske stranke, da se stanje izboljša. Zaradi tega so tudi predlogi, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka in so bili zavrnjeni s strani koalicije, takšni, da bi stanje in življenje v Sloveniji izboljšali ter življenje tudi olajšali. Dejstvo je, da pač Slovenija pada v določenem časovnem obdobju. Na primer od leta 2002, ko je imela na lestvici ekonomske svobode 58. mesto, do leta 2015, ko je na 111. mestu. Kakorkoli je že ta lestvica sestavljena in kdorkoli jo je že sestavil, je seveda to zaskrbljujoče. Zaradi tega sprenevedanja o tem, katere lestvice in katere lestvice bi morali tukaj navesti ... Smo dojemljivi tudi za ostale lestvice, vendar je tukaj seveda treba nekaj povedati. Namen je to, da se zadeva izboljša. Žal pa ta vlada ne kaže ravno neke velike energije, da bi se zadeve v Sloveniji izboljšale.

Tukaj moramo vsekakor reči, da so ostale države, ki v zadnjem desetletju dohitevajo Slovenijo – in tukaj lahko govorimo o velikem številu držav, ki dohitevajo Slovenijo – na področju gospodarskega razvoja, na področju razvitosti, na področju razvoja izobraževanja in tako naprej. Seveda je razlogov več.

Eden izmed razlogov je ta, da Slovenija ni pravočasno reagirala na svetovno ekonomsko krizo. Ni reagirala leta 2009 na bančno in finančno krizo. Ni reagirala niti leta 2010, niti 2011, niti 2012. Zaradi tega smo namesto ene, dveh, treh milijard na koncu plačali pet milijard za sanacijo bančnega sistema. Takrat ni bilo sprejetih ukrepov.

Drug razlog je, da tudi kot postkomunistična država nismo naredili teh treh reform, ki bi jih morali. Tranzicija še vedno obstaja, še vedno imamo največ državnih bank, državna lastnina je še vedno tista, ki v bistvu pomeni prioriteto tudi za določene politične skupine, predvsem pa za določene lobistične skupine, predvsem zaradi tega, da se preko različnih poti državno lastnino izčrpava, to pa se je pokazalo tudi v času krize, kako se je dejansko izčrpala. Nismo vzpostavili sistema, kjer bi dejansko imeli konkurenčno gospodarstvo, ampak imamo še vedno številne monopole, številne nezdrave povezave poslovnih subjektov. Tukaj lahko govorimo o

tem, da dejansko poslovni odnosi niso čisti, ampak so povezani z različnimi lobističnimi stremljenji, da se določena zadeva izpelje na način, ko bo v korist posameznikov ali skupine posameznikov.

Lahko govorimo tudi o dolžini reševanja sodnih sporov. O tem govori neka druga lestvica. O tem govori lestvica, ki govori o tem, da imamo v Sloveniji še vedno izredno dolg proces, da se spori končajo, in da imamo seveda tudi zelo slabo razvit postopek mediacije. Tukaj lahko omenjam še birokratizacijo, vnaprejšen negativen odnos do tujcev, nesprejemanje drugačnosti in tako naprej. V Sloveniji tranzicija ni končana. Smo ena redkih držav, kjer dejansko ni končana. Posledice so očitne. Padec Slovenije na mednarodnih lestvicah, pa lahko vzamete katerekoli v primerjavi z ostalimi državami, ko smo bili v preteklosti pred njimi. Ker kaj kažejo mednarodne lestvice? Kažejo konkurenčnost držav. Konkurenčnost držav glede različnih kriterijev, ki jih imate od pravosodja, ekonomije do financ in tako naprej in nenazadnje tudi do tega, kako v neki državi živimo.

Tisto, kar je še bolj zaskrbljujoče, je, da to okolje, v katerem živimo, ni zadosti dobro niti za diplomante univerz niti za tuja podjetja. Ne samo, da ne prihajajo sem, ne samo, da smo med zadnjimi na lestvici, ki govori o tem, koliko neposrednih investicij imamo v državi. Ne, še več. Nekatera podjetja dejansko odhajajo. Med drugim tudi Pipistrel, ki se je z delom svoje proizvodnje preselil v Italijo. Včeraj smo lahko slišali o tem kakšen razvoj je tukaj dosegel. Lahko govorimo tudi o drugih, Procter & Gamble, Danfoss Compressors in tako naprej. Skratka, podjetja se selijo v druge države. Pogoji, ki jim jih tukaj daje Slovenija, za poslovanje, za ustvarjanje dodane vrednosti in seveda s tem tudi za krepitev gospodarske rasti, so v primerjavi z ostalimi državami prešibki, preslabi.

In danes ne moremo govoriti o tem, da imamo učinkovito sodstvo, da imamo učinkovit način sojenja in da vsa sodišča enako odločajo, če glede zasega dokumentacije za bančni sistem dve sodišči odločata drugače kot tretje sodišče. Oprostite, če govorimo o zadnjem primeru, potem tukaj seveda ne moremo govoriti o enotnosti odločitev v sodnem sistemu. Vemo, da je naše število sodnikov 42 na 100 tisoč prebivalcev, 23 od 27 držav pa ima manj kot 30 sodnikov na 100 tisoč prebivalcev. Ali so zaradi tega odločitve sodišč hitrejše? Ali so zaradi tega odločitve sodišč manj sporne? Ne, ravno podatki kažejo, da ne. Tukaj ne vidimo povezave, tukaj ne vidimo korelacije in seveda zaradi tega predlagamo določene spremembe tudi na področju sodstva.

Razlogov, zakaj smo prišli v takšno stanje, je seveda veliko. Ti razlogi gredo predvsem v smer, da se enostavno glede določenih zadev v Sloveniji ne moremo zmeniti in da stopicamo na mestu. Tako kot smo bili

med zadnjimi državami, ki je sprejela ukrepe na področju finančnega sistema v letu 2013, ker nas je seveda veliko stalo. V tem primeru seveda lahko rečemo, da je bil čas denar, ampak veliko več denarja. Tako lahko tudi zdaj ugotovimo, da ta vlada ni pripravila nikakršnih ukrepov, ki bi povečali gospodarsko rast. Ne morete reči, da sedanja, relativno skromna gospodarska rast, temelji na ukrepih te vlade. Ta rast temelji na ukrepih prejšnjih vlad. Tukaj upam, da se s tem vsaj načeloma strinjate. Kje pa je kakšen sistemski ukrep, razen uvedbe davčnih blagajn, ki bodo seveda poslabšale poslovno okolje? Jaz mislim, da je edini sistemski ukrep te vlade, ki ga je sprejela, uvedba davčnih blagajn. Ali bo to šlo naprej, ali bo to delovalo ali ne bo delovalo, ali bodo davčne blagajne koristile državnemu proračunu ali ne, je seveda drugo vprašanje. Jaz mislim, da ne. Ampak to je edini sistemski ukrep.

Če se spominjam nekaj mesecev nazaj, je ministrica za zdravje v septembru obljubila zdravstveno reformo. Je ni. Tukaj je vprašanje, ali zdaj čakamo najprej na konsolidacijo Kliničnega centra, na konsolidacijo vodenja Kliničnega centra, da se bo potem lahko naredila še zdravstvena reforma. Ali pa so kje drugje ti zadržki? Ampak te reforme, za katero vsi pravijo, da je nujna, celo vlada Mira Cerarja je včasih govorila, da je nujna, celo predsednik Vlade je govoril o tem, da je to ena izmed prioritet, dejansko ni. Verjetno bo pojasnilo, da je zadevo treba uskladiti. Tukaj je seveda vprašanje, s kom uskladiti. Z določenimi lobiji, takšnimi ali drugačnimi, ali dejansko med političnimi strankami.

Tudi glede tistega, kar nam priporočajo zelo nevtralni inštituti, kot je na primer švicarski inštitut IMD, ki pravi, da je treba razbremeniti delo, o tem govori tudi OECD, teh ukrepov dejansko ni. Kar naenkrat so tudi za to vlado in za to koalicijo dobri začasni ukrepi iz Zujfa, ki so bili deležni kritike do neba. Zdaj se ti ukrepi enostavno podaljšujejo oziroma začasni ukrepi postajajo stalni ukrepi. Tukaj ni ničesar.

Če beremo dokumente Vlade, ki govorijo o poštenosti in pravični obdavčitvi in tako naprej, jaz mislim, da je to sporočilo za ljudi, da državljanke in državljanke, da se primejo za žep, ko govorimo o pravičnosti s strani Vlade, o poštenosti in tako naprej. In seveda ko se napoveduje nov davek na nepremičnine in tako naprej.

Ko govorimo o konkurenčnosti, ni dejansko nobenih ukrepov. Ko govorimo o zadolženosti državnih podjetij, ravno tako ni nobenih ukrepov. Tudi vzpostavitev prijaznega okolja, oprostite, teh ukrepov v tem državnem zboru nismo sprejeli in jih verjetno tudi v prihodnje ne bom. Tudi, ko govorimo o fiskalni konsolidaciji, smo še daleč od fiskalne konsolidacije, saj nam ta vlada niti ne pove, kaj je s tako imenovanim strukturnim primanjkljajem. Skratka, nič takšnega se ne dogaja, da bi Slovenija na lestvicah konkurenčnosti izboljšala

svoj položaj, da bi bila gospodarska rast trajnejša, da bi se zmanjšala nezaposlenost, da bi bil nenazadnje standard ljudi večji in da bi bilo seveda tudi življenje v tej državi prijaznejše.

To je temeljni namen priporočil, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka. Z obžalovanjem pravim, da je škoda, da se je to zgodilo, da ta koalicija ni imela niti toliko moči, da bi, če ne drugega, predlagala svoja priporočila. Vendar je najlažje seveda zavrniti, nič predlagati in napasti nek dobronameren predlog.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovane in spoštovani!

V Poslanski skupini Desus menimo, da so teme, o katerih danes govorimo, zelo pomembne. Nikoli ne moremo biti popolnoma zadovoljni s stanjem na področju spoštovanja človekovih pravic, učinkovitosti pravne države in ekonomskega sistema. Pomembno je, da o tem govorimo in da se stvari izboljšujejo. Pa vendar stanje ni tako slabo, kot ga skušajo prikazati predlagatelji te zahteve, ko navajajo slabe uvrstitve Slovenije na mednarodnih lestvicah. Dejstvo je, da navedene lestvice ne kažejo popolne in realne slike. Mednarodne primerjave temeljijo na različnih metodah zbiranja in analiziranja podatkov. Zato ne moremo kar posplošeno govoriti, da je stanje zaskrbljujoče in da predstavljajo uvrstitve Slovenije sramoto in blamažo. Tovrstne navedbe so, milo rečeno, neprimerne in pretirane.

Četudi odmislimo metodologijo zbiranja podatkov in dvom o realni sliki stanja v državi na podlagi lestvic, lahko najdemo – nasprotno od trditve predlagateljev – tudi številne mednarodne lestvice, na katerih Slovenija dosega dobre uvrstitve. Tako se na primer po Indeksu človekove svobode, objavljenem avgusta letos, Slovenija uvršča na 41. mesto od skupno 152 mest. Tudi po poročilu Svetovnega ekonomskega foruma 2015–2016, ki je bilo objavljeno septembra letos, je Slovenija na področju neodvisnosti sodstva izboljšala svojo uvrstitev. Postopoma se izboljšujejo tudi bonitetne ocene Slovenije na mednarodnih finančnih trgih, prav tako pa je že opazen napredek tudi na ključnih lestvicah za merjenje konkurenčnosti. Skratka, novejši podatki kažejo, da se uvrstitve Slovenije izboljšujejo in da smo daleč od sramotnih uvrstitev, kot želijo prikazati predlagatelji.

Predvsem o stanju na področju pravosodja je bilo v Državnem zboru že veliko razprav, sprejetih je bilo tudi že nekaj sklepov. Večkrat je bilo povedano tudi, da se stanje izboljšuje, na nekaterih področjih hitreje, na

drugih malo počasneje. Sprejeti so bili ukrepi, potrebno pa je nekaj časa, da bodo rezultati bolj vidni. Kot smo v Poslanski skupini Desus že večkrat poudarili, nazadnje tudi ob obravnavi Predloga Priporočila v zvezi z ugotovitvami Evropskega sodišča za človekove pravice iz pregleda dela v letih 1959–2014 o kršitvah človekovih pravic za Republiko Slovenijo, s stanjem na področju pravosodja in človekovih pravic seveda nikoli ne moremo biti popolnoma zadovoljni. Stanje pa res ni tako alarmantno, kot ga skušajo prikazati predlagatelji.

Obstajajo različne lestvice, različni statistični podatki in ne želimo zanikati, da se na nekaterih lestvicah slabo uvrščamo oziroma smo se pred leti slabo uvrščali, saj so nekateri podatki, ki jih navajajo predlagatelji stari dve leti ali več, od takrat pa se je stanje že pričelo izboljševati.

V Poslanski skupini Desus na matičnem odboru predlogov priporočil nismo podprli. Menimo, da ni treba sprejemati novih priporočil, saj je bila sprejeta že vrsta sklepov, s katerimi je Državni zbor priporočil drugim organom sprejem ukrepov za izboljšanje stanja, predvsem na področju pravosodja in človekovih pravic. Sprejeti so bili tudi nekateri strukturni ukrepi.

Naj zaključim. Vlada že pripravlja in izvaja ukrepe, h katerim jo pozivajo predlagatelji v predlogu priporočil. V Poslanski skupini Desus zato menimo, da nova priporočila niso potrebna. Naj na koncu še enkrat poudarim, da uvrstitve Slovenije na mednarodnih lestvicah ne kažejo tako sramotnih uvrstitev, kot jih želijo predlagatelji prikazati. Prav nasprotno, številne primerjave kažejo, da se stanje izboljšuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno obravnavo poslank in poslancev.

Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za dano besedo.

Zelo zanimivo je bilo poslušati to razpravo oziroma stališča poslanskih skupin, predvsem poslanskih skupin vladajoče koalicije, Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa, kajti kot predlagatelji smo pričakovali od te seje nekaj drugega. Tudi ta seja je bila sklicana z nekim drugim namenom, kot ste si interpretirali koalicijski partnerji ali pa ne želite o tem razpravljati.

Namen te seje sigurno ni bil, da bi mi naredili v tem državnem zboru ponovno eno tako imenovano vojno, kdo ima prav in kdo nima prav. Mi nismo vseh teh dejstev in vseh teh raziskav v Državni zbor plasirali zaradi tega, da bi od vas poslušali, češ SDS ima pa prav, ker tudi tega ne pričakujemo od vas. Pričakovali pa

bi, da bi danes razpravljali o teh zadevah, ne pa da glede na stališča lahko pričakujemo tudi razpravo v to smer, ali je ta metodologija pravilna in ali se ta lestvica nanaša na leto 2013 ali se nanaša na leto 2012. Slovenija je po zadnjih podatkih iz nekaterih vaših raziskav zrastle za toliko in toliko mest.

Jaz bom še enkrat prebral, kaj so bila naša priporočila, ki pa jih je glasovalni stroj koalicije Mira Cerarja zavrnil na matičnem delovnem telesu. Mi samo priporočamo Vladi Republike Slovenije, da se začne namesto izpostavljene rasti, ki sploh ni posledica njenega dela, ukvarjati s pripravo resnih strukturnih reform, predvsem na področju pravosodja, zdravstva, javne uprave, pokojninskega sistema in delovnopravnih razmerij. Drugič, Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da skupaj s sodno vejo oblasti preuči in predlaga ukrepe, na podlagi katerih bo mogoče vzpostaviti večjo preglednost dela sodstva, njegovo večjo učinkovitost, skrajšanje postopkov, neodvisno in nepristransko odločanje v sodnih postopkih ter povrnitev zaupanja v pravosodje.

Spoštovane in spoštovani, jaz sem prepričan, da imajo te predlogi in pa ta priporočila svoj namen, da se končno tukaj zavedamo, zakaj smo v Državnem zboru, tako koalicija kot opozicija, in da poskušamo ugotoviti, katere reforme Slovenija nujno potrebuje in katere reforme lahko sprejmemo. Že s samim imenom reforma bi se morala vladna koalicija zavedati, da reformo v Državnem zboru lahko sprejmeš izključno s podpro opozicije. Ne morete je sami. Pa seveda v sodelovanju s socialnimi partnerji. Glede na stališča vaših poslanskih skupin, lahko zdaj pričakujem tudi razpravo poslank in poslancev Stranke modernega centra, da so vam strokovne službe že vnaprej pripravile razpravo, ki jo boste danes prebrali, in niti z eno besedo ne bo tukaj govora o reformah, ampak boste na nek način poskušali braniti, da Slovenija pa tam ni 46., Slovenija je 47. ali pa 40. Ampak dejstva so druga, saj tudi če bi bila Slovenija na 2. ali 5. mestu, bi moralo biti tukaj v interesu tako opozicije kot koalicije, da Slovenija zraste še za nekaj mest in da so nujno potrebne te reforme. Mi tukaj notri ne govorimo, da je na vseh področjih slabo. Izpostavili smo pa tista najbolj kritična področja, za katera že čivkajo vrabci, kaj je v Sloveniji narobe in kaj se ni izboljšalo.

Ne morete pa mimo enega dejstva. Mi smo tukaj uporabili kar nekaj mednarodno priznanih raziskav mednarodno priznanih institucij, iz nekaterih stališč koalicijskih poslanskih skupin pa je bilo zaslediti, da te inštituti niso znanstveno priznani. Mislim, da je to pa že sramota za vas, da si upate kaj takega trditi. Da Svetovni gospodarski forum ali pa inštitut za razvoj menedžmenta v Švici nista znanstveno priznana. Potem pa navajate ene svoje tabele notri. Mi se tukaj nismo igrali neke statistike in zlorabljali ta sistem, pri eni interpretaciji uporabljali eno raziskavo, pri drugi

interpretaciji pa drugo, ampak smo potegnili neko črto. Gibanje Slovenije v obdobju od leta 2008, ko je s svojim mandatom končala vlada Janeza Janše. Spoštovani, v tem obdobju je pa jasno razvidno, da od leta 2008 Slovenija drastično pada na vseh teh lestvicah. Predvsem na lestvicah, kjer se prikazujejo makro in pa mikroekonomski kazalci in pa seveda tudi življenjski standard. Poglejmo si, katera mesta je Slovenija zasedala leta 2008 in kaj se je dogajalo po letu 2008.

Jaz mislim, da je še vedno najhujši udarec, ki ga bo občutilo še kar nekaj generacij v Sloveniji, vlada Boruta Pahorja. To je bila najslabša vlada doslej, ker se vidi tudi po vseh teh kazalnikih, saj je Slovenija takrat najbolj drastično padla, največ odgovornosti pa takrat seveda nosijo Socialni demokrati, ker ste imeli predsednika Vlade in finančnega ministra. Ekstremno smo se zadolžili in ta sredstva niso bila uporabljena za tisto, za kar bi se morala, in sicer za prestrukturiranje gospodarskega sistema in za prestrukturiranje bančnega sistema, ampak izključno za ohranjanje neke navidezne socialne politike. Ta denar je bil izgubljen in plačevale ga bodo še naslednje generacije.

Zanimivo je poslušati, kako smo se mi v zadnjem obdobju dvignili. Slučajno je ena raziskava prišla v tem vmesnem obdobju, ko smo mi predlagatelji navedli te podatke, in takoj ste skočili v zrak, da smo v tej novi raziskavi zrasli za tri, štiri mesta. Ampak mi hočemo pokazati dejstvo, da Slovenija pada od leta 2008. Bruto domači proizvod države Slovenije od leta 2008 se je znižal za več kot 9 %, za več kot 9 % je padel, in če smo v zadnjem letu zrasli za 2 % in še malo, smo še vedno 7 % pod tistim, kjer smo bili leta 2008. Dajmo se tukaj zavedati, da mi poskušamo na nek način spodbuditi to koalicijo, da bi končno začela delati.

Težko me nekdo prepriča, da predlogi, ki jih pišejo mednarodne inštitucije, ne pijejo vode. Te mednarodne inštitucije nenazadnje Sloveniji želijo samo najboljše, da naredimo zdravstveno reformo, da naredimo pokojninsko reformo in pa predvsem, da začnemo večati konkurenčnost in privabljati tuje investicije. Zanimiva je tudi recimo raziskava Poročilo o globalni konkurenčnosti iz leta 2014–2015. Mislim, da bi se morala nad tem naslovom in tem rezultatom koalicija najbolj zamisliti. Slovenija ima 16. najmanj učinkovito vlado na svetu. 16. najmanj učinkovito vlado na svetu. Po vladni učinkovitosti je 128. med 144 državami. Iz vaših stališč pa je tukaj razvidno, da se bosta po nastopu mandata vlade Mira Cerarja začela cediti mleko in med za Slovenke in Slovence. Ampak povejte mi, katero reformo ste v tem vašem mandatu sprejeli, da bi pripomogli k temu, da se Slovenija na vseh teh lestvicah konkurenčnosti povzpne. Naštejte mi, spoštovani poslanci in poslanke koalicijskih strank. Ena reforma ali pa en ukrep, ki je k temu pripomogel.

Zanimivo, če ne verjamete nam, poslankam in poslancem, predlagam, da si preberete, kako razmišlja recimo Gospodarska zbornica Slovenije. "Žal vse slovenske vlade od začetka velike krize leta 2008 niso slišale številnih opozoril domače in tuje strokovne javnosti in so pogosto celo ravnale v nasprotju z njimi. Pred mednarodno javnostjo smo zapravili ves kredit iz prvega obdobja samostojne Slovenije." To je izjava Gospodarske zbornice, to ni politična organizacija. "Če vlada ne bo hitro ukrepala in razbremenila Slovenskega gospodarstva, bo Slovenija zdrsnila v propad, ne le po lestvici navzdol." Ponovno Gospodarska zbornica. Da ne govorim o izjavah Obrtno-podjetniške zbornice. Da se pa stanje v Sloveniji po drugi strani poslabšuje v primerjavi z desetletjem nazaj, je pa nedvomno posledica umika multinacionalk iz Slovenije, ki svoje sedeže selijo v Budimpešto, Bratislavo, Zagreb, Beograd. To so zelo dobro plačana delovna mesta. Seveda se o tem veliko ne govori v Sloveniji ali pa slovenski mediji o tem ne pišejo, kajti tukaj gre za zaposlovanje multinacionalk, približno 30, 40 delovnih mest. To so dobro plačana delovna mesta, pri tem je pa treba poudariti še nekaj, in sicer da te multinacionalke krepijo tudi potrošnje. Taka multinacionalka, ki nastopa na slovenskem trgu, verjetno vzame še 30, 40 službenih vozil, vzame določene čistilne servise, ki zadeve opravljajo za njih. Tukaj niso samo plače zaposlenih, ampak se te multiplikatorji pokažejo še v drugih zadevah. Zadnji izmed takšnih odhodov iz Slovenije je družba Hewlett-Packard, da ne govorim o Procter & Gamble in pa vseh ostalih. To pomeni, da se neposredne tuje investicije krčijo.

Ko poslušamo Vlado in pa koalicijske poslanke in poslance, je tako, kot da bi bili svetovni prvaki, kot da bi dobili olimpijsko medaljo, glede na to, da je napovedana rast bruto domačega proizvoda za leto 2016. Vendar imamo mi dvakrat manjšo gospodarsko rast, kot se napoveduje za leto 2016 naslednjim državam: Češki, Poljski, Slovaški, Romuniji. Na to mi opozarjamo. Ne drži dejstvo, da smo mi v tem predlogu kjerkoli navedli, da sta recimo zdaj Češka in Poljska že pred nami, ampak te države nas dohitevajo. Če niso danes pred nami, če se bo nadaljevala takšna vladna politika, kot smo ji priče sedaj, bomo verjetno v roku leta, dveh lahko res priče temu, da bodo Češka, Slovaška, Romunija pred nami. Nikdar in nikoli si nismo izmišljevali teh podatkov, ti podatki so dejstvo. Dejstvo je, da so v določenih zadevah pred nami države, kot so Ruanda, Sierra Leone, Venezuela, Črna gora.

Zanimivo je bilo slišati tudi, da so določeni podatki neka megla in da mi spuščamo meglo. Mi ne spuščamo megle, mi spuščamo dejstva. Dejstvo je tudi, da je imela Slovenija edinkrat v svoji zgodovini presežek pri proračunu leta 2007, ko je bila na oblasti Janševa vlada. Po sestopu Janševe vlade leta 2008 je Slovenija beležila najnižjo brezposelnost. Imela je

nadpovprečno gospodarsko rast v Evropi. Gospodarske krize ni občutila samo Slovenija, gospodarsko krizo je občutila celotna Evropa in preostali del sveta. In če je bila lahko Slovenija pred krizo na lestvicah z nadpovprečnimi rezultati, potem bi se, če bi takratna Vlada, predvsem Boruta Pahorja, zagrabila s takimi ukrepi, s kakršnimi bi morala, Slovenija verjetno na tistem nadpovprečju morala zadržati. Ampak ne, mi smo tu strmo padali. Drugi mandat Janševe vlade je bil na žalost kratek, ker so lobiji in stare nomenklature naredili vse, da se tista vlada zruši. Ključno je bilo, da se je vlada Janeza Janše v drugem mandatu prvič lotila resne sanacije bančnega sistema. Takrat so se prižgale vse luči, na ulice so prišli ljudje in začeli metati od kock do vsega, samo da se je zrušila Janševa Vlada.

Vsi, ki tu sedite, predvsem pa stranka SD, ste močno nasprotovali sprejetju Zujfa. Zujf je bil tisti ključni projekt, ki je slovensko gospodarstvo in Slovenijo ponovno povzdignil navzgor. Spomnite se, kakšne besede ste uporabljali pri takratnem sprejemanju Zujfa. Takratni Zujf je predvidel vse ukrepe kratkoročno, začasne ukrepe. Zdaj bo pa sedanja koalicija, v kateri ste tudi Socialni demokrati, te ukrepe iz Zujfa, ki jih je vlada Janeza Janše sprejela kot začasne, z obodom z Ziprom, naredila za trajne. Zakaj? Verjetno zaradi tega, ker ste ocenili, da so bili ti ukrepi pravilni. Ampak mi smo zapisali, da so to začasni ukrepi. Če se bo gospodarska rast izboljšala, se bodo ti ukrepi ukinili, kajti ta del varčevanja ne bo več potreben. Vi pa boste zdaj te začasne ukrepe spreminjali v trajne. V času mandata vlade Alenke Bratušek smo bili priče povišanju stopnje davka na dodano vrednost. Tudi takrat je Vlada govorila, da je to začasni ukrep. Tudi takrat ste bili Socialni demokrati v tej vladi. Danes ste ponovno v Vladi. Kot beremo iz medijev, ne nameravate spremeniti davčne stopnje, ampak boste to ponovno spremenili v trajni ukrep. Mislim, da smo bili v zadnjem obdobju po letu 2008 prevečkrat priče, da se je glavnino ukrepov sprejelo na račun gospodarstva in realnega sektorja, vlade pa so zapostavile reforme zdravstvenega sistema, pokojninskega, javnega sektorja, da ne govorimo o sodstvu. Ne vem, zakaj na takšen način ta koalicija zagovarja sodstvo.

Dajmo si naliti čistega vina. Vsi ti rezultati, vsa ta poročila govorijo, da v Sloveniji ni vse tako, kot mora biti in da je treba narediti določeno spremembo. In določene spremembe, sem jaz prepričan, da lahko v parlamentu dosežemo samo s sodelovanjem tako opozicije kot koalicije. Vendar ne moremo iti pa po sistemu, da tisto, kar opozicija ali Slovenska demokratska stranka predlaga, sedanja koalicija, vlada Mira Cerarja avtomatsko zavrne. In da se poskušate z nami pogovarjati potem, ko imate že določene zadeve pripravljene, potem pa potrkate na naša vrata. Stopite na ulico, pogovorite se s podjetniki ter z normalnimi

državljanke in državljani Republike Slovenije in jih vprašajte, ali se v Sloveniji cedita med in mleko. Jaz mislim, da boste dobili odgovor ne.

Kot sem že na začetku povedal, jaz danes pričakujem razpravo o reformah, o tem kaj Slovenija potrebuje. Zaradi mene se lahko pogovarjamo tudi o tem, kaj je dobrega v Sloveniji. Jaz verjamem, da nekatere stvari so dobre, predvsem se pa dajmo pogovarjati o tistih stvareh, ki so slabe in ki jih je treba spremeniti. Glede na to, da Slovenija najslabše uvrstitve dosega na vseh področjih, ki se nanašajo na Vlado in na državni aparat sem prepričan, da je parlament mesto, kjer bi se morale te razprave tudi opraviti. Tudi o izboljšanju sistema v pravosodju in sodstvu, mislim, da je parlament tisto mesto, kjer bi morali opraviti kvalitetno in konstruktivno razpravo. V Sloveniji za en delovni spor sodišče potrebuje tisoč 400 dni, v Nemčiji pa 300. Pri takem nadpovprečnem številu sodnikov in denarju, ki se zlija v to zadevo, je takšen podatek zaskrbljujoč. Da ne govorimo o sodbah, ki padajo na Ustavnem sodišču.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, predstavnik predlagatelja.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, predstavnica in predstavnik Vlade, predvsem pa drage kolegice in kolegi!

Ta razprava in ta seja ni bila namenjena temu, da bi predlagatelji napadali vlado ali pa vas, koalicijske poslanke in poslance. Nasprotno. Ne trošimo vendarle energije za prepire. Trošimo energijo za rešitve. Takšne rešitve, ki bodo dejansko enkrat, nekoč Slovenijo pripeljale do tega, da bomo rekli, da je to najboljša država na svetu. Jaz verjamem, da imamo mi vsi to ambicijo. Ali kdo glasuje proti temu? Gotovo nihče. Mi imamo vse možnosti, tako naravne kot intelektualne v posameznikih. Imamo te možnosti, da to lahko naredimo. Moramo stopiti skupaj. Moramo identificirati, kaj moramo narediti in potem res to narediti. Tu bi mi želeli, da se najprej poslanci poenotimo, spišemo projekte, identificiramo ukrepe, ki jih mora Vlada izvesti, jih postavimo pred Vlado, Vlada pa ima kot izvršilna veja oblasti ima nalogo, da jih izvede. Če je ne, zamenjamo vlado. Tako pač delajo oziroma delamo poslanci.

Jaz sem prepričan, da imamo, če strnemo moči, veliko možnosti, da takšno državo tudi naredimo. Takšno, da bo dejansko prijazna do posameznika, da bo posameznik svoboden v najširšem smislu besede svoboda. Da bo svoboden, tudi v ekonomskem smislu. Takšno državo, ki bo prijazna za družine, kot sem že uvodoma povedal, ki ustvarjajo, ki se znajo iti tudi gospodarstva. Imamo odlična družinska podjetja, odlične družinske kmetije. Trdim, da je

v našem programu slovenskega kmetijstva najboljši program družinska kmetija.

Dovolite, da v imenu Nove Slovenije kot sopredlagateljice dodam še nekaj besed v zvezi z uvrščanjem Slovenije na mednarodnih lestvicah gospodarske konkurenčnosti, ki je kljub letošnjemu spremenjenemu trendu še vedno zaskrbljujoča. Trend se je spremenil, to je treba pozdraviti, ampak vedno, ko imamo neke ukrepe, ki jih pripravi običajno Vlada v vsaki državi, tudi pri nas, potem moramo na drugi strani zasledovati tudi cilje. Ukrepi, na primer davčne blagajne bo prinesel toliko več denarja v državni proračun, to pomeni to, to, to in to, bo prinesel toliko več delovnih mest in tako dalje. To moramo zasledovati, saj morajo imeti vendarle ukrepi cilje. Ali pa ravnamo brezciljno? Bog ne daj.

Nekateri ste imeli pripombe, da nismo zbrali pravih lestvic in tako naprej, zato poglejmo Statističen urad Republike Slovenije. Kdor mu ne verjame, mora pač glasovati za to, da se ga ukine. Jaz ne bom glasoval za to, da se ga ukine. Poglejmo bruto družbeni produkt. Leta 2008 je ta znašal 37 tisoč 305 milijonov evrov. Leta 2014, ko smo imeli 3 % gospodarsko rast, kar je hvalevredno, pa je znašal 37 tisoč 246 milijonov evrov, kar pomeni približno 60 milijonov manj kot leta 2008 oziroma 0,16 % manj. Nikoli se nam več ne sme dogoditi, da bi imeli 5 ali 6 let vakuumu oziroma padca bruto družbenega produkta, ker sami vemo – zdaj pa že vem, da imamo te izkušnje –, kaj to pomeni.

Poslanke in poslanci Nove Slovenije v svojih razpravah vedno poudarjamo, da potrebujemo za gospodarski preboj Slovenije nov poslovni model, novo ekonomsko politiko. O tem nam vendarle piše vladni Umar, vladni Umar o tem piše. Potrebujemo novo ekonomsko politiko. Te pa med drugim ne bo brez administrativne razbremenitve, brez izboljšanja poslovnega okolja in brez večje odprtosti slovenskega ekonomskega prostora. Mi moramo naš poslovni model odpreti, moramo ga odpreti za domače in tuje investitorje, moramo narediti takšno poslovno okolje, ki bo atraktivno, da bodo tuji vlagatelji prišli k nam. Vprašanje se glasi, zakaj bi tuji vlagatelj prišel v Slovenijo. Poslanci moramo najprej poznati odgovor na to vprašanje, ko imamo pogovore z našimi poslanskimi kolegi ali pa z drugimi predstavniki držav. Najprej moramo mi poznati te odgovore. Če govorimo o vlagateljih, bodisi domačih bodisi tujih, mora biti vlagatelj tudi pravno zavarovan. Govorim torej o varnosti investitorjev, seveda prvenstveno govorim o varnosti državljanov in državljanov te države. Tako tem kažem s prstom na pravosodni sistem, kjer nas čaka še veliko, veliko nalog.

Jasno povem, da vladni ukrepi obsegajo konsolidacijo javnih financ, zaustavitev naraščanja zunanje zadolženosti, pospešitev privatizacije podjetij v večinski državni lasti – upam, da je tukaj iskrena namera, saj nisem vedno 100 %, če je iskrena namera – in seveda

pospešitev črpanja kohezijskih sredstev iz nove finančne perspektive. Vlada pravi in vladni ukrepi gredo nekako v tej smeri, čeprav bi si človek želel tukaj več ambicije, več korajže. V zvezi z poslovnim učinkovitostjo mi potrebujemo strukturne reforme v podjetniškem sektorju na osnovi strategije pametne specializacije, če hočete. Zadnjič je ministrica gospa Alenka Smrkolj rekla, da je strategija pametne specializacije v Evropi ocenjena za enega najboljših tovrstnih dokumentov znotraj EU. Papir torej imamo, dajmo ga imeti vedno na mizi in gremo korak po korak, da ga dosledno tudi izvedemo.

Še nekaj, kolegice in kolegi. Ko opazujemo ta neverjeten razvoj tehnologije, digitalne ekonomije, sem trdno prepričan, da moramo v Sloveniji, seveda s ustreznimi ukrepi, doseči tehnološki preboj. Mi si moramo prizadevati, da izvedemo tehnološki preboj v Sloveniji. Če ne, se bojim, da se bomo morda že čez 10 let ukvarjali zgolj z dodelavnimi posli. Tam je pa kalkulacija takšna, da vam ne prinaša nekega standarda. Jaz bi želel, da pri nas živijo bogati ljudje, ki postanejo bogati in bodo postali bogati na podlagi lastnega znanja in z lastnim delom, ne tisti, ki kradejo. Tiste je treba spraviti v zapor, četudi bomo še kakšen Dob zgradili. Želel bi, kot sem povedal, da imamo prijazno okolje za razvoj slovenskih družin. Tam vendarle nastaja in se ustvarja okolje za novo življenje. Še enkrat, če hočete, da nove davkoplačevalce. Naj zveni še tako tehnicistično, ampak tako pač je. Mi imamo veliko možnosti. Tudi zato, da podpremo kroženje možganov, ne pa beg in bog ne daj izgon možganov. Zakaj ne bi to znanje, ki ga imajo naši ljudje, mladi, zakaj ne bi to zadržali doma? Mene boli srce, ko vidim, kakšno perspektivo imajo mladi ljudje v Sloveniji, ko študirajo in pač tisti, ki se opogumijo, spakirajo kovčke in gredo. In ponavadi ustvarijo dobro kariero. Naš mladi profesor na Stanfordu, Jure Leskovec, je dobil prestižno Lagrangeovo nagrado. Ali mu je kdo od slovenskih politikov čestital in ga vprašal, če bi prišel nazaj domov v Slovenijo, v smislu kroženja možganov? To potrebujemo, kolegice in kolegi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar, predstavnik Vlade.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči.

Jaz mogoče v tej razpravi ne bom preveč politično korekten, glede na to, da sem verjetno s kolegi iz SMC politik z najmanj tradicije na tem področju. Moram povedati, da imam težavo s poslušanjem, kaj se je zgodilo leta 2008, kaj se je zgodilo po letu 2008, da se Vladi predstavljajo stališča, češ da po letu 2008 mi drsimo dol po lestvicah. Za božjo voljo, saj to menda vemo. To je bistvo problema. Zaradi tega, ker smo po letu 2008, zaradi katerega smo bili v hudi gospodarski krizi in vanjo vstopili

nepripravljeni, tako globoko zdrseli po lestvicah, je tudi prišlo do korenite spremembe in zaradi se tudi trudimo to drsenje ustaviti in iti v neko drugačno smer. To vam govorim kot predstavnik Vlade, ki dnevno, upam si trditi, trdo s kolegi dela, da bi s temi ukrepi, s katerimi v zadnjem letu dokazujemo, da se trendi dejansko spreminjajo, lahko prešli to situacijo in se vendarle nehali primerjati s Sierro Leone, Nigerijo, Vietnamom, Namibijo. Lepo vas prosim, ali lahko kdo v tej državi odgovorno reče, da smo mi s temi državami primerljivi? Jaz mislim, da ni odgovorno, da vzamemo samo en segmentek, en kazalnik in potem javno govorimo in prezentiramo, kakšna je ta naša država Slovenija, ki je vendarle vrhunška država z odličnim standardom, ampak seveda tudi s številnimi problemi in razvojnimi priložnostmi, vendar si ne moremo dovoliti, da delamo take posplošene primerjave. Menim, da take posplošene primerjave in slikanje negativne situacije zaradi nekaterih gospodarskih lestvic, ki kažejo v določenem kazalniku tudi tako primerjavo, tudi negativno vplivajo na to, da so ocene v mednarodnem prostoru, ocene gospodarstvenikov dejansko v tisti subjektivni ceni nižje, kot so pa realni kazalniki. In s tem nenazadnje delamo tudi škodo Sloveniji v mednarodnem prostoru, ko nas investitorji gledajo in ko na ocenah naših ljudi, naših menedžerjev temelji tudi to, kako nas mednarodni poslovni prostor gleda. Meni je pri mednarodnih lestvicah oziroma od vseh mednarodnih lestvic najbolj pomemben domači napredek, se pravi, ali se učinkovitost države povečuje. Velike težave imamo z njo, pa vendar nenazadnje z OECD in ostalimi primerjavami v zadnjem letu napredujemo radikalno, in sicer za enajst mest.

Bilo je tudi vprašanje sodstva. Saj je kolegica vendarle jasno povedala čisto točne kazalnike, koliko so se skrajšale dobe sojenja, koliko je manj čakalnih zadržev. To so vendar statistični podatki iz naše evidence, konkretne, ne iz nekih mednarodnih primerjav. Ali se konkurenčnost povečuje? Pa saj imamo gospodarsko rast, število brezposelnih se zmanjšuje, pojavljajo se nova delovna mesta, ne vem, kje se zdaj to uvrsti v mednarodnih lestvicah, ampak trend je pozitiven. Zakaj si ga ne bi priznali in ga še pospešili?

Nenazadnje, ali se blaginja in standard prebivalstva povečujeta? Jaz mislim, da se, saj plače rastejo, bruto domači proizvod raste, na tej lestvici torej tudi napredujemo. Mislim, da je to tisto najbolj bistveno, kar moramo nenazadnje tudi pogledati.

Mogoče še en odziv na to, ko stalno poslušamo, kdaj se bodo zgodile reforme. Jaz upam, da smo prerasli to radikalizacijo pomena reformiranja, vsega. Vedno in vedno znova, ko se zamenja vlada, moramo vse reformirati. Upam, da tako javnost kot spoštovani poslanci vendar opazite, da mogoče ne delamo radikalnih reform, ampak delamo pa izboljšave vseh

sistemov. Vsi sistemi, nekateri bolj, nekateri manj uspešno, se s številnimi ukrepi stalno izboljšujejo, in jaz mislim, da je to, kar kažejo tudi konkretni podatki in konkretne statistike, tisto pravo.

Če pogledamo recimo primer zdravstva, ki je bilo večkrat izpostavljeno. Kdaj bo zdravstvena reforma? Mi imamo po analizah OECD-ja, če že želite analize, najbolj dostopen zdravstveni sistem. Najbolj dostopen! To je odlična stran tega sistema. Imamo pa slabosti v izkoriščenosti v ločevanju med javnim in zasebnim, torej je to tisti popravek, ki ga moramo narediti. Ampak za to ni treba reformirati celega sistema, treba je delati stalne izboljšave.

Veliko je bilo govora o pravosodnem sistemu. Trije paketi popravkov sodne zakonodaje, ki že dajejo učinke in bodo v naslednjih mesecih in letih še začeli dajati učinke, že dejansko prijemljejo. To so tiste izboljšave, zaradi katerih menim, da jih ne morem dati v nič in čakati samo na neke reforme, ki bodo nek sistem celovito spremenile.

Še nekaj. Malce mi je res težko sprejeti, ko poslanci ali pa jaz kot član te vlade poslušam kritiko tej vladi, kakšno je bilo stanje po letu 2008 in kako se je spreminjalo, s tem da hkrati v isti sapi rečemo, da je gospodarska rast rezultat prejšnjih vlad, točno določene, medtem ko so pa težave, ki se dogajajo z drsenjem po mednarodnih lestvicah v zadnjih letih, problem te vlade. Bodimo vendarle korektni.

Jaz bi predlagal, da tudi v duhu pozitivnega sporočila, ki ga je predlagatelj dal in ga z veseljem sprejemam, iščemo rešitve za izboljšave, se vendarle iz leta 2008 usmerimo v leto 2020 in se vprašamo, kako bomo v letu 2020 še bistveno bolj uspešni, kot smo danes, ker moramo opraviti še pomembne naloge in izboljšati številne sisteme. Menim pa, da Slovenija ni v stanju, ko bi bilo treba sisteme radikalno reformirati, saj je Slovenija vendarle neka urejena, evropska, demokratična, socialna, gospodarsko uspešna država in bo kot takšna težila k stalnemu izboljševanju. Jaz bi si želel, da gre tudi v smislu sprememb debata bolj v to smer, ne pa v pričakovanje nekih radikalnih reform. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod mag. Marko Pogačnik kot predlagatelj.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Spoštovani minister, mi nismo zahtevali nobenih radikalnih reform, ampak določene reforme, ki jih Slovenija nujno potrebuje in za katere ocenjujejo tudi mednarodne inštitucije, predvsem pa državljanke in državljani Republike Slovenije, da jih potrebujemo.

Kaj nam pomaga, da imamo najbolj dostopno javno zdravstvo, če so čakalne dobe

700 ali tisoč dni? Kaj nam to pomaga? Imaš dostopnega, ampak čakaš pa v vrsti. 700 ali tisoč dni.

Po drugi strani, spoštovani minister, ste dejali, da vlada Mira Cerarja intenzivno dela eno leto, da ste sprejeli vrsto ukrepov. Spoštovani minister, naštejte mi te ukrepe, ki ste jih sprejeli in so pripomogli k gospodarski rasti. Dejali ste, da plače rastejo. Naštejte mi sektorje, v katerih so plače zrastle, da se to pozna državljanom in državljanom Republike Slovenije. Pričakujem vaš odgovor v relativno kratkem času.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končno gospod Jernej Vrtovec. Pripravi naj se mag. Alenka Bratušek.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, najlepša hvala. Spoštovani gospod minister in državna sekretarja!

Ko poslušam koalicijo in tudi spoštovanega ministra, dobim nekako občutek, da v tej državi ni nič narobe in da se cedita med in mleko. Ravno takšen občutek človek dobi, če sledi tej razpravi. Lestvice, ki jih opredeljujemo v teh dokumentih, pač kažejo, da v Sloveniji žal ni vse tako, kot mora biti. So samo en izmed pokazateljev, poleg realnosti, ki vlada v Sloveniji, in so dejansko naše ogledalo. Zavedati se moramo, da so naše ogledalo, če hočemo ali pa če nečemo.

Ni vse tako, kot mora biti, ne glede na te lestvice, saj tudi mene te lestvice popolnoma nič ne brigajo in me ne zanimajo, ampak je realnost tista, ki je pomembna. Da ni vse tako, kot mora biti, nas že dalj časa opozarjajo tudi gospodarstveniki. Kot politik ne morem vzeti v zakup tega, da bom gledal in se primerjal samo s tistim, kar se je zgodilo od lanskega leta naprej, ko sem bil izvoljen v ta državni zbor, saj nimam pred seboj samo drevesa, ampak celoten gozd, ki je. Gospodarstveniki že dalj časa, kot sem dejal, opozarjajo na problematiko, na to, da Slovenija zaostaja pri izpeljavi določenih reform, opozarjajo tudi to leto. Če bi politika sledila tem opozorilom, potem teh težav zagotovo ne bi bilo, pa tudi ta naša pozicija na omenjenih lestvicah ne bi bila takšna, kakršna je.

Omenil bi konkurenčnost, o čemer je bilo danes že veliko besede. Izpostavil bi naše davčne obremenitve. Kaj smo naredili, tudi v tem letu, da bi davčno razbremenili naše gospodarstvo? Naše gospodarstvo je v celotni Evropski uniji daleč najbolj obremenjeno zaradi celotnih davščin, torej davkov in prispevkov. Čas je za ukrepanje, da damo gospodarstvu dodaten kisik, da bo lahko nemoteno zaposlovalo, nemoteno ustvarjalo nova delovna mesta, ustvarjajo gospodarsko rast.

Nadalje bi izpostavil birokratizacijo. Med 61 državami smo popolnoma na repu. Ampak pustimo to lestvico, ključno je, da do nas prihajajo župani slovenskih občin ali pa tisti, ki želijo v Sloveniji kaj investirati, pa nam pravijo,

da se ne da. Pridejo na eno ministrstvo pa jih pošljejo na drugo ministrstvo, potem pa je tukaj Arso, pa tista agencija, tretja agencija, zato trajajo postopki več let, da pridobijo gradbeno dovoljenje. Govorim torej o izrazito nenaklonjenemu okolju za vsakršno podjetniško idejo ali pa za tiste podjetnike, ki bi radi širili svoje proizvodnje. Saj ne dobijo niti gradbenih dovoljenj, objektov ne morejo pravočasno umestiti v prostor.

Pravna država. Pravna država je en izmed pogojev za normalno delovanje države. Za tistega, ki bo investiral denar v to državo, je bistveno to, da je njegov denar na varnem, da ne bo imel občutka, da lahko ta denar izgine. Ob tem velja izpostaviti, ko je gospa državna sekretarka govorila o lestvicah, da je Evropska komisija marca 2014 prejela Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2014, torej niso stari kazalci, kjer piše, da je za učinkovitejše pravosodne sisteme in iz pregleda razvidno, da ima Republika Slovenija eno najnižjih stopenj zaznane neodvisnosti pravosodja v Evropski uniji. Evropska komisija, tu ne gre za nobeno drugo neodvisno ali kakršnokoli institucijo. Tukaj naj pri pravni državi omenim gospodarske spore, ki se predolgo odvijajo. Stečajni postopki v Republiki Sloveniji se odvijajo več kot 10, 15 let in ob tem gredo podjetja kasneje v stečaje. Ampak kdo bo vlagal v tako državo, kakšen signal pošiljamo izven slovenskih meja?

Nadalje, zadnji teden nadvse vroča tema in s tem povezana ekonomska svoboda. 111 država leta 2002, 58 država na tej isti lestvici. Najmanj ekonomsko svobodna država v celotni Evropski uniji. Izpostavljen vpliv politike na odločitve, vpliv politike na gospodarstvo, saj se nekako zdi v zadnjih mesecih, da ta vlada ne misli resno s privatizacijo. Nadalje, s tem povezani omrežja in lobiji ter korupcija, DUTB. Gospod Nyberg, priznan bančnik, je poslal eno pismo na Vlado, v katerem opredeljuje, da se izvajajo na politike pritiski, kjer je izpostavil gospoda Mramorja. Pred tem zborom je čas, gospod Dragonja, da poveste, ali so se dogajali pritiski ali ne. Če ne morete, še enkrat poudarjam, da je tukaj gospod Mramor, ki ga lahko pokličete, da to zanika. Ampak vse to kaže na to, da je nekaj z našo državo zelo narobe, kajti dogaja se paradoks. Hkrati pravite, da DUTB dela izjemno učinkovito in dobro, hkrati pa smo kot Vlada izgubili zaupanje v delovanje DUTB, kar je prva nelogična povezava. Kot drugo pa kar naenkrat ne gre več za nezaupanje, ampak za nezakonito dejanje, pri tem pa pozabljamo, da smo razrešili samo en del tistih, ki so domnevno zagrešili nezakonito dejanje, ostali, ki ste jih nastavili marca, so pa še vedno na položaju. Gre torej za neenakost.

Minister je tudi poudaril, da se trudimo ustaviti drsenje z ukrepi. Jaz si želim, da bi mi našli vsaj 10 teh ukrepov, ki so bili izpeljani v lanskem letu. Pa ne govorite o informacijskem oblaku, ki se bo zgodil, ampak o ukrepih, v

smislu, da smo na zdravstvu naredili to, na tistem področju to, konkretno, kajti le to šteje, na kar nas tudi opozarjajo mednarodne institucije. Bojim se namreč, da bomo pri tej gospodarski rasti nekako zaspali. Jaz podpiram in spodbujam Vlado, ampak naj vas ta gospodarska rast nekako ne zavede, da je plod nekih ukrepov, ampak predvsem naših pridnih izvoznikov in gospodarstvenikov, ki delajo in izvažajo. Rešitve so zagotovo v tem, da začnemo z ukrepi, naj se imenujejo reforme ali kakorkoli drugače, torej z zdravstveno reformo pravosodno davčno reformo, pokojninsko reformo, reformo trga dela. Nujno potrebni so ukrepi za debirokratizacijo, da ne bomo namesto o izgubljenem desetletju, govorili o izgubljeni državi in zablojeni generaciji. Zaradi tega vas vabim, da skozi to razpravo skušate prisluhniti opoziciji pri teh dobrih namenih in vzamete razpravo kot dobronamerno, ne pa kot neko potikanje, ki si ga pač zgolj in samo koalicija želi. Leto je namreč minilo in na podlagi proračunov lahko tudi sklepamo, da prav na teh postavkah ni predvidenih sredstev, ki bi sledila temu, da se pripravijo neke reforme ali pa ukrepi. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek. Pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NeP): Najlepša hvala in lep pozdrav tudi v mojem imenu!

Res je, da so v gradivu navedene nekatere številke. Jaz ne dvomim v to, da te številke držijo, statistične podatke se da uporabljati tako ali drugače. Dejstvo je, da se je verjetno kakšna od teh števil v zadnjem obdobju mogoče spremenila, ampak daleč od tega, da smo lahko zadovoljni z situacijo in stanjem. Roko na srce pa je prav tako daleč od tega misel, da je za to odgovorna vlada Mira Cerarja. Daleč od tega. Odgovorni pa ste, Vlada in koalicija, za dogajanje v zadnjem letu, točno to, kar je govoril minister Koprivnikar. Mogoče bi bilo prav, da bi se na današnji seji pogovarjali točno o tem, o zadnjem letu dela te vlade in te koalicije.

Proračuna za leti 2016 in 2017 sta pred nami v Državnem zboru in ta dva proračuna sta pravzaprav prva proračuna, ki bi morala dejansko pokazati smer delovanja te vlade. Ampak sama sem sodelovala na več odborih, pa pravzaprav nikjer nismo slišali osnovnih političnih usmeritev delovanja nove vlade, ki bi se izkazovale tudi skozi proračun. Nekaj se govori, drugo se pa dela.

Pravo področje, minister, ste izbrali, ker na področju zdravstva pa v zadnjem letu res ni bilo narejenega čisto nič. Podaljšujejo se čakalne vrste, podaljšujejo se čakalne vrste, največji javni zavod v državi še vedno nima vodstva, iz afere v afero se ukvarjamo z

največjim javnim zavodom, enako je z Onkološkim inštitutom, kjer, če sem prav prebrala, celo predsednika Vlade poziva nekdo, da naj zamenja celoten svet zavoda. Izbrali ste torej odlično področje za to, da se pokaže, da v tem letu pa res ni bilo narejenega nič.

Lahko gremo naprej, na področje okolja, na področje infrastrukture. Vam bom dala primer – drugi tir. Bo, ne bo, ga potrebujemo, ga ne potrebujemo? Ping pong iz ene strani na drugo, s tem da minister daje sam sebi žogico z ene strani na drugo, saj ne zna povedati, bo ne bo. Zadnjič so na odboru rekli, da bo, ker potrebujemo drugi tir, ki je nujno potreben, v proračunu pa imamo zagotovljenih v dveh letih 24 milijonov. Minister zagovarja projekt, ki je težek milijardo 400. Veste, koliko časa bi potrebovali, da s takšno dinamiko financiranja zgradimo drugi tir? 100 let. 100 let. Pridružujem se kolegom, da dajmo na mizo konkretne ukrepe, ne samo "smo naredili, smo predlagali". Gremo, ena, dva, tri, štiri, pet in jih pogledajmo. Tudi nas lahko kdaj poslušate in vprašate, kaj mislimo, da bi bilo smiselno narediti. Pa naredimo evalvacijo zadnjega leta. Seveda niste niti za leto 2008, niti za leto 2012, niti za leto 2013, niti za leto 2014, ker ste pravzaprav od oktobra naprej vodili državo, niste odgovorni ali zaslužni. Vam tudi jaz vračam žogico.

Meni pravzaprav vse skupaj deluje tako, kot da ste izbrali pot, da če ne delaš, tudi ne grešiš, oziroma če se ne odločaš, ne moreš delati napak, ampak mislim, da to ni prava pot. Dejstvo je, da je imela Slovenija v zadnjih letih, vse od leta 2009 naprej, zelo zelo težke čase. Dejstvo je, da ne samo Slovenija, ampak praktično celotna Evropa. V zadnjih letih je bilo narejeno kar nekaj stvari, uspeli smo stabilizirati državo, pritiski so se bistveno zmanjšali in zdaj imamo čas, da naredimo stvari, ki so potrebne sprememb. Veliko stvari je bilo narejenih, tako kot sem že rekla, daleč od tega pa, da je delo končano. Jaz mislim, da je po 390 dneh vaše vlade – upam, da sem prav izračunala – res čas, da bi začeli z resnim delom in to za dobro ljudi. Vedno znova poslušam oziroma vedno znova iščete opravičila in govorite o podedovanih problemih in se trkate po prsih zaradi boljše gospodarske situacije. Jaz predlagam, minister, da damo resnično danes na mizo te ukrepe, ki so Sloveniji prinesli izboljšanje, pa bomo ugotovili, kako in kaj. Ampak še bolj pomembno od tega, kaj ste naredili v zadnjem letu, pa je, kaj nameravate narediti v naslednjih treh ali pa vsaj dveh letih, torej za toliko, za kolikor imamo državni proračun pred sabo. Veselim se podatkov, ki jih bomo slišali od vas.

Za konec pa ne morem mimo enega zapisa Stranke modernega centra na Twitterju. Zapisali ste takole: "Poslanska skupina SMC podpira vsako kakovostno razpravo za izboljšanje sistema v Republiki Sloveniji, ne zaradi lestvic, ampak zaradi zaveze državljanom." Upam, da ne bom zvenela preveč grobo, spoštovani kolegi in kolegi, če povem,

da niste ne društvo ne debatni krožek, kjer se bomo pogovarjali, ampak ste največja stranka v tem parlamentu, ste največja stranka te koalicije in od vas pričakujemo dejanja, in to dejanja za dobro države in ljudi.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko. Pripravi naj se gospod Dušan Radič. Izvolite, gospa Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani predstavniki Vlade, lepo pozdravljeni tudi z moje strani!

Slovenija pada po vseh mednarodnih lestvicah, lestvicah, ki jih pripravljajo zelo različne institucije, neodvisne institucije. Jaz verjamem, da ima mogoče kdo izmed vas težavo z neodvisnimi tujimi institucijami in strokovnjaki, ampak jaz mislim, da je prav, da danes v Državnem zboru o tem tudi govorimo. Je pa ta današnja točka na nek način poziv Vladi, da je treba pristopiti tudi k nekim konkretnim ukrepom, kar je bilo danes že večkrat izpostavljeno.

Slovenija namreč še zdaleč ni na pravi poti. Danes smo tu slišali, da te lestvice kažejo izkrivljeno sliko, pa da v bistvu sploh ni tako slabo, kot mi to želimo prikazati. Saj potem lahko rečemo, da tudi statistični podatki kažejo izkrivljeno sliko, tudi podatki o brezposelnih in o gospodarski rasti kažejo izkrivljeno sliko. Če samo pogledamo gospodarsko rast. Zakaj jo imamo? Zaradi izvoznikov; ker so se podjetja prilagodila razmeram na trgu; zaradi tega, ker so se v naših največjih partnericah razmere spremenile, izboljšale; večinoma pa tudi zaradi infrastrukturnih projektov občin; zaradi črpanja evropskih sredstev, česar v naslednjem letu tako rekoč več ne bomo imeli, glede na to, da nimamo zunaj še nobenega razpisa. Ko pogledamo podatke o brezposelnih iz meseca v mesec res nekoliko padajo, nihče se pa ne vpraša, koliko je v zadnjem letu, dveh naših državljanov in državljanov, mladih, odšlo v sosednjo Avstrijo in ostale evropske države. O tem se ne sprašujemo. Še vedno ne govorimo o tem, da imamo glede na obdobje pred krizo še vedno 60 tisoč brezposelnih več. Tudi tu lahko rečemo, da so ti statistični podatki izkrivljeni.

Jaz se bom osredotočila bolj na lestvico ekonomske svobode, zato ker se mi zdi izjemno pomembna, ker je v bistvu prvi pogoj za večjo konkurenčnost gospodarstva, meni pa se pač zdi konkurenčnost gospodarstva ključna. Ključna zato, da bo vsem nam, državljanom in državljanom, bolje, da bodo imeli delo, delovna mesta. Kaj kaže ta lestvica? Da imamo en gospodarski model, kjer ima država preveliko vlogo, da se politika vmešava v gospodarstvo, da se preprečuje privatizacijo državnega premoženja, da ni razvojne naravnosti in da ni strukturnih reform. Mislim, da se je treba

zamisliti nad temi rezultati lestvice ekonomske svobode. To, da smo na 111. mestu in s katerimi državami skupaj smo na tem 111. mestu, niti ni tako pomembno. Se je pa vseeno treba vprašati, ker bomo počasi padli že čisto v zadnji kvartil, če bomo s tem trendom nadaljevali.

Zakaj je to pomembno? Zato, ker imajo v teh državah, ki so ekonomsko svobodne, povsod boljše blagostanje, večji BDP na prebivalca, večji povprečni dohodek, ljudje v povprečju dlje živijo. Verjetno ni zanemarljivo. In kaj se v teh državah večinoma dela? Varuje se zasebno lastnino, pravično se izvršujejo pogodbe, skrbi se za stabilno monetarno politiko, davki se nižajo in ni ovir za domačo ali tujo trgovino. Te stvari so ključne.

Če pogledamo samo lestvico Doing Business – v zelo kratkem času bo sicer prišla nova, ampak kakorkoli – se lahko vprašamo, zakaj je pa ta lestvica pomembna. Zato, ker jo večinoma gledajo investitorji. Za njih je ta lestvica pomembna. Zato, ker je lani, ko so prišli rezultati te lestvice, pisalo, da je Slovenija država, v katero sploh ni primerno vlagati. Ne samo, da so slabši pogoji, ampak da je to država, v katero ni primerno vlagati. Verjemite, da tujci, ki se odločajo, kam bodo naložili svoj denar, zelo podrobno proučijo območje in vse pogoje poslovanja v posamezni državi. Še kako je pomembno, ne nazadnje tudi te mednarodne lestvice konkurenčnosti. Seveda je zaskrbljujoče tudi to, da številna podjetja, tako domača kot tuja, odhajajo v tujino. Zelo zaskrbljujoče. Izgubljamo delovna mesta.

Zdaj pa en aktualen primer iz Maribora. Sicer ne poznam ozadja in detajlov, ampak Palfinger se od 2013 pogaja o zemljiščih z Mestno občino Maribor. Od 2013. Gre pa zato, da želijo širiti svojo proizvodnjo. Gre za 600 delovnih mest. Ampak očitno smo tako zbirokratizirani ali, ne vem, se bojimo tujcev, čeprav zelo dobro delajo, pa so eno izmed redkih podjetij v Mariboru, ki dobro dela. Ampak ne nazadnje gre za 600 delovnih mest. Morali bi biti v prvi vrsti po pomembnosti na občini, pa niso. In kaj bodo naredili? Raje bodo šli v tujino. Bodo pa šli v sosednje države, če se zadeva ne bo ustrezno rešila. Pa je to za mesto, kot je Maribor, izjemnega pomena, vsaj generalno za celo Slovenijo, mesto, kjer se je posebej poudarjalo, koliko moramo narediti na novih delovnih mestih. Kaj se zgodi? Komplikacija na komplikacijo.

Če vse te lestvice pogledamo zelo na hitro in na nek način potegnemo črto, kaj vidimo? Da smo dejansko slabi pri javni porabi, pri davčnih obremenitvah, posebej so izpostavljene obremenitve plač, pri neodvisnosti, nepristranskosti sodstva, pri dolgih sodnih postopkih, pri neprijaznosti za tuje investicije, pri predpisih o zaposlovanju, predvsem nefleksibilnosti trga dela in birokraciji, raznih administrativnih zahtevah, pri pridobitvi gradbenih dovoljenj in podobno.

Vse, kar želimo, je, da se dejansko zavedamo, kaj je v tej državi treba narediti. Jaz verjamem v to, da če te lestvice zelo široko pogledamo in iz vsake izluščimo tisto bistvo, je to to, kar moramo dejansko narediti. Zaradi tega danes tukaj govorimo. Ni namen nobeno obsojanje, niti ne, kdo je kriv za kateri del, pomembno je, da se zavedamo in da moramo nujno narediti konkretne stvari. Saj so vse male izboljšave tudi pomembne, ampak treba se je lotiti stvari konkretno. Pa če to imenujete reforme ali izboljšave, je čisto vseeno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dušan Radič, pripravi naj se gospod Janko Veber.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Ko smo dobili na mizo predlog priporočila v zvezi z vse slabšimi uvrstitvami na mednarodnih lestvicah, me je, vam po resnici povem, res zaskrbelo, ko sem začel prebrati vse te razne lestvice gor in dol, videl Vietnamce, Nigerijce in vse tiste druge državljane, kako skupaj mahamo po ne vem kakšni poti. Čez pet minut najdem pretresljivo novico, da ima Slovenija deveto najbolj zdravo gospodarstvo v območju evra. Sem mislil, da to gotovo sodi v leto 2008, vendar ne, to je novica iz leta 2014.

V analizi Euro Plus Monitor, ki sta jo pripravila Lisbon Council, katerega slovenski zunanji svetovalec je velespoštovani dr. Žiga Turk, ter nemška zasebna banka Berenberg, katere vodilna ekonomista sta dr. Holger Schmieding in dr. Christian Schulz, Slovenije ne boste našli med največjimi evropskimi bolnicami. Boste pa zato našli pred nami Francijo. Gre za analizo o tem, kolikšen napredek pri izhodu iz krize so v letu 2014 dosegle članice evro območja in Poljska, Švedska in Velika Britanija ter kako zdrava so njihova gospodarstva. Schmieding, ki je pred prihodom v Berenberg delal v Mednarodnem denarnem skladu, in Schulz, ki je pred prihodom v Berenberg delal za Evropsko centralno banko, sta Slovenijo uvrstila v zlato povprečje. Po kazalcih napredka smo od dvajsetih držav zasedli 11. mesto. Po kazalcih splošnega zdravstvenega stanja pa 7. mesto, kjer so nas prehitele le Estonija, Nemčija, Luksemburg, Slovaška, Nizozemska in Švedska. Biti v povprečju ni tako slab položaj. Nismo med najboljšimi, vendar tudi ne med najslabšimi. Po enem od kazalcev, in sicer po odpornosti proti finančnim šokom, smo se uvrstili, ne boste verjeli, celo na sam vrh lestvice. Kar pomeni, da smo proti finančnim šokom odpornejši od katerekoli druge države z evrom in tudi od Poljske, Švedske in Velike Britanije. To je posledica dejstva, da je slovenski bančni sistem razmeroma majhen glede na obseg domače ekonomije in da so zato naše težave obvladljive tudi brez zunanje pomoči.

Pa še nekaj o teh lestvicah. Ko gre za to, koliko fiskalnega napora so vložile posamezne države za uravnoteženje javnih financ, je bolje biti v sredini kot na vrhu lestvice. Ta ista raziskava prvo mesto namreč po tem namenja Grčiji, vsi pa vemo, kakšno žrtvovanje je ta visoka uvrstitev terjala od grškega prebivalstva. Grčija ima tudi najvišjo brezposelnost v državah Evropske unije.

Slovenija se je na lestvici 21 držav na najvišje mesto povzpela po dveh merilih, in sicer po možnosti hitrega odpiranja novih delovnih mest in po deležu skupne bilančne vsote bank v deležu bruto domačega proizvoda. Najnižje mesto pri indikatorjih je Slovenija dosegla pri stroških dela, kjer je zasedla 20. mesto.

Pa še nekaj hvale za našo Slovenijo, saj mogoče ne veste, v kakšni državi živimo. Po statistikah je Slovenija med najvarnejšimi državami na svetu, natančneje smo na 4. mestu, bolj varne od Slovenije so Danska, Norveška in Singapur. In še ena novica, ki me je dobesedno sezula, da je Evropski svet za varnost prometa – European Transport Safety Council – v svojem zadnjem poročilu, ki datira iz junija 2015 o uspešnosti držav na področju varnosti v cestnem prometu Slovenijo umestil na 1. mesto v Evropi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospa Andreja Potočnik. Gospod Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Glede na današnjo temo, pri kateri se pogovarjamo, v kakšnem položaju je Slovenija, bi predvsem svetoval predlagateljem današnje izredne seje, da vendarle že enkrat nehamo govoriti o Sloveniji kot tranzicijski državi, ampak kot državi, ki je samostojna in suverena. Če bi izhajali iz tega izhodišča, mnoge razprave, ki se danes tukaj opravljajo, pravzaprav ne bi bile potrebne. Ker pa še vedno razmišljate o tranzicijski državi in o tem, da je treba razprodati prav vse, kar je državnega, da bomo potem s tranzicijo zaključili, smo tukaj, kjer smo.

Glede vseh tistih besed, ki sem jih izrekel, ko je kolega mag. Marko Pogačnik prej nekako poskušal opozoriti, na kaj smo opozarjali, je res, da sem opozarjal, da če prenesemo 13 milijard slovenskega premoženja na Slovenski državni holding, postane to premoženje tega podjetja in država v hipu izgubi 13 milijard. To sem označil kot krajo stoletja. In če danes pogledamo, kaj se dejansko dogaja z Novo Kreditno banko Maribor? 780 milijonov evrov smo dali v to banko, prodali za 250 milijonov, pa še garantiramo za vse slabe obveznosti, ki bodo mogoče nastale zaradi posega v podrejene obveznosti. Torej smo jo podarili. Kaj je to drugega kot kraja?

Če gledamo tudi poseg v privatna podjetja, slaba banka je nastala zato, da se lahko poceni razprodajajo privatna podjetja. To je DUTB, to je postopek poceni razprodaje privatnih podjetij, ki so imela v Sloveniji najete kredite. Če pogledamo, kaj se s temi podjetji dogaja in kako se to pelje, smo pred kratkim opravili razpravo in smo se vsi kar na enkrat strinjali, da je to najbolj netransparenten način prodaje, da nastaja velika škoda in da gre nenazadnje za najdražji način prodaje in sanacije naših podjetij ter tudi bank. Poleg tega, da poceni prodajamo to premoženje, ki je bilo privatno premoženje in se je podržavilo, smo tudi dokapitalizirali banke skoraj za 5 milijard. To je najdražji možni način reševanja. Če bi danes in ves ta čas razmišljali, da smo v samostojna in suverena država, nikakor ne bi pri tem poslušali tujine. To delamo zato, ker se v veliki meri poskušamo prilagoditi tujini. Zakaj pa to delamo? Zdaj pa, gospod Pogačnik, moram pa prebrati dejansko dejstva. 30. 11. 2004 je imela Slovenija mednarodne rezerve v višini 6,579 milijard. Če pogledamo leto 2008, so se mednarodne rezerve zmanjšale za 5,836 milijard. Potrošilo se je 5,836 milijard evrov. Zakaj? Kam so šle te milijarde od 2004 do 2008? Če pogledamo potem devizne rezerve dne 30. 11. 2004 – 7,377 milijard evrov, 2008 pa so bile devizne rezerve samo 633 milijonov. Kam se je potrošilo 6,744 milijard evrov deviznih rezerv v teh 4 letih? Neto zunanji dolg 31. 10. 2004 je imela Slovenija 1,2 milijarde evrov neto zunanjega dolga, trenutno 7,2 milijardi evra. Kam je šel zopet ta denar, ko se je povečal neto zunanji dolg iz 1,2 milijarde na 7,2 milijarde? Bruto zunanji dolg 31. 10. 2004 – 15 milijard evrov, 2008 – 40 milijard evrov. Za toliko se je povečal zunanji dolg.

Posojila nebančnega sektorja. 2004 so bila recimo posojila 12,8 milijard, kar je bilo povsem obvladljivo, ker smo imeli vloge nebančnega sektorja v višini 14,7 milijard. Imeli smo torej več depozitov, kot pa smo dejali kreditov v letu 2004, zato smo bili celo v plusu za 1,9 milijarde evra. Leta 2008 zadolževanje znaša 33,5 milijard. Letno smo se torej zadolževali, banke in gospodarstvo, za 27 %. Nikjer, v nobeni ekonomiji to ni mogoče in ne zdrži. Ker so bili depoziti v teh bankah bistveno nižji, smo se zadolževali v tujini. Ekonomsko svobodo v Sloveniji smo zgubili v mandatu 2004–2008. To je resnica. In to ekonomsko nesvobodo rešujemo še danes. Vse, kar se je dogajalo v tem obdobju, je pač vendarle treba povedati, da je bil v mandatu Boruta Pahorja, ki je bil omenjen, zelo pomemben ukrep, da smo ohranili delovna mesta in da smo pomagali gospodarstvu, da je preživel, da nismo doživeli še večjega zloma gospodarstva, kot bi ga sicer, ker je nastopila gospodarska in finančna kriza. Slovenija je vstopila v to krizo nepripravljena. Še leta 2007 je predsednik Vlade gospod Janez Janša govoril, da gospodarska kriza ne bo prizadela Slovenije. Kdo je potem pripeljal

Slovenijo nepripravljeno v gospodarsko in finančno krizo? Takrat je bilo ogromno denarja, ogromna gospodarska rast, vendar, kot vidimo, je bila porabljena na način, da smo potem nasledili, tako banke kot tudi gospodarstvo. S temi izhodišči se seveda srečujemo še danes. Ko se pogovarjamo o tem, da se podaljšujemo ukrepi Zakona o uravnoteženju javnih financ, smo takrat opozarjali, da so ti ukrepi pretirani in da bo padec gospodarske rasti izjemen, ki se je tudi zgodil. Zato je bila Slovenija v še težjem položaju, kot če ta ZUJF ne bi bil sprejet.

Danes se nekateri ukrepi poskušajo podaljšati, tudi zato, dragi moji, ker smo sprejeli fiskalno pravilo. Mi smo se s fiskalnim pravilom, naj povem, da sem bil proti temu fiskalnemu pravilu, zavezali, da bomo drastično zmanjševali javno porabo. Od tistega trenutka naprej nimamo več ekonomske svobode. To je pa ta zgodba, o kateri mislim, da smo veliko govorili tudi že ob sprejemanju tega zakona, in takrat sem tudi zelo jasno povedal, da je fiskalno pravilo za Slovenijo nič drugega kot samo to, da smo na nemškem ali francoskem vlaku samo eno poleno, ki ga lahko skurijo kadarkoli, ker smo ekonomsko postali povsem odvisni. Naša skrb je, da se vendarle zavemo, da moramo to suverenost Sloveniji vrniti, da se moramo ekonomsko osamosvojiti in ne več poslušati tujcev.

Če se samo vrnem za hip nazaj na študijo OECD za drugi tir. Ko ti nekdo kot je svetovno priznana mednarodna institucija pove, da drugega tira ne potrebuješ, ker za tebe ne bo ekonomsko upravičljivo, je to, oprostite, zelo škodljivo mnenje za gospodarski razvoj Slovenije, za ekonomsko samostojnost, tudi za ustvarjanje delovnih mest in nenazadnje za razvoj celotne Slovenije. To slepo sledenje vsem tem poročilom, ki prihajajo iz tujine, brez da bi kritično pogledali znotraj sebe na prav vse, kar se je dogajalo v času samostojne države, je nekako nekorektno.

Moram priznati, da sem večkrat, ko sem se pogovarjal s kakšnim s tujim državljanom, pogledal zadolženost tiste države, iz katere je prišel državnik, in pravzaprav ugotovil, da ima večji dolg kot Slovenija, ampak boljše bonitetne ocene kot Slovenija. In ko sem ga vprašal, kakšno mnenje ima, je rekel, da nikoli ne govorijo slabo o svoji državi zunaj. Kaj pa mi počnemo? Za Elan sem prepričan, da je ta prijava na Evropsko komisijo prišla iz Slovenije. Za tistih borih par milijonov evrov je bilo Elan treba prodati, če ne bi šel v stečaj, ker je to nedovoljena državna pomoč. To je samo eden od zadnjih primerov. Da ne govorim o tem, ko sta celo predsednik Vlade in minister za finance gospod Šuštaršič govorila, da bo Slovenija bankrotirala. V tistem trenutku so začele rasti obresti na tiste kredite, ki so bili najeti 2004–2008 in tudi v poznejšem obdobju, ko se je to poskušalo reševati. To je realnost.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik, pripravi naj se gospa Ljudmila Novak.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Dragi kolegice in kolegi!

Naj na začetku svoje razprave poudarim, da se vedno zavzemam za razprave, ki omogočajo oziroma nas skozi razpravo vodijo do boljših razmišljanj, do boljših idej za boljše življenje državljanek in državljanov. Drugo je debata, ali so debate potem smiselne za mednarodne lestvice ali ne. Če pač iz teh razprav pridemo na nove ideje, ki bodo omogočale življenje državljanek in državljanov v boljši sferi, jih absolutno podpiram.

Naj na začetku podam eno zgodbo, ki nam jo na Blejskem strateškem forumu – tisti, ki ste bili na začetku tam, se opravičujem, ker je boste ponovno slišali – povedal gospod Donald Tusk, predsednik Evropskega sveta. Dejal je, da je šel enkrat v Bruslju v eno lokalno trgovino, kjer je lastnik prihajal iz arabskih držav. Seveda ta lastnik ni vedel, da se pogovarja s predsednikom Evropskega sveta. Dejal mu je v tem pogovoru, da vidi odličnega vodjo v gospodu Putinu, da je gospod Putin res primer dobrega svetovnega vodja. Gospod Donald Tusk ga je nazaj vprašal, kako to, da ni tam, ta lastnik pa mu je odgovoril, da to pa ne, saj dela dober posel v Bruslju. Ta današnja razprava me mogoče v enem delu spominja tudi na to, v tem smislu, da pač radi pohvalimo druge države, radi pohvalimo druge prakse, predvsem Švico in severne države, ko pa nekoga vprašaš po dejanjih, pa reče, da ne, saj je v osnovi tukaj čisto okej.

Prav je, da se zmeraj želimo primerjati z boljšimi državami, ampak pravilno bi bilo pa tudi, da se tudi tukaj znamo pohvaliti, ker jaz pravim, da če danes govorimo, da je vse tako slabo, govorimo tudi čez naše delavce, da oni delajo slabe izdelke, da oni delajo slabe storitve. Ali to drži? Jaz mislim, da ne. Jaz mislim, da delajo slovenski delavci in vsi delavci v Sloveniji dobro, kvalitetne izdelke, nudijo nam kvalitetne storitve, ne govorim pa o tem, da seveda možnosti za izboljšanje vedno ostajajo. Seveda ne smemo nikoli zaspiti na tem področju.

Mogoče bi v razpravi želela poudariti še pozitivne trende, ki so v Sloveniji. Če me poslušajo državljani in državljanke, je prav, da slišijo tudi pozitivno plat. V drugem kvartalu leta 2015 naš BDP znaša 2,6 %. Stopnja brezposelnosti v Republiki Sloveniji julija znaša 9,1 %, na EU področju je znašala 9,5 %. Znižali smo brezposelnost za 6 tisoč 8 oseb. Mednarodni institut za menedžment govori, da se je po 4 letih padanja izboljšalo mesto na konkurenčnosti, zdaj smo na 49. mestu, kar pomeni, da smo za 6 mest boljši. Ne govorim, da je to idealno, govorim pa o tem, da se trend izboljšuje. Vsi, ki ste danes to predlagali, oprostite, v enem letu se ne da spremeniti vsega

na glavo. Ni pogojev, v enem letu ne. Tudi v dveh letih ni rečeno, da lahko izboljšamo mesto na konkurenčnosti za recimo 50 %. Ne govorim, da si ga ne želimo, ampak to ni tako enostavno. Tudi jaz si želim, da bi prišli na raven pred krizo. Tudi druge države so imele krizo in danes niso vse na ravni, ki so jo imele pred krizo.

V razpravi je bilo omenjeno, da nismo predlagali nobenega ukrepa. Ker sem predsednica Odbora za gospodarstvo bom podala en primer ukrepa za gospodarsko rast na področju gospodarstva, konkretno. V letošnjem proračunu so predvidena višja sredstva za promocijo turizma, predvsem tujskega turizma. Znano nam je, da turizem prinaša v Sloveniji 12 % BDP, se pravi delež BDP v višini 12 %. S tem, ko povečujemo budžet za promocijo turizma sem prepričana, da bomo povečali tudi BDP. To je ukrep, dragi kolegi in kolegice, tisti, ki ste to predlagali. To je konkretni ukrep. Toliko za enkrat, ob koncu razprave, če ocenim, se bom še javila. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, gospod Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Odločil sem se po teh dveh razpravah, poslanca gospoda Vebra in poslanke Stranke modernega centra, da je treba malo odreagirati. Jaz sem prepričan, da to igranje s številkami v levo, v desno pa predvsem bruto zadolženost države ... Spoštovani kolega Veber, katera vlada lahko vas, vašo kolegico ali mene prisili, da bom kredit vzel ali da ga ne bom? Katera vlada? Ne se igrati s temi številkami. To je predvsem govor Socialnih demokratov, ki ga zelo radi uporabljate. Niti en predsednik Vlade, hvala bogu, če bomo prišli pa toliko daleč, da bo lahko predsednik Vlade določil, kdo bo lahko vzel kredit, kdo pa ne, pa jaz mislim, da bo zelo slabo.

Še enkrat, jaz sem še vedno prepričan, da te današnje razprave oziroma predloga Slovenske demokratske stranke ali nočete vzeti resno ali pa ne razumete zadeve. Mi želimo pač tukaj razpravo v Državnem zboru in presekati nekatera dejstva. Tukaj poslušamo vedno eno in isto, kako se stanje v Sloveniji izboljšuje, kako raste gospodarska rast, kako imamo več kot 2 %, kako se znižuje stopnja brezposelnosti. Potem vas pa sprašujem, zakaj boste pa potem začasne ukrepe iz ZUJF prelevili v trajne. Samo to. Zakaj boste to po nekem obvodu iz proračuna 2016, 2017 zapakirali v Zakon o izvrševanju proračuna – ZIPro. Tukaj imamo enega izmed ministrov, mislim, da je celo podpredsednik Vlade Mira Cerarja, imamo državnega sekretarja z Ministrstva za finance. Dajte potem samo državljanom in državljanom Republike Slovenije, predvsem pa socialnim

partnerjem pojasniti, zakaj ta začasni ukrep spreminjate v trajnega, zakaj ne zmanjšate stopnje davka na dodano vrednost.

Omenjen je bil turizem. Turizem verjetno ni bil tako omenjen, ampak tudi po lestvici turistične konkurenčnosti Slovenija pade. Jaz sem prepričan, da bi morala Slovenija iz turizma iztržiti več. Dejstvo pa je, da so vseslovenske turistične bisere v zadnjem obdobju pokupila hrvaška podjetja. Mi se ukvarjamo tako z DUTB kot s temi podobnimi naložbami, tisto, kar je pa še naše, je pa v relativno zaskrbljujočem stanju. Ko tako radi poudarjate promocijo turizma, kaj nam pomaga promocija turizma, če gost pride v razpadajoči hotel in če lastniki turističnih kapacitet v zadnjem obdobju desetih let niso uspeli tega investirati. Poglejte si Hrvaško, mislim, da je bilo v letošnjem letu več kot 6 milijard vloženih samo v obnove turističnih kapacitet in v obnove hotelov.

Omenjeno je bilo tudi, da imamo stabilen in zdrav bančni sistem. Ampak ne pozabiti, da smo davkoplačevalci sanirali ta bančni sistem v višini 5 milijard evrov. Če bi imeli drugačnega, potem bi bilo pa res zaskrbljujoče, da vložiš pet milijard evrov, pa nimaš stabilnega bančnega sistema.

Pričakujem pojasnila, predvsem s strani prisotnega ministra in državnega sekretarja.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pripravi naj se mag. Branko Grims.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod minister, člani Vlade, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Nekdo je zapisal, da obstaja država v Evropi, ki meji na Balkan in je omejena sama s seboj. Žal je s tem mislil na Slovenijo. To je tisto, kar me pravzaprav boli, ker menim, da sami sebi postavljamo preveč ovir, da bi bili bolj uspešni. Kaj smo imeli v mislih, ko smo sopodpisali sklic te seje? Pravzaprav opozoriti na stvari, ki bi morale in bi lahko bile boljše, pa žal niso in gredo pri marsikateri stvari na slabše. Četudi bomo na vseh lestvicah, ne vem, na katerih vse, najslabši, bo to še vedno moja država, moja domovina, ki jo imam najraje in ki ji želim najboljše. Zato menim, da je prav, da se o teh težavah pogovarjamo, vidimo, kaj gre narobe in kaj moramo popraviti. Saj vedno znova v tem parlamentu govorimo o tem, da imamo preveliko brezposelnost, da preveč mladih odhaja v tujino, da se gospodarstveniki pritožujejo nad delovnopravno zakonodajo in tako naprej.

Konkreten primer, ker smo včeraj spet imeli regijski obisk Nove Slovenije in smo obiskali kar nekaj podjetij. Nekdo je dobil dobro naročilo, nujno bi moral povečati proizvodne prostore, išče od občine do občine, kjer so tam v bližini primerni. Vendar ve, da v kratkem času, torej v roku enega leta, ne bo mogel dobiti raznih soglasij in dovoljenja, da bi lahko razširil

svojo proizvodnjo, čeprav te prostore nujno potrebuje, mi pa nujno potrebujemo nova delovna mesta. To je tisto, na kar želimo opozarjati.

Preveč je torej takih stvari, ki bi jih lahko z nekaj zakoni ali z zmanjšanjem postopkov odpravili in bi bili lahko veliko bolj uspešni. Tako pa sami sebi postavljamo neke ovire, preko katerih ne znamo stopiti, da bi lahko izboljšali tudi te kazalce, ki nam vedno znova kažejo, kako smo nekonkurenčni, kako investitorji ne želijo priti k nam, ker imamo previsoke prispevke in obdavčitve, ker ne dobijo ustreznih soglasij in dovoljenj, in tako naprej. Pa imamo veliko uspešnih podjetij, tudi taka srečujemo, in sem zelo vesela, da jih imamo, ker vem, da so zaradi njihovega truda, njihovega dela, zaradi truda teh delavcev in njihovih delodajalcev plačani davki in lahko ta država funkcionira. Seveda so pa stvari, ki jih moramo nujno izboljšati in na te stvari želimo mi s to sejo opozoriti.

Je pa tako, da nobena lestvica ni stoprocenta. Lahko jo beremo tako ali drugače. Vemo, da ko smo bili mi v vladi, ste tisti, ki ste bili v opoziciji, takrat precej drugače govorili kot potem, ko ste prišli v vlado in ste v bistvu naše ukrepe izvajali naprej, pa smo mi spet drugače govorili. Takšna je pač politika, vendar mora biti težnja nas vseh, da bo Slovenija bolj uspešna država in da odpravimo vse tisto kar bi lahko, pa zaradi naše neumnosti ne naredimo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Besedo ima gospod mag. Branko Grims, pripravi naj se gospod Ivan Škodnik.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav!

Slovenija je seveda v težavah, to vsi vemo, zaradi takšnih vlad kot jih žal v tem trenutku ima. To, da imamo zdaj že tretjo neuspešno vlado tranzicijske levice, daje sicer Sloveniji možnost, da tukaj nobeden od migrantov noče ostati, če le ima kakšno drugo možnost, ampak to je slaba tolažba. Še migranti bežijo ven iz Slovenije. Ko so enega vprašali, če hoče ostati v Sloveniji, je rekel: "Joj, Stalin, Lenin, Marx, adijo, pojdite k hudiču!", dobesedno citat.

To, gospe in gospodje, je tisti problem, s katerim se v resnici soočamo. Problem, da mi formalno smo v demokraciji, formalno seveda tako kot ves demokratičen razvit svet, razvijamo demokratično družbeno ureditev, dejansko pa sta v glavah večine ljudi žal še vedno zasidrana Marx in socializem kot edino zveličavno orodje. Potem pa se dogaja to, čemur smo priče zdaj, da se nekoga za nagrado za kakšen umazan posel pošlje v Ljubljansko banko, tam dobi tri četrtilijona v enem letu, nihče ne zna pojasniti, zakaj. Kaj se pa zgodi, ko se pa to javno odpre kot problem? Iznenada je treba odstaviti celotno vodstvo tako imenovane slabe banke, ker je

nekdo dobil 200 tisoč, to je pa preveč denarja. Kaj pa tisti, ki je dobil štirikrat več denarja za nič? To pa ni problem, ne? To je realno stanje, zato mi ne govorite, da je usmeritev te vlade poštenost, preganjanje korupcije in ne vem, kaj. To je sistemska korupcija par excellence. Če kdo najde boljšo v celi Evropi, jaz mu vnaprej osebno čestitam, ampak trdim, da je ne bo. To je problem, zaradi katerega Slovenija nazaduje. Zaradi tega smo na lestvicah tam neke na podnu. Zdaj se lahko gremo, kateri podatki so in kateri niso, ampak temu, kot se je prej zavajalo s strani gospoda Vebra, smo včasih rekli "cvikljada", ker je to gospod Cvikl prav rad počenjal, da je mešal jabolka pa hruške. Kaj je naredil? On je govoril o zasebnih kreditih, za katere odgovarja tisti, ki jih najame, in banka, ki mu jih da. Medtem ko moraš, če hočeš govoriti o realnih stvareh, govoriti o tistih kreditih, za katerimi stojijo davkoplačevalci. To je pa javni dolg, po domače povedano. Ne boste verjeli, da se je ravno v času Janeza Janše, to je tisto obdobje, o katerem je on govoril, javni dolg zmanjševal in to je bilo edino obdobje od osamosvojitve naprej, ko se je javni dolg zmanjševal. Potem je pa eksplodiral. Kaj je bilo? Ko je prevzel oblast Borut Pahor, kar je mimogrede točno stranka gospoda, ki je prej govoril, so naredili rebalans proračuna, v katerem so povečali porabo skoraj za milijon, obenem ko so sami napovedali, da se bodo prihodki zmanjšali. Naredili so škarje, ki se nikdar več niso zaprle in ki samo še rasejo, zaradi tega pa je seveda danes javni dolg samo še katastrofalen. To je pa tako, če se država vmešava v gospodarstvo. O tem, da zdaj seveda ni nič drugače, vam lahko priča zadnje dogajanje. Po novem se Savo rešuje čez tako imenovano slabo banko, njene terjatve in vse skupaj naj bi pa zdaj kar odkupili skladi same države, zato da se reši tistega, ki se mu je včasih reklo "naš čvovk", saj veste, kaj so bili v prejšnjem režimu in kdo je koga klical "naš čvovk". To je v resnici tisto, zaradi česar vsi slabše živimo.

Na ta način smo v Sloveniji vzpostavili državo, ki v očeh tujine deluje kot en eksot. Država, v kateri celotno državno vodstvo raja pod rdečo zastavo s srpom in kladivom, pod likom nekoga, ki je osebno pobijal ljudi, in to v dvorani, v kateri ni niti ene državne zastave, slovenske zastave, pa gre za državno slovesnost. Tega v Evropi ne boste našli, to je samo v Sloveniji. Ni čudno, če potem pride en ubogi migrant in reče: "Fuj, tukaj sta pa Marx in Lenin, bežimo nekam drugam, ker so tukaj reveži". Kajti socializem je enakost v revščini, to je treba zelo jasno povedati. Še nikjer na svetu ni bil socializem enakost v bogastvu, ampak je enakost v totalni revščini. Zato je popoln absurd, da se to vedno znova pri nas ponuja kot rešitev in se s tem poskuša megliti tisto, kar je bistvo zgodbe.

Bistvo zgodbe je, da ta vlada ne dela nič. Ta vlada deluje na tisto nekdanjo LDS foro,

da je najboljša odločitev ne odločitev, pusti vse, da gre kar nekam po svoje. Nobene resne reforme še ni bilo. Omenja se recimo tudi pravosodje, vedno znova ga omenjamo, ker nas Evropa spominja, da je to eden od ključnih problemov za učinkovitost slovenske ekonomije, saj ni ustreznega učinkovitega pravnega varstva v razumnem roku. Pika. In kaj naredi minister? Pride na zaslišanje, kjer se zaveže, da bo absolutno podpiral recimo penalno funkcijo odškodnin, kar je v resnici v ozadju tega, da celi družbeni sistemi ne delujejo tako, kot bi morali, ker ni prave odgovornosti, ker se včasih celo zavestno povzroča škoda, ker je preračunano tisto manjše, namesto da bi se dobro in odgovorno delalo. Ampak potem mine leto dni in ni ničesar, ni sledu o obljubah, ni sledu o ničemer. Zaradi tega potem sistem ne funkcionira, ker ni resne volje, da bi se kaj spremenilo.

Pa je zadeva zelo enostavna v resnici, gospe in gospodje. Če želimo iz teh lestvic zlesti, je recept preprost. Samo pogledati je treba na avstrijsko Koroško ter vzpostaviti tako zakonodajo – in jo seveda tudi izvajati, kar je bistveno –, kot je na avstrijskem Koroškem. Da bo to okolje, ki bo naklonjeno podjetništvu; da bo to okolje, ki bo podpiralo mlado podjetništvo; da bo to okolje z delujočim bančnim sistemom; da bo to okolje, ki bo dajalo pravno varnost; da bo to okolje, kjer bodo vsi živeli dobro in imeli možnost, da lahko maksimalno izkoristijo svoje možnosti, svoje potencialne. Samo to rabimo. Minimalne spremembe v smeri, ampak maksimalne spremembe v razmišljanju, da podjetništvo postane vrednota. Ne pa to, da nekdo visi na nedrih matere države in se podjetnike obremenjuje čez vse razumne mere, potem se pa seveda zadolžuje v tujini. Kaj namreč naredijo podjetniki? Lepo selijo svoj posel nekam v tujino, in to od Pipistrela, ki ga danes vsi slavijo in pri tem pozabljajo, da se je preselil v Italijo, do seveda vseh tistih podjetnikov z Gorenjske, ki se selijo v sosednjo Avstrijo, kjer imajo podjetništvu naklonjeno okolje.

To je vse, kar je treba narediti, ampak za to je treba imeti resno voljo, da se te spremembe tudi doseže. Potem, verjemite, iznenada ne bomo več na repu lestvic, ampak na vrhu, tam, kjer smo nekoč že bili. Treba je pač enostavno sprejeti vrednostni sistem tako, da se omogoči maksimalno izkoriščanje razvojnih potencialov. Kajti danes se tukaj brani suverenost z uspešnim podjetništvom. To je edina dolgoročna realna osnova za blaginjo vseh, za dobra delovna mesta, za dodano vrednost, za vse, kar na koncu da dobro življenje, tisto, ki ga štejemo kot človeka vredno življenje, vključno s penzijami. Vse ostalo, tudi to, da se vzpostavlja in pušča sedanje stanje, je pa blef, ki je brez osnove in ki vodi v nadaljnje zadolževanje in nadaljnjo spiralo nazadovanja. Kajti tam v resnici smo. Tisti, ki govorijo, da je v tem trenutku rast, ljudje božji, mi smo bili leta

2008 tukaj gor, potem smo pa pod vladami tranzicijske levice zgrmeli dol. In če se je zdaj malo obrnilo tukaj, je še vedno strašanska razlika. Ko bomo spet tukaj in od tukaj rasli navzgor, da bomo lovili evropsko povprečje, ne pa se od njega oddaljevati, takrat bomo pa lahko govorili o realni rasti.

Do takrat se pa nima smisla sekirati zaradi ogledala, ki nam ga nastavijo s temi lestvicami v tujih institucijah, ampak se je treba zamisliti nad tem, kaj lahko storimo sami za ljudi, za boljše življenje, za podjetništvu naklonjeno okolje, torej za realno osnovo blaginje za sedanje in za naslednje rodove.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Replika, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Želim popraviti navedbe gospoda Grimsa. Ne gre za mešanje hrušk in jabolk. Vsi ti zasebni krediti, privatni krediti, ki so bili najeti v obdobju 2004–2008 so postali javni, ko smo dokapitalizirali banko, to je naš denar, in ko smo prenesli te terjatve na slabo banko. V tistem trenutku je to javni dolg. In vsi mi zdaj nosimo to breme. Torej je zelo konsistentno. Takrat bi bilo treba to omejiti, vendar se to s strani Vlade ni zgodilo.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala.

Besedo ima gospod Ivan Škodnik, pripravi naj se gospa Ksenija Korenjak Kramar.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Podpredsednik Vlade in ostali predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci, pozdravljeni!

Danes razpravljamo o Sloveniji, o državi, ki je pravzaprav na mednarodnih lestvicah. Jaz bi se ustavil pri tem, ko sem pravzaprav razmišljal o tej situaciji, ki je nastala v Sloveniji, in se odločil, da bom šel v politiko. Spomnim se kolega, ki je bil že več kot 20 let v politiki, ki mi je rekel, da bom zdaj šel v politiko, ko je vse "zasrano" in se nič ne da več narediti. Ampak on je bil pa že več kot 20 let v politiki v različnih strankah. Jaz sem mu takrat rekel, da sem se ravno zato odločil, ker imam otroke, čeprav za otroke kaj dosti ne bomo mogli narediti, ker je to prekratek čas, bomo pa delali za vnuke. Prav gotovo je v tej dvorani, če se malo ozrem okoli po obrazih, kar nekaj vnukov tukaj, zato se boste strinjali z menoj, da moramo nekaj narediti za vnuke in da delamo za vnuke in seveda s tem tudi za državo. Toliko za začetek.

Citiral oziroma ponovil bi za gospodom Horvatom iz Nove Slovenije, ki je prej rekel, da morajo ukrepi Vlade imeti cilje. Povsem se strinjam. Je bil pa pred tem tudi zelo zgovoren gospod Marko Pogačnik, ki je nekako govoril o svoji vladi, vladi Janeza Janše. Jaz sploh nimam nič proti in vem, da je bilo veliko dobrega narejenega v obdobju 2004–2008. Ampak v letu 2012 ste pa delali hude napake. Ena od zadev

je sigurno, da ste šli združevali šole. To je pa tisto, kar sem prej rekel, da je rekel Horvat, da morajo ukrepi imeti cilje. Takrat ni bilo nobenega cilja. Na vso silo ste združevali šole brez izračunov, kaj pravzaprav to prinese. Ne bi šel v podrobnosti.

Ker sem bil tudi v gospodarstvu, bi na začetku vendarle citiral besede gospoda ministra Zdravka Počivalška, ki je izrekel: "Biti konkurenčen pomeni sposobnost prodati izdelke in storitve izven Republike Slovenije". Mislim, da imamo kar dosti podjetnikov, pa ne bom rekel, da so nastali zdaj, v tej vladi, ampak vsi ukrepi, ki se pripravljajo zdaj, so naravnani k temu, da bi to gospodarstvo, ki bi bilo izvozno naravnano, prav gotovo podpirali.

Plan izboljšanja konkurenčnosti. Meni se zdijo naslednji ukrepi zelo pomembni. Prvič, ukrepi za povečanje konkurenčnosti s strani Ministrstva za finance v letih 2016 in 2017, in sicer je Vlada sprejela novelo Zakona o davčnem postopku. Kaj misli s tem? S tem zagotavlja lažjo uporabo predpisa za večjo upravno varnost davčnih zavezancev. Druga stvar je novela Zakona o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti. Tretje, Vlada bo iskala rešitve za razbremenitev dela v smeri prestrukturiranja bremen javnih dajatev. Četrto, zakon o davku na nepremičnine. O tem se veliko govori in se bo seveda tudi še veliko govorilo. Ampak pri ukrepih za povečanje konkurenčnosti s strani Ministrstva za gospodarstvo, o tem je tudi veliko govora danes, je prav gotovo zelo pomembno zmanjšanje administrativnih ovir. O tem se je govorilo že v prejšnjih vladah veliko, pa se ni kaj dosti spremenilo. Drugič, zmanjšanje stroškov dela. Če bomo delali na stroških, bomo konkurenčni, to je sigurno pogoj. Tretjič, fleksibilnost delovnopravne zakonodaje s ciljem večjega zaposlovanja. Cilj te vlade je, da bomo zaposlili več mladih, čeprav se je lestvica oziroma odstotek tega v zadnjem času nekoliko popravil, vendar pa se to popravlja bolj v četrti in peti stopnji, za mlade, ki imajo visoko izobrazbo, pa je bilo, odkrito povedano, še premalo narejenega. Cel kup zakonov je bilo sprejetih na Odboru za gospodarstvo, ne bi jih tu našteval, zakoni o trgovini, o preprečevanju omejevanja konkurence, o prevzemu in tako naprej.

Zelo pomembno oziroma najpomembnejše pri tej vladi pa se mi zdi, da je ta vlada stabilizirala politični prostor v Sloveniji. To pa je prvi pogoj, da se bo lahko delalo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar, pripravi naj se gospa Eva Irgl.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC):
Hvala lepa za besedo.

Predhodni razpravljavci so dejali, da se niso želeli ukvarjati s statistiko, temveč razpravljati o tem, kaj bi bilo treba narediti. Ko zdaj poslušam to razpravo, žal ves čas

poslušam, da je treba nekaj spremeniti, da potrebujemo spremembe na področju izboljšanja gospodarske situacije, da potrebujemo spremembe v smeri izboljšanja poslovnega okolja. Nič konkretnega. Prav tako sem slišala tudi očitek, češ da mi dosti razpravljamo, malo pa naredimo. Vendar, oprostite, mi se zavedamo, kje so problemi, zavedamo se tega, da je treba izboljšati poslovno okolje, zavedamo se tega, da je treba ustvarjati delovna mesta, in zavedamo se tega, da je treba narediti tudi reforme na področju davkov, na področju dela in še kje. Tudi pravosodja, kot so razpravljavci pred mano ugotavljali. Ravno zato, ker se tega zavedamo, razpravljamo, a po razpravi tudi delamo. In ker delamo, smo predlagali in tudi že izpeljali številne sistemske ukrep.

Pa bom zdaj začela s spremembo na strani gospodarstva. Bom kar naštela sistemske ukrepe, ki smo jih pred kratkim sprovedli: sprememba Zakona o prevzemih, novela Zakona o gospodarskih družbah, Zakon o trgovini, Zakon o poslovnem registru, zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov je v proceduri. Zakaj le? Zato, da bomo ustvarili te pogoje, ki bodo izboljševali in ustvarili boljše gospodarsko okolje. Vendar se z malimi koraki daleč pride. Treba je izpeljati torej vse tiste korake, da bomo prišli do tega, da bomo ustvarili boljše poslovno okolje, in z vsemi spremembami, ki so že bile storjene in še bodo, bomo to tudi dosegli.

Za pravosodje ste vsi rekli, da se nič ne dogaja, da se nič ne zgodi. Imeli smo dva paketa pravosodne zakonodaje. Z obema smo sledili transparentnosti, odgovornosti, transparentnosti tako v postopkih kot pri kadrovanju. S spremembami, ki so bile predlagane za pravosodno zakonodajo, za Zakon o sodniški službi in Zakon o sodiščih, smo sledili ravno temu, da bomo izboljšali položaj v pravosodju. Prav tako smo dosegli, da se čas obravnave, torej sodnega postopka, zmanjšuje. Res pa je, da imamo še nekaj manevrskega prostora, da imamo zavzav, da ta čas še zmanjšamo. Tega se zavedamo in tudi to bomo naredili. Tudi v prihodnje, kar veste, so v proceduri zakoni, ki bodo prispevali k temu, vendar ne gre z danes na jutri. To vemo vsi.

Današnja razprava mene zelo žalosti. Rekli smo, da mi ne želimo razpravljati o statistiki. Res ne želimo razpravljati o statistiki, ampak želimo razpravljati o tem, kaj bomo naredili. Ampak mislim, da sta danes ta razprava in ta način strašansko inovativna. Inovativna v tem, da znamo na zelo inovativen način – ali pa vsaj predlagatelji – izbrati, kako začnemo to razpravo, saj bi jo lahko začeli tudi drugače. Lahko bi jo začeli na vsakem izmed odborov, ki jih imamo, kjer obravnavamo posamezne predloge, kjer bi lahko konkretno govorili o predlogih. Ne, mi se domislimo današnje razprave. Če bi danes namenili čas, ki ga porabljamo tukaj, namesto da razpravljamo o tem, kaj bi ... Vsi vemo, da moramo izboljšati

poslovno okolje, da moramo prispevati k temu, izboljšati poslovno okolje zato, da bomo ustvarili nova delovna mesta. Vsi to vemo. Mislim, da današnja večurna razprava v tej smeri ni potrebna, potrebna pa je o tem, na kakšen način bomo to naredili. Ampak mislim, da danes tukaj ne govorimo o tem. Mislim, da bi bilo mnogo bolj koristno, da pa bi govorili o tem. Ampak ne vem, ali sem preslišala, ampak predhodni razpravljavci o tem niso kaj dosti govorili. Samo o potrebi, da bi morali o tem govoriti. Ampak bolj učinkoviti bi bili, če bi se konkretno pogovarjali. Pa ne tukaj na plenarki, ampak na odborih, kjer lahko vsak izmed nas predlaga konkretne predloge. Kjer lahko vsak izmed nas predlaga rešitve za to, da bomo imeli boljše poslovno okolje, da bomo imeli boljše pravosodje, da bomo nekaj naredili, da bomo s skupnimi močmi nekaj naredili in skupaj izboljšali to, o čemer mi vsi danes tukaj govorimo.

Naj za zaključek še enkrat povem, da ni tako slabo, kot želijo danes predlagatelji prikazati. Ne, ni, res ni. Tukaj bi bilo prav, da rečemo, da nismo na poziciji, na kateri smo bili leta 2009, pred krizo, ko smo bili na tem in tem mestu, ki je bilo sigurno boljše, kot je današnje, vendar kljub temu ni tako porazno, kot bi pač želeli morda nekateri izpostaviti. Imamo pa še maneverski prostor in tu je to polje, kjer se lahko konkretno pogovarjamo, kaj bomo naredili. Tu bi morali reči, da je bilo tudi že marsikaj narejenega, tako na pravosodju kot na ekonomsko gospodarskem področju, vse to pa seveda prispeva k temu, da bomo lahko v prihodnje boljši. Vendar se tega pač moramo zavedati. S tem, ko bomo udrihali s tem, kje bi lahko bili in kje nismo, k temu ne bomo prispevali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, moral sem se odzvati na zadnjo razpravo.

Omenjeno je bilo, da opozicija nič ne dela oziroma da ni predlagala nič konkretnega. Slovenska demokratska stranka je v tem mandatu, torej v obdobju enega leta, predlagala približno 35 zakonov in aktov, ki pa jih je koalicija zavrnila. Predlagali nismo samo na področju gospodarstva, predlagali smo tudi na področju zaposlovanja mladih, pripravištva, bančnega sistema in sodstva, torej vsa področja, ki se tičejo državnega aparata. Mislim, da je nepošteno in neodgovorno, da uporabljate te izraze. S tem zavajate javnost, ki nas v danem trenutku posluša.

Nenazadnje, dejali ste, da so odbori tisto mesto, kjer bi morali razpravljati. Se strinjam, zato vas kot koalicijo sprašujem, zakaj potem vsaj na Odboru za finance v zadnjem obdobju vse predlagane zakone, ki jih vložijo opozicija, zavrnete že pred obravnavo in pred razpravo. Koalijski aparat izglasuje, da je ta

zakon neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Dajte to temo, ki ste jo zdaj odprli, kdaj uporabiti tudi na kakšnih vaših koalicijskih srečanjih ali pa v vaši poslanski skupini ter opozorite svoje poslanske kolegice in kolege, da bi bilo pa mogoče res smiselno, da se to, kar ste vi zdaj dejali, uporabi tudi v sami praksi.

Zakaj ta razprava? Mi smo predlagali predsedniku Državnega zbora da to razpravo, ki jo imamo danes, opravimo takrat, ko je bila predstavitev proračuna za leto 2016 in 2017, kajti v tistem trenutku bi bila ta razprava najbolj primerna, vendar je predsednik Državnega zbora naš predlog zavrnil. Glavni dokument, iz katerega se vidi, kakšno pot in kakšne cilje si je izbrala vlada Mira Cerarja, sta predloga proračuna za leto 2016 in leto 2017. Iz teh dveh dokumentov se jasno vidi, da ti proračuni niso ne ciljno in ne razvojno naravnani.

Še vedno pozivam prisotnega ministra, da našteje ukrepe, ki ste jih uvedli, da boste izboljšali gospodarski položaj Slovenije. Naštete plače, za katere ste omenili, da so se povečale. V katerih sektorjih so se? Povejte, zakaj boste začasne ukrepe iz ZUJF spremenili v trajne, če je vse tako dobro.

Mi v tej razpravi tudi povemo, kaj je dobrega v Sloveniji. Na področju gospodarske uspešnosti je Slovenija v primerjavi z letom prej pridobila deset mest in se uvrstila na 42. mesto. Tradicionalno se je Slovenija dobro uvrstila na področju infrastrukture. Med najprivlačnejšimi lastnostmi Slovenije so še usposobljena delovna sila, visoko izobražena raven ter odprta in pozitivna naravnost. Ampak problem je pa, kje te mednarodne institucije ocenjujejo, da je Slovenija slaba. Najslabša uvrstitev Slovenija dosega na vseh področjih, ki se nanašajo na vlado in državni aparat. Tukaj je problem, kjer bi morali opozicijski in koalicijski poslanci stopiti skupaj.

Na vas je, da predlagate zakon v Državni zbor. Jaz sem prepričan, da je vsaj Slovenska demokratska stranka vložila več predlogov in aktov kot delujoča Vlada.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima predstavnik Vlade, minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoča. Spoštovani poslanci, hvala tudi za ta vprašanja.

Najprej odgovor glede ukrepov iz ZUJF. Prvič, ukrepi iz tako imenovanega ZUJF se prenašajo v druge zakone in se urejajo sistemsko, številni pa se tudi opuščajo, torej se postopno zmanjšuje. Kar se tiče povečevanja plač. V naslednjem letu načrtujemo povečanje mase za plače javnih uslužbencev za 180 milijonov. To je neka zelo velika številka in v naslednjih letih računam, da ob tej gospodarski rasti lahko načrtujemo še dodatna povečanja v tistem delu, kjer bo to tudi produktivnost omogočala.

Kar se tiče konkretnih ukrepov, bom jaz govoril bolj za tisto svoje področje, ker menim, da je prav, da ministri iz posameznih področij – kar so ob številnih priložnostih že naredili –, sami povedo, kaj je bilo storjenega na drugih področjih, recimo zakaj je bila narejena turistična organizacija, zakaj je bilo veriženje podjetij oteženo ali zakaj so bili izvedeni številni drugi ukrepi na področju pravosodja.

Iz področja javne uprave lahko rečemo, da smo vzpostavili centralni informacijski oblak, o katerem nočete slišati, ampak to dejansko je reforma na področju državne informatike, in to radikalna reforma, s katero dajemo, tehnično gledano, z naslednjim letom tej državi eno najboljših informacijskih osnov v Evropi. Ker smo prva država, ki ima res popolnoma samostojen, dedicated, kot temu rečemo, računalniški oblak. Ob tem pa seveda tudi ureditev podatkovja, odpiranje podatkov za javnost, ne nazadnje ponovna uporaba državnih podatkov, ki jim intenzivno sledimo. Evropska komisija to ocenjuje na preko 4 milijarde dodatnih priložnosti za podjetja.

Na področju stvarnega premoženja urejamo upravljanje s stvarnim premoženjem te države. Tisoč 400 pogodb smo v letošnjem letu prenesli v enotni sistem. Zaradi tega načrtujemo oziroma se že izvajajo številni prihranki, ob tem smo pa tudi številne neizkoriščene državne objekte in mejne prehode v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi dali v funkcijo, ali s prenosi ali z zamenjavami. Ta učinkovitost premoženja se bistveno povečuje.

Vsi govorimo o neučinkovitosti države, državnega aparata. Pred nami je nova uslužbenska zakonodaja, ki predvideva veliko bolj učinkovito delovanje. Jaz upam, da bo ta uslužbenska zakonodaja uspela, da jo bomo uspeli uskladiti s socialnimi partnerji, da bo tudi v parlamentu doživela tisto podporo, da bo omogočila, da bo celotno delovanje državnega aparata bistveno bolj učinkovito. Ne nazadnje še do konca letošnjega leta pričakujemo prve osnutke prostorske in gradbene zakonodaje, ki se že pišejo.

Odpravljanje administrativnih ovir. Seveda vsi govorimo o tem, da je treba administrativne ovire odpravljati, dokler ne pride do konkretne ovire, s katero se morajo strinjati. Ampak vseeno, mi smo združili preko 240 ukrepov v enotnem dokumentu. Lahko si ga ogledate celo na spletni strani s spletno aplikacijo. Od tega je bilo približno 140 že realiziranih, prihajajo pa še novi. Seveda se mučimo z vsako spremembo vsakega predpisa, ampak 140 smo jih dejansko odključali in so bili izvedeni. Ali je to reforma? Ni. To so popravki, številni mali popravki. Pri registraciji podjetja smo ne nazadnje na tretjem mestu po zapletenosti postopkov, ker lahko malo podjetje registrirate na enem mestu, od letošnjega leta naprej dobite na enem mestu tudi vse popise za vse regulirane dejavnosti. Če ste torej podjetnik, ki bo nekaj začel delati, imate od letošnjega leta

naprej vse zbrano na enem mestu. Nismo izboljšali predpisov, ampak potem ne prideš na upravno enoto, kjer te pošljejo po nov predpis oziroma po neko novo dovoljenje, ker je zdaj to na enem mestu vse zbrano. Mimogrede, sedem tisoč strani teksta je za tem, da lahko en podjetnik na enem mestu naenkrat dobi vse regulative, ki jim mora zadostiti zato, da bo uspešno registriral podjetje.

Ko govorimo o strukturnih reformah, si jih jaz vedno predstavljam kot neko strategijo. Tudi mi smo napisali Strategijo razvoja javne uprave, pa nočem o njej govoriti, ker je to dokument. Ima pa dvanajst ciljev z jasnim programom za realizacijo, ki ga tudi točno po časovnici realiziramo. Ampak mi imamo danes v Sloveniji, to analizo smo naredili, 140 nacionalnih strategij. Ampak mi nismo bolj uspešni, ker smo napisali 140 nacionalnih strategij. Bolj uspešni bomo, če bomo te ukrepe, o katerih vam jaz govorim, vsak dan s trdim delom dejansko tudi izvajali, za to se zavzemam in v to smer tudi dejansko delujemo.

Ko govorimo še o davčnih bremenih, bodimo iskreni, da je delo pri nas davčno zelo obremenjeno, hkrati imamo pa izredno nizko obremenitev kapitala. Ravno delovna skupina za prestrukturiranje davčnega dolga deluje deluje točno v to smer in verjetno veste, da ta skupina zelo intenzivno pripravlja te korekcije davčnega sistema. Ali bo to reforma, ne vem, bodo pa korekcije, ki bodo malce zmanjšale obremenitev dela in verjetno malce povečale obremenitev kapitala, kajti skupna davčna obremenitev v tej državi je pa malenkost pod evropskim povprečjem. Smo torej popolnoma primerljivi in tudi iz tega vidika lahko konkurenčni.

Želel sem vam povedati samo nekaj konkretnih stvari, ker dobivam občutek, da na nek način stalno poslušamo, da Vlada nič ne dela, jaz pa samo to vem, da ministri in jaz osebno s svojimi ekipami cele dneve trdo delamo in zelo premišljeno načrtujemo svoje ukrepe. Hkrati pa sem tudi vesel, če si priznamo ali ne, da ti ukrepi tudi v praksi začenejo dajati rezultate v izboljšanju kazalnikov. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima predlagatelj, gospod mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Spoštovani minister, vidim, da ste se navzeli retorike, ki jo v tujini uporablja tudi minister za finance dr. Mramor, ki Evropski komisiji in ostalim razlaga reforme, ki so jih naredili, dejansko so bile pa narejene v času vlade Janeza Janše, del bančnega sistema je bil pa saniran v času vlade Alenke Bratušek. Vi govorite o projektu VEM. Projekt VEM je bil realiziran v času prvega mandata vlade Janeza Janše torej v obdobju 2004-2008. Takrat je tudi slovenska vlada dobila evropsko nagrado za

izboljševanje procesov v javni upravi, zato si ne morete vi zdaj jemati teh zaslug in si lepiti medalje na vrat.

Ustanovitev podjetja – Slovenija je na 15. mestu. Ni sporno. Dostop do električne energije – na 31. mestu. Mi se pogovarjamo o tistih težavah, o katerih bi se pa moralo razpravljati, pa vi nočete. Učinkovitost sodstva pri reševanju sporov – na 122. mestu. O tem danes nobenega govora, nič. Ne vem, zakaj ni prisoten pravosodni minister Klemenčič. Zakaj so poslali vas?

Ne nazadnje, če bi res držala ta navedba, ki ste jo dejali, da je v Sloveniji najmanj obdavčen kapital, potem jaz mislim, da bi se v Ljubljani trlo multinacionalk. Ampak multinacionalke, spoštovani minister, bežijo iz Slovenije, Slovenija s tem izgublja delovna mesta, izgubljamo davčne prihodke.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima predstavnik Vlade, minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

BORIS KOPRIVNIKAR: Sploh ne vem, ali je to replika ali ne, ampak vseeno.

V letošnjem letu pripravljamo eno zelo obsežno akcijo za proslavitev desetletnice VEM točke. Se popolnoma strinjam, leta 2008 je bila ustanovljena kot registracija espeja, leta 2009 je bila podeljena nagrada zaradi deooya in v letošnjem letu smo prvič dodali regulacijo. To je torej projekt, ki ga razvijamo naprej, skozi vse Vlade.

Kar se pa multinacionalk tiče, bodimo korektni. HP je zaprl svoje predstavništvo v Ljubljani oziroma izbiral med zagrebškim in ljubljanskim – zaprl ljubljanskega in obdržal zagrebškega – ter dejavnost prenesel na pooblaščenno podjetje, ki ga zastopa po celem svetu. Z vsemi šestimi ključnimi multinacionalkami v tej državi imamo odlične odnose in jaz upam, da vam bom v kratkem lahko tudi javno poročal, kako so te odnosi z velikimi multinacionalkami rezultirali tudi v razvojnih priložitostih. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospa Eva Irgl. Pripravi naj se gospa Janja Sluga.

EVA IRLG (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Danes torej govorimo o tem, kje se Slovenija kot država uvršča na različnih mednarodnih lestvicah, ki jih sestavljajo ugledne organizacije in institucije. Ampak najprej pogledajmo, kakšno je stanje v tej državi, in sicer na področju revščine. Pod pragom tveganja revščine živi okoli 290 tisoč oseb, največ jih je med upokojenci in brezposelnimi osebami. 410 tisoč oseb je izpostavljenih tveganju socialne izključenosti. Veliko število oseb je takšnih, ki nimajo niti za osnovno preživetje, ampak jih je

sram prositi za pomoč. Vse to nastane zaradi tega, ker se vlada Mira Cerarja ne zaveda, da je najboljša socialna politika politika novih delovnih mest in pa politika razbremenitve gospodarstva. Na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti smo že večkrat do zdaj, v teh zadnjih letih, obravnavali problem revščine, takrat s ključnimi akterji s tega področja. Tudi sama sem večkrat zastavila kar nekaj poslanskih vprašanj pristojnim ministrom, ampak v tej razpravi bi želela opozoriti zlasti na Unicefove podatke, in sicer, da v Sloveniji trenutno v revščini živi približno 15 % otrok, daleč najbolj ranljiva skupina pa so gospodinjstva z brezposelnimi člani in vzdrževanimi otroci. Takšnih naj bi bilo po podatkih Unicefa okoli 75 %. Spoštovani kolegice in kolegi, odraščanje v revščini pomeni tudi neke dolgotrajne posledice na več nivojih za te otroke in vse tiste, ki živijo v revščini. Zato je treba seveda z različnimi mehanizmi zagotoviti, da začnemo zmanjševati revščino, da se tega problema dejansko zavedamo in da se pripravijo ukrepi, kjer bo čim manj ljudi izpostavljenih socialni izključenosti.

Tudi drugi kazalci, o katerih smo danes že govorili, ne kažejo nič kaj bolj obetajoče slike, zlasti ko imamo pred sabo področje sociale in pa gospodarsko področje. Javni dolg zdaj znaša že 31 milijard evrov, leta 2008, ko je bila na oblasti Janševa vlada, je bil ta dolg 8 milijard. Vmes sta se zgodili vlada Boruta Pahorja in vlada Alenke Bratušek. Danes je vlada Mira Cerarja in danes je rezultat tukaj, ker ni ukrepov, ki ni bilo pravilnega načrtovanja. Zaradi tega imamo danes že 31 milijard evrov javnega dolga. To pomeni, da smo prekomerno in neracionalno trošili za tekočo porabo, namesto da bi vlagali v investicije. V prihodnje, kot lahko vidimo, ne bo nič drugače. Proračuna za leti 2016 in 2017, ki sta pred nami, sta popolnoma neinvesticijska. To so tisti ključni momenti in problemi, s katerimi bi pa se morala Stranka modernega centra ukvarjati, ker je to problem za prihodnost, ker je to problem za prihodnje generacije, ker je pomembno, kaj jim bomo zapustili, kakšno državo, kakšen temelj bomo vzpostavili, zlasti na področju gospodarske in socialne politike.

Sicer pa nam mednarodne lestvice zelo lepo kažejo zrcalo, v katerem se vidi, v kakšnem stanju je država na področju spoštovanja človekovih pravic, na področju spoštovanja delovanja pravne države ter na področju spoštovanja ekonomskega sistema. Vse te mednarodne lestvice, za katere vi pravite, da so nepomembne oziroma da se da podatke tako ali drugače interpretirati, kažejo tudi to, kako učinkovita je v tem trenutku vlada Mira Cerarja. Kažejo, da je po večini parametrov neučinkovita. Zato je prav, da danes tudi na tej izredni seji govorimo o tem, kako nas vidijo mednarodne institucije. Zato to ni izgubljanje časa, ampak zelo pomembna tema.

Na lestvici ekonomske svobode – to so že prej povedali moji kolegi, pa vendarle je treba ponovno omeniti –, smo se na primer leta 2002

med 152 državami uvrstili na, lahko rečemo solidno, 58. mesto. Vendar pa, kakšno je stanje danes? V letu 2014 smo pristali na 105. mestu, v letu 2015 pa smo pristali na 111. mestu.

Tudi lestvica Doing Business, ki jo pripravlja Svetovna banka, kaže precej alarmantne podatke za Slovenijo. Ampak kot da se vas to ne tiče, o tem ne bi smeli razpravljati ali pa so podatki napačno interpretirani. Lestvica govori predvsem o tem, koliko je neka država privlačna za tuja vlaganja, kakšna je njena konkurenčnost. In na tej lestvici, spoštovani kolegice in kolegi, smo se znašli na predzadnjem mestu. Zdaj vidimo, kako nas tujina vidi in kaj to pomeni za naše gospodarstvo.

Dejstvo je, da bi morali nujno narediti reformo zdravstvenega sistema. Na to nas tudi tujina opozarja. Narediti bi morali to, da se že enkrat z ukrepi razbremenimo gospodarstvo, treba je vzpostaviti podporno okolje za gospodarstvenike. Ne nazadnje sami slovenski gospodarstveniki opozarjajo, da če vlada Mira Cerarja ne bo hitro naredila nekih ključnih korakov na tem področju, potem bomo šli samo še bolj navzdol.

Seveda Slovenija drsi tudi na lestvicah na področju pravosodja. To debato smo v Državnem zboru imeli že večkrat, ampak treba je še enkrat povedati, da se na področju neodvisnosti sodstva med 144 državami Slovenija uvršča na 91. mesto za Iranom in Črno Goro. Sodstvo v Sloveniji uživa tudi najnižjo stopnjo zaupanja državljanov in državljanek. 73 % državljanov in državljanek ne zaupa v slovenski pravosodni sistem. Zaradi tega smo tudi na Komisiji za peticije, človekove pravice in enake možnosti, ko smo naredili analizo, največ peticij dobili ravno s področja pravosodja, kjer ljudje jasno povedo, da za napake v pravosodnih postopkih nihče ne odgovarja, čeprav imamo določene določbe, ki bi te zadeve morale sankcionirati. Ampak zanimivo pa je, da je med državami Evropske unije tista država, v kateri ljudje najbolj zaupajo recimo v pravosodni sistem, Finska. Tukaj se že vidi pomemben element, ko so države z neko dolgoletno tako parlamentarno kot siceršnjo demokracijo na bistveno višji stopnji razvitosti. Mislim, da je bila pred leti narejena tudi analiza, katere so tiste vrednote, ki jih države članice Evropske unije najbolj cenijo, in večina držav je seveda na prvo mesto postavila vrednoto družino, ampak pomembno je pa tukaj izpostaviti, da se je zlasti pri skandinavskih državah ugotovilo, da so na drugo mesto kot drugo največjo vrednoto postavili politiko. Politiko. Pri nas so državljani in državljanke politiko postavili na zadnje mesto. Kaj nam to pove? To nam pove, da tam politika funkcionira tako, kot mora, da se ljudje zavedajo, da je lahko politika njim dodana vrednota, da dela za skupno dobro. Pri nas pa žal v politiki še nismo bili sposobni ustvariti takšnega okolja, da bi ljudje politiko dojemali na takšen način. Tudi Evropsko sodišče za

človekove pravice je pred kratkim izdalo poročilo – tukaj smo imeli razpravo –, v katerem ugotavlja, da je med leti 1954 in 2014 Slovenija država, ki je največkrat kršila človekove pravice. Tudi tu smo v tem smislu vodilni, imamo največ sodnikov na 100 tisoč prebivalcev, ampak najnižjo storilnost. Slovenija drsi tudi na področju etičnosti in korupcije. Zadnji primer, ki se je zgodil v slabi banki, kaže, da bo verjetno temu res tako. Na to, torej na korupcijo, ki naj bi se dogajala, je predsednika Vlade opozoril odstavljeni gospod Nyberg. Seveda je predsednik Vlade rekel, da moramo vedeti, zakaj je bil gospod Nyberg odstavljen, zaradi tega, ker naj bi kršil predpise. Ampak v tej vladi imamo recimo ministra, govorim o gospodu Klemenčiču, ki ni samo kršil predpisov, ampak je kršil ustavo, kršil je zakone, pa se mu ne zgodi nič. Gospod je še vedno na svojem mestu.

Skratka, jaz podpiram to razpravo in žal mi je, da niso bili sprejeti tudi sklepi na Odboru za pravosodje, ki je to temo obravnaval. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Besedo ima gospa Janja Sluga, pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Zdaj so predlagatelji začeli govoriti o revščini, o socialni izključenosti, ampak naj vas opozorim, da vi niste predlagali razprave o tej temi in niste predlagali razprave o konkretnih ukrepih. Ne! Vi ste predlagali razpravo o Predlogu priporočila v zvezi z vse slabšimi uvrstitvami Slovenije na mednarodnih lestvicah. Vsaj zaenkrat se meni zdi, da smo še vedno na tej isti seji s to točko dnevnega reda.

Kar zadeva lestvice, v svetu obstaja cela vrsta različnih mednarodnih lestvic in uvrstitve naše skupne države na teh lestvicah, kot smo danes že tudi ugotovili, so različne. Poročilo Ekonomska svoboda sveta 2015 temelji na podatkih iz leta 2013 in še starejših. Ta lestvica, ki jo vi danes navajate, ne kaže učinkovitosti te vlade, ampak kaže učinkovitost vseh predhodnih vlad. Na tej lestvici je zelo veliko različnih indeksov in tudi znotraj teh indeksov se Slovenija uvršča zelo različno. V enem je na primer na drugem mestu, uvrščena takoj za Španijo, spet v drugem na 28. in tako naprej, da ne bom ponavljala tega, kar je bilo danes že izrečeno. Vedno je stvar v metodologiji, v uporabljenih kriterijih, v formulah, v preračunih. Preden neke podatke uporabimo, je zelo pomembno, da podrobno pregledamo metodologijo posamezne lestvice in podatke, ki so bili na tej lestvici uporabljeni. Kot rečeno, danes govorimo o lestvici s podatki iz leta 2013. Naslednji argument, ki smo ga tudi že danes slišali, je, da so lestvice, ki nastajajo na podlagi statističnih podatkov, nekih oprijemljivih podatkov, so pa tudi take, ki temeljijo na primer na vprašalnikih, in tudi takšni podatki, oprostite,

so vir za to lestvico. Ne samo, da so subjektivni, večkrat so celo zelo nerealni. Odvisni so od posameznikovega dojemanja, njegovega zaznavanja, od njegovih osebnih okoliščin in tako dalje. Taki podatki so potem tudi medsebojno neprimerljivi. Odvisni so od števila vprašanih, posebna zgodba je kompleksnost in zapletenost samih vprašalnikov in še bi lahko naštevala.

Pogosto je primerjava kvantitativnih podatkov različnih držav med seboj zelo težka in zato sta pri tem potrebni še posebna previdnost in občutljivost. Večkrat so ti podatki med seboj celo neprimerljivi. Včasih zgolj ena majhna sprememba v tem, kako se razporejajo točke na neki taki lestvici, lahko pomeni za državo razliko 30, 40 ali 50 mest, po dejanskem stanju je pa država na istem.

Poročilo Doing Business na primer še posebej opozarja na to, kako naj se kazalnike uporablja, in tudi na to, kako naj se jih ne uporablja. Navaja tudi celo vrsto primerov napak v tem poročilu, ko je to isto poročilo celo vrsto let najbolje rangiralo države, upoštevajoč en kriterij, za katerega so danes ugotovili – to tudi izrecno napišejo –, da je bil napaka. Obstaja tudi cela vrsta literature, ki se ukvarja s temi lestvicami in poročili, ki opozarja na te napake. Take lestvice in poročila imajo torej določene omejitve. Mislim, da je predvsem treba vsako poročilo najprej pravilno brati, potem to pravilno uporabljati, predvsem pa ga jemati po pameti. Jemati kot opozorila, priporočila, se iz njih učiti in sprejemati pravilne ukrepe. Nikakor pa ne, kot to počne danes predlagatelj, podatke ne celovito navajati, izpuščati tiste, ki ti ne ustrezajo, in povezovati tiste, ki ti ustrezajo, ter jih interpretirati tako, da ustreza namenu, ki ga pač v tistem trenutku želiš doseči.

Poleg tega menim, da zgolj ekonomska učinkovitost ni edino, kar meri kvaliteto življenja v določeni državi. Pomembni so enakost, zdravje, izobraževanje, tudi kultura in tako dalje, da ne naštevam. Iz današnjega predloga se resnično sprašujem, kje je tukaj konstruktivna opozicija. Vsесkozi poslušamo besede, kako so vaši predlogi konstruktivni, kako želite tej vladi pomagati, ampak navesti eno lestvico in uvrstitev Slovenije označiti za sramotno za moje pojme ni konstruktivno. Iz tega predloga danes lahko razberem en in edini namen, in to je pokazati, kako tej vladi ne gre, kako ne počne nič in kako je tisto, kar naredi, slabo. Poleg tega nameniti tudi čim več časa za to, da vlada in koalicija zapravljata čas za odgovarjanje na predloge, kakršen je današnji. Tako ali tako pa ne gre nedvomno vse zasluge za tisto, kar je dobro, verjetno pripisati neki drugi vladi, nasprotno pa je za vse, kar je slabo, kriva ta vlada.

Če smo že bili ravno danes večkrat izzvani, katere ukrepe vse smo do zdaj sprejeli, kljub temu, da ta vlada ni naredila nič, bom pa zdaj mogoče preletela te ukrepe. Za uravnoteženje javnih financ – Strategija

upravljanja podjetij v državni lasti; za trajno fiskalno konsolidacijo – Zakon o fiskalnem pravilu, oba rebalansa; za sanacijo bančnega sistema – Zakon o bančništvu, oblikovanje Sklada za reševanje bank, dokapitalizacija obeh državnih bank; za poenostavitev davčnih postopkov – novela Zakona o davčnem postopku, novela Zakona o davku na dodano vrednost, Zakon o trošarinah, Zakon o davčnem potrjevanju računov. Za krepitev socialne države – paket ukrepov za pomoč socialno najšibkejšim, to so odpis dolgov, reševanje problematike deložiranja družin, Zakon o izvršbi in zavarovanju, ki omogoča varovanje socialnih transferjev ter uvaja predplačniško kartico, uvedba deficitarnih štipendij, socialni sporazum 2015–2016. Za manj birokracije in večjo učinkovitost v javnem sektorju – reorganizacija informatike v državni upravi, vzpostavitev Državnega računalniškega oblaka, prenova portala E-uprava, prvič v letu 2015 skupno javno naročanje v zdravstvu, centralizirano ravnanje z nepremičnin premoženjem države z novelo Zakona o državni upravi. Poenostavitev administracije pri prostovoljnem delu – novela Zakona o prostovoljstvu. Za krepitev pravne države – učinkovit pregon kriminala, novih 30 tožilcev, novela Zakona o kazenskem postopku in novela Kazenskega zakonika, vzpostavitev oddelka v zvezi z odvzemom premoženja nezakonitega izvora. Hitrejše reševanje sodnih sporov – novele zakonov o državnem tožilstvu, sodiščih, sodniški službi in o sodnem registru. Za zaostritev pogojev za odlog kazni iz zdravstvenih razlogov – novela Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Novela Zakona o brezplačni pravni pomoči, uvedba Pravosodnega Supervizorja, priprava normativov za sistemske preiskave nepravilnosti pri izvedbi investicijskih projektov. Za boljše javno zdravstvo – Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje, projekt eZdravje, eRecept in eNaročanje, pilotni projekt na področju čakalnih dob in Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči v zaključni fazi. Na področju kakovostne infrastrukture in okolja – Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji, ureditev področja elektronskega cestninjenja za tovorna vozila z Zakonom o cestninjenju, odprtje predora Markovec, dokončana obvoznica v Črnomlju, zaključena je modernizacija železnice Divača–Koper in Slovenska Bistrica–Pragersko, podpis pogodbe za začetek del Draženci–Gruškovje, sprejet je bil Akcijski načrt za energetsko učinkovitost in Akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe. Imamo nove letalske povezave Maribor–Praga–Varšava, enotno mesto upravljanja z vodami z Zakonom o vodah, Akcijski načrti interventnih aktivnosti zaradi poplav, Nacionalni stanovanjski program. Za gospodarski razvoj ne bom ponavljala, kar je naštela že kolegica Korenjak Kramarjeva. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Replika, mag. Branko Grims, izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Prej sem zelo jasno povedal, da čakamo resne strukturne reforme. Čakamo jih že leto in še nekaj mesecev, kolikor obstaja ta vlada, pa jih ni od nikoder. Najboljši dokaz, da sem imel prav, je paradoksalno prav to, kar je zdaj storila kolegica, ki je med te strukturne spremembe, ne boste verjeli, uvrstila tudi kakšno resolucijo in eno obvoznico ob nekem kraju ter še nekaj podobnih cvetk, ki so "vletele" notri, ker seveda nima kaj pametnega povedati. Z vsem dolžnim spoštovanjem in razumevanjem težav, v katerih ste, to niso strukturne reforme. Dajmo se vsaj v tem razumeti. Strukturne reforme so tiste, ki spremenijo sistem tako, da postane v tistem delu, o katerem sem govoril, bolj pozitiven za podjetništvo. To so poteze, ki so zanimive za nek konkreten kraj ali pa kaj podobnega, ampak to vendar niso strukturne reforme. Dajmo se vsaj okoli tega razumeti.

Kajti potem pridemo do drugega paradoksa – in tudi ta krasno potrjuje to, o čemer sem govoril –, ko je prej gospod minister, ki je žal zdaj že šel, kot največji dosežek te vlade navedel to, da ta vlada pripravlja proslavo 10. obletnice dosežka nečesa, kar je naredila Janševa Vlada. Ja, super, hvala, čestitam, ampak s tem je krasno povedal, katera vlada je bila uspešna, saj sedanja vlada pripravlja proslavo nečesa, kar je storila točno tista vlada, ki jo sicer ves čas v besedah vlačijo kot negativni primer. To je pa trenutek resnice, ker od takrat ni kaj pametnega za pokazati. Ko je bila še enkrat Janševa vlada, se jo je po enem letu, ko je resno zastavila reforme in ko je pripravila predloge, takoj sestretilo in se jo zamenjalo z neko drugo vlado tranzicijske levice, ki je pripeljala Slovenijo v totalno katastrofo. To so pa realne stvari. Da sedanja vlada kot največji dosežek v tem parlamentu ob obravnavi stanja, v kakršnem smo, navede, da bo proslavljala 10. obletnico dosežka Janševe vlade. Super, priznanje, hvala, ampak ljudje božji, niste zato tukaj. Vi ste zato tukaj, da vendar nekaj naredite. Strukturne spremembe, ne lepotne popravke, lišp in PR. To je bistvo zgodbe.

Ker pa nihče ni nezmotljiv, bom izkoristi to priliko, da še sam popravim eno svojo napako, da ne bi bila storjena krivica SD, ko sem menda, kot so me kolegi opozorili, rekel, da so s tisto novelo zakona pod Pahorjevo vlado povečali porabo za milijon evrov. Se opravičujem, zapravili so milijardo evrov, zato smo zdaj v težavah, da ne bi kdo mislil, da so tako varčni ali pa kot Gorenjci, tako da se lahko dobro počutite. Zagonili ste milijardo ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Čas vam je potekel.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP):
Hvala lepa, podpredsednica.

Danes v resnici resne vsebinske razprave sploh ne moremo imeti. Ne moremo je imeti predvsem zaradi tega, ker če bi jo hoteli imeti, bi se moral predlagatelj resno potruditi in pripraviti nek obličen in smiseln vsebinski predlog za to sejo. Moram reči, da je včasih SDS to znal, zdaj se je pa to poslabšalo, ampak zelo poslabšalo. Ta interpretacija, da imamo tako slabe kazalce, da v bistvu sami sebe tlačimo v nek poden, ki ga v resnici ne znamo več niti definirati, razen tako, da rečemo, da je vse slabo in zanič oziroma da bi bilo najbolje, če so jutri kar volitve, je v resnici pokazatelj, da je ali na tisti strani ena resna kriza ali pa so slabo načrtovali in splanirali današnji PR dogodek, ki se jim preprosto ni obnesel, ker Slovenci tega ne razumejo čisto najboljše. Malo govorimo o zdravstvu, malo o bankah, malo o, ne vem, čem še vse.

Če bi pa resno pogledali gradivo, njihov vodja poslanske skupine se po navadi vedno sklicuje za obličnost, resnost in tako naprej, bomo videli, da je od štirinajstih strani šest strani namenjenih pravosodju, ker so morali to še malo zraven podtakniti, zato da bo vsaj izgledalo, da je kaj napisano, ker drugače bi bilo samo toliko stvari napisanih. Ampak tisto, kar je pa bistveno, me pa seveda razočara, da lahko nekdo sam sebi reče to, kar si je rekel, to pa je, da so ti kazalci v resnici sramotni. Jaz mislim, vodja poslanske skupine, da je to gradivo res sramotno za današnjo obravnavo. Res, prav sramotno je, ker ni pripravljen tako, kot je treba.

Ampak tisto, kar je pomembno, pa je, da se ene stvari konstantno kar naprej ponavljajo. Zdaj bom pa eksakten, ker imate radi številke in jih seveda s svojim laboratorijem kar naprej lepitate in popravljate, potem pa zraven daste še vse, kar pride slučajno mimo. Zdaj vam bom pa jaz povedal, kaj v resnici počnete, kaj ste počeli v zadnjem letu. Dejstvo je, da opozicija mora in prav je, da po Ustavi in po Poslovniku opravlja svojo nadzorstveno funkcijo. Ampak samo v zadnjem letu, to je v trinajstih mesecih, smo imeli sklic šestih izrednih sej zbora, na to temo se je sestalo deset delovnih teles na nujnih sejah, zraven tega pa na šestih nujnih sejah, kjer so delovna telesa obravnavala gradivo za izredno sejo zbora. Zraven tega je SDS zahteval še štiri nujne seje s posebnimi točkami dnevnega reda, ampak vse isti golaž, kot danes kar naprej ponavljamo in obravnavamo. Če je to produktivno, ne vem. In od tega nismo niti enega sklepa sprejeli, to preprosto nikamor ne pelje.

Ta izjava, ki sem jo slišal od kolega Pogačnika, ki ga sicer načeloma zelo cenim, da bi radi enkrat diskutirali tukaj, ne pa da bi se šli leve in desne, seveda ne bo vzdržala, ker številke govorijo drugače. Vedno se konča

enako. Razprava brez zaključkov, brez predlogov.

Na koncu pa moram reči, da me je najbolj presenetilo to, da je kolega Dobovšek podpisal tak zmazek. Zakaj? Bom povedal. Zaradi tega, ker kot profesor na fakulteti, ki mi je večkrat očital, da je treba zakone vlagati ter jih je prej kvantitativno in kvalitativno predelati in oceniti, kaj je in kaj ni, bi lahko vedel, da je s tako statistiko razpravljati na to temo pravzaprav nedostojno. Nedostojno predvsem zaradi tega, ker v resnici kažejo samo najslabše, ne pa tiste učinke, ki so pa v redu.

Zanimivo je tudi predvsem zato, ker v resnici ne vem, zakaj govorimo o letu 2015, ko pa številke govorijo o letih 2013 in 2014. To se mi zdi še posebej pomembno zaradi tega, ker se na tisti strani kar naprej hvalijo, kako so veliko naredili, v resnici pa je kazalec šel navzgor šele takrat, ko se je Janez Janša umaknil z vlade oziroma je bil prisiljen se umakniti, ker ni šlo več drugače, ker se mu je vlada sesuvala. V resnici se je z novo vlado začel kazalec obračati na gor. A ljudje to čutijo? Ne vem, če čutijo, zagotovo ne, ampak dejstvo pa je, da če bomo s tem trendom nadaljevali, bodo čutili.

Naj zaključim z dejstvom, s tistim, kar seveda pelje do konca. Dragi moji, tisti Slovenci, ki tako slabo mislijo o samem sebi, kot mislite vi, kot ste napisali v tem gradivu, dajejo zelo slabo popotnico in prepričanje vsem ostalim. Torej bi radi, da vsi gledamo sami sebe samo še slabo. To je neproduktivno, destruktivno in dobre zdrave konstruktivne opozicije tega ne počno. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Proceduralni predlog, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala, gospa predsedujoča.

Samo predlagam, da gospodu Möderndorferju počasi preberete naslove vseh tistih 35 zakonov in aktov s področja gospodarstva, bančništva in zaposlovanja, ki jih je SDS predlagala in ki so bili dobro pripravljeni ter zagotovo v vitalnem interesu države Slovenije. Potem mu pa dajte tudi priložnost, da se za svoje zmotne trditve SDS opraviči. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo!

Kot predlagatelj bom še enkrat povedal, da je bil namen te naše seje, da se izvede takrat, ko je bil predstavljen predlog proračuna za leto 2016 in leto 2017, kajti to ima potem približno rep in glavo. To je verjetno vprašanje za predsednika Državnega zbora in pa sedanjo koalicijo, zakaj tega takrat niso dovolili. Jaz se načeloma o določenih zadevah, o katerih ste vi

zdaj govorili, kolega Möderndorfer, strinjam, ampak tudi namen te naše seje je bil.

Po drugi strani pa je treba koalicijo še enkrat vprašati, zakaj na matičnem odboru ni izglasovala naših priporočil, da bi danes imeli lahko konkretnjšo razpravo in da bi se priporočalo te resne strukturne reforme na področju pravosodja, zdravstva, javnih naročanj in delovne zakonodaje, kjer so potrebne. Jaz verjamem, da določene koalicijske poslanke in poslance verjetno boli, da razpravljamo o teh zadevah, predvsem takrat, kadar recimo objavijo mediji, da imamo 16. najbolj neučinkovito vlado na svetu. Verjamem, da vam ni to v interesu razpravljati.

Spoštovani kolega Möderndorfer je izrazil, da se ne strinja oziroma da je blamaža, da je Slovenska demokratska stranka uporabila termin sramotni rezultati. Spoštovani kolega Möderndorfer, veliki članek z zelo velikimi fonty na planet Siol.net pravi: "Sramotna statistika: Število kršitev človekovih pravic v Sloveniji narašča. Slovenija je bila leta 2010 zaradi kršenja človekovih pravic obsojena trikrat, lani pa že 29-krat." Ali ni to največja sramota v eni državi, da so kršene človekove pravice? Potem recimo še izjava glede rezultata o korupciji v Sloveniji: "Sramota za družbo". In naprej: "Takšen rezultat je sramoten tako za tiste, ki to počnejo, kot za družbo, v kateri se zdi to modus operandi," kar o rezultatih raziskave, po katerih se je Slovenija glede korupcije po oceni menedžerjev izkazala najslabše, meni izvršna direktorica Združenja Manager Sonja Šmuc. To pomeni, da tudi ostali uporabljajo to besedo.

Jaz mislim, da je beseda sramotno, kadar se kršijo človekove pravice, edini primeren izraz.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se dr. Jasna Murgel.

Replika, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP):
Hvala lepa, podpredsednica.

Gospod Pogačnik me ni razumel in me seveda tudi napačno interpretira. Ker je omenil spletno stran ... / oglašanje iz dvorane/ Seveda imam možnost replicirati, saj me je trikrat omenil. / oglašanje iz dvorane/ Ali lahko, kolega Logar?

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Gospod Jani Möderndorfer, časa vam je zmanjkalo.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se dr. Jasna Murgel.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani kolegi in kolegi, predstavniki Vlade!

Jaz načeloma podpiram vsako demokratično razpravo, tako tudi tej razpravi ne nasprotujem. Si pa želim, da po koncu razprave pridemo do nekih zaključkov, da ima vsaka

razprava ali vsako pogovarjanje nek rezime in neko dodano vrednost, bojim pa se, da po koncu te razprave danes neke dodane vrednosti, hočeš nočeš, seveda ne bomo našli. Ko poslušam na eni strani nekatere razpravljavce, imam občutek, da nam res ni pomoči, da tej državi resnično ni pomoči. Ko pa poslušam nekatere razpravljavce na drugi strani, imam občutek, da se tukaj cedita med in mleko, da je to zgodba o uspehu. Ena doza ali ena prava mera kritičnosti seveda tukaj mora biti. Zavedajmo se, da vse ni tako, kot bi moralo biti, in da je treba še marsikaj postoriti na mnogih področjih, tudi na teh, ki jih predlagatelji navajate v samem gradivu.

Jaz se ne morem otresti dejstva, da realne slike tukaj ni mogoče najti, razbrati, saj te analize temeljijo na različnih metodah zbiranja in analiziranja podatkov. Treba je tudi omeniti, da je po poročilu Svetovnega ekonomskega foruma 2015-2016, ki je bil objavljen letošnjega septembra, Slovenija na področju neodvisnosti sodstva izboljšala uvrstitev in je zdaj na 85. mestu. V isti sapi seveda govorim, da to niti približno ni dosežek, ki si ga želimo. Verjetno tisti, ki želimo tej državi dobro oziroma najboljši, ne bi bili zadovoljni niti s tretjim ali drugim mestom. Želimo si najboljše.

Postavlja se mi tudi vprašanje o namenu predlagateljev, ki v gradivu za sklic izredne seje Državnega zbora uporabljajo med drugim poročilo Pregled stanja na področju pravosodja iz leta 2013 in 2014, s podatki, ki so stari še več, torej s podatki iz leta 2011 in 2012, ter le deloma novejši poročilo iz leta 2015, v katerem so podatki iz 2013 in 2014. To, kar sem zdaj povedal, pomeni, da predlagatelji zahtevajo izredno sejo v tem trenutku na podlagi podatkov o Sloveniji iz leta 2013 in starejših. O pregledu stanja na področju pravosodja v zadnjih letih je bilo tudi v tem državnem zboru že veliko razprave ter sprejetih kar nekaj sklepov, in sicer nenazadnje maja letos, ko je bilo prepoznano stalno in postopno izboljševanje uspešnosti sodstva.

Glede videza nepristranskosti je treba navesti, da je 11. junija 2015 Sodni svet sprejel Kodeks sodniške etike. V okviru spremembe meril za kakovost dela sodnikov in oceno sodniške službe je ena izmed zahtev tudi ta, da se pri ocenjevanju osebnostnih lastnosti sodnika upošteva zlasti njegovo odgovornost, zanesljivost in preudarnost, pri čemer se ugotavlja predvsem, ali sodnik ravna tako, da varuje neodvisnost, nepristranskost, zanesljivost in pokončnost ter ugled sodstva pri opravljanju sodniške službe in tudi zunaj nje.

Še par besed o ekonomiji, o finančnih kazalnikih. Priznati je treba, da je Slovenija v letih po krizi res poslabšala svoj konkurenčni položaj na izvoznih trgih, merjen s stroškovno konkurenčnostjo in tržnimi deleži, nenazadnje pa tudi pri najpomembnejših svetovnih kazalnikih globalne konkurenčnosti in enostavnosti poslovanja. Glede na trenutne trende in ugodna

gibanja ključnih makroekonomskih kazalnikov pa se postopoma izboljšujejo tudi bonitetne ocene Slovenije na mednarodnih finančnih trgih, beležimo pa tudi že napredek na ključnih lestvicah za merjenje konkurenčnosti. To je seveda tudi potrditev, da je Slovenija – sicer morda malo plašno in za marsikoga prepočasi –, vendarle na pravi poti, vendar pa se je treba zopet v isti sapi zavedati, da določene strukturne slabosti še obstajajo in jih je treba postopoma, vendar pospešeno tudi odpravljati.

Napredek je prepoznan tudi v okviru postopkov evropskega ekonomskega upravljanja, kjer je Slovenija v začetku maja 2015 prejela priporočilo Sveta v zvezi z nacionalnim programom reform Slovenije za leto 2015 in mnenje Sveta o programu Slovenije za stabilnost prav tako za leto 2015. Dokument obsega 4 področja oziroma priporočila, ki so njegov srednji del in se navezujejo na ključna področja ukrepanja. Prvič, stabilizacija javnih financ, drugič, izboljšanje razmer na trgu dela, tretjič, izboljšanje korporativnega opravljanja poleg zmanjšanja obsega slabih posojil, in četrtič, reforma pravosodja. Vsa štiri priporočila se nanašajo na dosledno izvajanje že sprejetih ukrepov in ne navajajo novih problematičnih področij.

Na področju strukturnih ukrepov je ta vlada prioriteto izvajala ukrepe za sanacijo bančnega sistema in prestrukturiranja gospodarstva. S sprejemom fiskalnega pravila je vzpostavila pogoje za doseganja dolgoročne stabilnosti javnih financ, pristopila k pripravi osnov za spremembe zdravstvenega sistema, tukaj namenoma ne govorim o reformi, in pričela s pripravo bele knjige o prihodnosti in vzdržnosti pokojninskega sistema oziroma pokojninske blagajne.

Ob zaključku. V naši poslanski skupini, Poslanski skupini Desus, priporočila na seji matičnega odbora nismo podprli. Menimo, da ni treba sprejemati vedno novih priporočil, saj je bila sprejeta že vrsta sklepov, s katerimi je Državni zbor priporočil tem ali drugim organom sprejem ukrepov za izboljšanje stanja, predvsem na področju pravosodja in človekovih pravic. Sprejeti so bili tudi raznorazni drugi akti, strategije, resolucije in drugi ukrepi ter predvsem tisti akti, ki so obligatorni, to so zakonska priporočila oziroma zakon. Vlada pripravlja in izvaja ukrepe, h katerim jo pozivajo predlagatelji v predlogu priporočil, in to mislim, da je bistvenega pomena tukaj izpostaviti. V naši poslanski skupini, Poslanski skupini Desus zato menimo, da nova priporočila niso potreba. Poudariti je treba, da uvrstitve Slovenije na mednarodnih lestvicah ne kažejo tako, kot vi uporabljate izraz, sramotnih, katastrofalnih ali kakršnihkoli že drugih ukrepov, kot jih želite predlagatelji prikazati. Nasprotno, številne primerjave kažejo, da se stanje izboljšuje.

Vendarle pa, ob zaključku, ne smemo se zadovoljiti za par ali pa za nekaj deset mest

boljšimi rezultati, težiti moramo k temu, da postanemo in ostanemo najboljši. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima dr. Jasna Murgel. Pripravi naj se gospod Anže Logar.

Najprej predlagatelj mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Ravno prej smo lahko poslušali, kako je minister za javno upravo, gospod Koprivnikar omenil, kako so narejeni vidni napredki na področju elektronskega poslovanja in vsega. Zdaj pa lahko ravnokar recimo na portalu Finance preberemo, kako je padel vladni portal, ne deluje vladna stran, ne delujejo spletne strani ministrstva. Vemo, da smo imeli probleme z supervizorjem, ki je bil tri mesece izven svoje funkcije. Obljuba je bila, da nikoli ne bo ugasnjena aplikacija protikorupcijske komisije, vendar še danes ne dela. In vi rečete, da imate vzdrževalna dela, tukaj pa govorite VEM – vse na enem mestu, kako ste dobri, kakšne napredke ste dali. Dajte se malo pogledati v ogledalo in ne ogledala nastavljeni samo opoziciji. Mi nikdar, nikoli nismo trdili, da smo najboljši in da nismo delali napak. Pri vas pa izgleda, da si v obdobju zadnjega enega leta tega ogledala še niste nastavili. Tudi po vseh raziskavah ali analizah obdobja enega leta vlade Mira Cerarja mislim, da vam niti en medij, niti ena strokovna javnost in niti širša javnost niso dali višje ocene kot zadostno, pa še to so verjetno kaj spregledali. Mislim, da vam popravnega izpita, vsa jaz upam, volivke in volivci tukaj ne bodo dali. 16. najslabša vlada na svetu po učinkovitosti, to je bila tudi ena izmed zadnjih zadev. Da ne govorimo o zdravstvu, kadrovskih problemih, srčni kirurgiji. Mislim, da bi pri pri takšnem poročilu v tujini verjetno koga zaprli, še isti dan. Pri vas pa nobenega odziva ni. Da ne govorimo o kadrovskih rotacijah. Rekordna vlada po številu menjav ministrstva v obdobju prvih treh mesecev.

Zakaj ste zavrnilli vse te naše predloge, priporočila? Sem že povedal, da je to postal vaš sistem oziroma vaša praksa, zavrniti vse, kar predlaga opozicija. Če bi bili vi to, kar govorite v javnosti, da ste kooperativni, da pričakujete sodelovanje opozicije, potem bi verjetno na odboru izglasovali ta priporočila in mogoče za današnjo razpravo pripravili še kakšne sklepe in predloge. Vendar ne, najlažje je reči, da te številke, ki jih opozicija navaja, ne držijo, in da se napačno interpretirajo. Mislim, da to ni korektno in da državljanke in državljani Republike Slovenije pričakujejo in si zaslužijo boljši življenjski standard. Predvsem pa je sramotno za Slovenijo, da imamo takšno število kršitev človekovih pravic. Tukaj pa lahko uporabljamo besedo sramotno. Te besede ne uporablja samo Slovenska demokratska stranka,

to so bili naslovi v medijih, ki jih lahko tudi sami preberete.

Predvsem pa je zaskrbljujoče stanje na področju gospodarstva. Kajti zavedati se je treba, da samo gospodarstvo lahko prinese tudi socialno blaginjo, kulturno blaginjo in da bomo imeli boljši sistem v javnih zavodih, javnem šolstvu, zdravstvu in vsem skupaj. Težko poslušamo besede koalicije, ko reče, da je javno zdravstvo v Sloveniji najbolj dostopno. Mogoče na prvi pogled, ampak ko vidiš, kakšne so čakalne vrste, sem pa prepričan, da to ni več najbolj dostopno javno zdravstvo. Za približno 800 milijonov evrov se v Sloveniji za zdravstvene storitve plačuje iz žepa. Zakaj? Ker imamo najbolj dostopno javno zdravstvo, plačujejo ljudje 800 milijonov iz žepa?

Mi tukaj hočemo korak naprej. Ponudili smo vam roko, vendar je vi nočete sprejeti. Slej kot prej boste ponovno tam, ko se je treba zvagati, in mislim, da bodo tudi volivke in volivci temu primerno dali svoj rezultat in glas.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima dr. Jasna Murgel, pripravi naj se mag. Anže Logar.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Glede tiste besede sramotno, če se morda samo navežem, je že Zakonodajno-pravna služba, da to ni primeren izraz za akt državnega zbora.

Danes ves dan govorimo o teh lestvicah, ki so vsebina predloga predlagateljev in o tem, da je vse stvar interpretacije. Seveda je, saj imaš lestvico, podatke, številke, ki jih je treba interpretirati. Da jih interpretiramo, se moramo na neko zadevo predvsem spoznati. Upam, da se s tem strinjate, če se ne strinjate, pa imate pravico do svojega mnenja.

Zgolj v ilustracijo. Razpravljali smo že o letnem poročilu Evropskega sodišča za človekove pravice, kjer so tudi navedene številke in ki je bilo interpretirano tako, da je, kar zadeva Slovenijo, kar 94 % pritožb na Evropsko sodišče za človekove pravice uspešnih, da je torej porazno stanje, kar zadeva kršitev človekovih pravic v Sloveniji. Ampak če zadevo obrnemo drugače in pogledamo podatke, ki jih je seveda treba upoštevati – in kdo bi imel boljše podatke kot Državno pravobranilstvo, ki državo zastopa pred Evropskim sodiščem za človekove pravice –, je po njihovih podatkih Evropsko sodišče za človekove pravice prejelo 8 tisoč 412 tožb proti Sloveniji, ki so v bistvu pritožbe, ne tožbe. Od tega je kot nedopustne ali drugačne zavrnilo 6 tisoč 398 zadev, dejansko je razsodilo samo v 323 primerih. Pritožbe so bile zavrnjene v 75 % primerov. Kršitev je bilo ugotovljenih torej v manj kot 4 % sodb in ne v 94 %. To je samo primer, kako lahko določene podatke iz določenih lestvic interpretiramo. Bodisi da se kaj dosti ne spoznamo na določeno področje bodisi da s temi podatki manipuliramo ali pa da jih

želimo prirediti za svoj namen. Ne trdim, da je to res, kar zadeva vse lestvice, ampak se da, interpretacija je torej vse.

Govorili smo že o tem, da so podatki iz 2013 in prej, da so torej zastareli. Pa smo danes že nekaj rekli o tem, kar zadeva pravosodje, kakšni so podatki iz leta 2014, saj se bodo za 2015 zbirali potem naslednje leto. Pomembno se mi zdi, da povemo, da smo v Sloveniji glede na evropsko povprečje rekorderji, kar zadeva na novo prejete zadeve, recimo nekazenske, to so civilne, gospodarske, upravne, izvršilne. Na 100 prebivalcev v Sloveniji je število teh na novo prejetih zadev trikrat večje od povprečja v Evropski uniji. Pričakovani čas reševanja nekazenskih zadev se je v obdobju od 2010 do 2014 znižal za 34 %, kar je največji padec obdobja reševanja zadev v Evropski uniji. Pomembno je, da se je število nerešenih gospodarskih zadev na prvi stopnji v manj kot treh letih prepolovilo. Leta 2012 jih je bilo 16 tisoč, zdaj pa jih je nekaj več kot 8 tisoč. Če to ni pomemben napredek, potem jaz ne vem, kaj je. Osebnostno poznam osebo tudi področje izvršilnih zadev. Te tudi predstavljajo največ nerešenih zadev med zadevami, ki jih obravnavajo sodišča. Mimogrede, v večini držav teh izvršilnih zadev niti ne štejejo med nerešene zadeve, sploh jih ne obravnavajo sodišča, ampak to je spet stvar statistike. V zadnjih petih letih se je število nerešenih izvršilnih zadev prepolovilo iz 250 tisoč na 130 tisoč. To je pomembno, kar zadeva mene, kot nekoga, ki pač pozna sodstvo. Sem prepričana, da me bo spet kolega Gorenak spomnil na to, da sem okužena in ne vem kaj, na zadevo se pač spoznam, ker sem te zadeve delala, za razliko od recimo tudi kolega Gorenaka, ki teh zadev ni delal. Ne trdimo oziroma tudi sama ne trdim, da je ... / oglašanje iz dvorane/ Bilo bi kulturno, če se vsaj ne bi smejali, s tem tudi pokažete svoj odnos do parlamenta in do hrama demokracije, kot ga tudi sami pač poimenujete. Ampak ko gre za vas, imate vi verjetno svoje pravice, drugi jih pa očitno nimamo.

Ena pomembna zadeva, ki se mi zdi zelo pomembna na področju sodstva, je ukrep, da bi se zagotovila večja enotnost sodne prakse. O tem so recimo na Dnevih slovenskih pravnikov opozorili tudi sami sodniki. Poleg številnih zadev, ki jih je treba izboljšati, o tem sploh ni dvoma, ampak podatki govorijo, statistika govori, če že vse merimo s številkami, da se stanje na področju pravosodja bistveno izboljšuje. Potem bodo tudi lestvice Justice Scoreboard, na katere se sklicuje tudi predlagatelj, zagotovo boljše v naslednjih letih, ampak zdaj se podatki pač zbirajo za naslednje lestvice.

Predlagatelji želijo, da razpravljamo o zadevah, ki so predmet teh lestvic. Če želimo o tem razpravljati, bi pričakovali, da bi bili tisti, ki so to podpisali, ta predlog za razpravo, vsaj prisotni na odboru, ko so se zadeve obravnavale. Pri tem mislim na kolega Dobovška, ki je bil na odboru, kjer se ta zadeva

obravnavala, prisoten 15 ali 20 minut – popravite me - in ni podal niti enega argumenta takrat, ko so bili prisotni tudi iz Vrhovnega sodišča in ministrstev ter še drugi deležniki. Takrat, ko bi se lahko o vseh teh težavah, zatrevanjih – za katere nihče ne trdi, da so vse rešene –, lahko pogovorili argumentirano. Sem pridemo, povemo stališče in potem nas ni v dvorani, ko se razpravlja o tako pomembnih zadevah. Se strinjam, da so to pomembne zadeve. Strinjala bi se tudi z oceno gospoda Möderndorferja, da bi lahko kolega Dobovšek malo pomagal pri sestavi tega predloga, vsaj malo metodološko, in da bi tudi morda razmejil zadevo, da bi sploh vedeli, o čem se pogovarjamo, da bi se malo fokusirali, če je že sopodpisnik tega predloga. In tem primeru bi lahko morda bolj fokusirano razpravljali o določenih ukrepih.

Kaj danes delamo? Razpravljamo o lestvicah namesto, da bi se, kot je tudi kolegica Ksenija povedala, pogovarjali o konkretnih rešitvah za konkretne težave. O konkretnih predlogih zakona. Danes smo imeli tukaj ministra in nekaj državnih sekretarjev, ki bi bili lahko po mojem mnenju drugje in ne bi danes sedeli tukaj, kjer se pogovarjamo o sklepih, ki smo jih zavrnili na samem odboru, kjer se ne pogovarjamo o nobeni konkretni rešitvi, o kateri bi lahko glasovali in sprejeli rešitev problema. Razpravljali bomo torej še naprej o tem, kar je naredila Vlada, razpravljali bomo o predlogih rešitev, ki bodo prispevali k rešitvam težav, ki zagotovo obstajajo, ampak niso tako katastrofalne, kot poskuša predlagatelj predstaviti.

Tega predloga priporočil pa nismo podprli. Nismo ga podprli zato, ker je presplošen in ker Vlada tako ali tako dela na odpravljanju težav, ki jih imamo. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala.

Besedo ima mag. Anže Logar. Pripravi naj se mag. Bojan Kranjc.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Jaz zmeraj manj razumem SMC. Po eni strani govorijo o tem, da prezentiramo podatke, ki se nanašajo na leto 2014, 2013, 2012, 2011 in tako naprej, torej na obdobje, ki na nek način nima povezave z SMC, zraven pa na vsak način ne želijo razpravljati o tem dokumentu in se pridušajo, kako, da je dokument slabo pripravljen, ker pač zmanjka nekih vsebinskih argumentov, in govorijo o tem, kako lahko neko lestvico razlagamo tako ali drugače. Lestvice, ki so v tem gradivu, so razložene točno tako, kot jih je razlagal tisti, ki jih je objavil.

Kolega Prikl je imel relativno vsebinsko razpravo, če ne bi bil ciničen. On je namreč dejal, da se on zavzema za vsako razpravo, pri kateri na koncu pridemo do nekih zaključkov. Kako naj v tej razpravi pridemo do nekih zaključkov, če je koalicija, v kateri sedi tudi gospod Prikl, zavrnila zaključke na odboru?

Najprej torej zavrneš zaključke, potem pa tukaj na plenarni govoriš, da danes ne bomo sprejeli nobenih zaključkov. To je cinizem prve vrste. To dejansko priča o tem, da se na nek način zavedate slabih rezultatov, ne želite pa o tem razpravljati, ker bi radi živeli v nekem navideznem, virtualnem paradižu.

Kolegica Sluga je brala ukrepe, ki jih je ta vlada že naredila. Glede na nivo, do katerega se je spustila, se mi zdi, da je pozabila omeniti še tri pomembne ukrepe, pa jo bom v tem pogledu dopolnil, da bo ta slika, kaj je Vlada naredila v tem obdobju, popolna. Vlada Mira Cerarja je tudi prenehala s pisanjem magnetogramov vladnih sej, nič več ni photoshootinga na začetku seje Vlade in tudi podražilo se je kosilo v menzi. Mislim, da je to kolegica Sluga pozabila omeniti.

Kar se pa tiče odgovora Vlade na naša priporočila oziroma na naše gradivo, je pa tako, da je državna sekretarka Tina Bricelj rekla, da ti kazalniki in te lestvice, ki smo jih predlagali, ne kažejo dejanskega stanja, ker te lestvice ne morejo kazati dejanskega stanja, potem pa je povedala, katere lestvice pa lahko kažejo dejansko stanje. Če so torej neke lestvice slabe recimo za pravosodje, po mnenju državne sekretarke na pravosodju teh lestvic ne gre upoštevati, ker imajo dvomljivo podlago, potem pa predlaga neke druge lestvice, ki ne merijo pravosodja, ampak so na nek način morda malce bolj pozitivne, da naj se tiste torej upoštevajo. Ampak to je zgrešen duh tega predloga. Naš predlog je bila vsebinska razprava, ne pa tekmovanje o tem, kje gremo najslabše in kje gremo najboljše.

Predlagatelj gospod Pogačnik je naštel kazalnike, kjer nam dobro kaže, torej nimamo razloga, da jih ne bi omenjali. Imamo pa celo množico tistih kazalnikov, kjer se res slabo odrežemo. Podpredsednica parlamenta je v svojem stališču oziroma v stališču poslanske skupine rekla, da si Slovenija ne zasluži, da se jo primerja z Venezuelo. Saj te primerjave ne dela Slovenska demokratska stranka, te primerjave delajo mednarodne lestvice, ki primerjajo glede na različne dejavnike. Če je torej vaš argument, da si Slovenija tega ne zasluži, vam kot podpredsednici parlamenta predlagam, da pišete tistemu, ki je predlagal in uvrstil Slovenijo v takšen krog. To bo tisto kreativno delo. Ne bo reforma, bo pa postopno spreminjanje. In ko pripravljate ta gradiva, bodite vsaj malce pazljivi, da se ne bo pojavljala takšna tabela, kot se je v tem gradivu, kjer govorite, da večletno točkovanje Slovenije, torej od leta 2000–2015 po poročilih Ekonomske svobode sveta ni tako slabo in da kaže zgolj majhna gibanja v številu točk. Od leta 2000 do leta 2015 smo namreč padli samo za 0,14 točke. Ampak ali veste, koliko to pomeni v uvrstitvi? Iz 70. na 111. mesto, torej za 41 mest. V petnajstih letih smo stopili za minimalni točkovni korak nazaj, a pri uvrstitvi do ostalih držav smo nazadovali gromozansko. Veste, zakaj? Zato ker nismo

ničesar naredili, ker smo stopicali na mestu, ker so druge države v tem vmesnem obdobju lomastile naprej, Slovenija je pa drobencijala. Ni sprejela reform, še posebej na področju pravosodja. Pravosodje je rak rana slovenske družbe. Vsaka teorija demokratičnega razvoja vam bo povedala, da demokracija in napredek države temeljita na vladavini prava. Brez vladavine prava se v državi ne da narediti koraka naprej. Če imate vi sodstvo ali pa sodišče, ki v identičnem primeru oziroma na identično zahtevo odloči diametralno različno – če torej vložiš v Mariboru, zadevo odobri, če vložiš v Ljubljani identičen tekst, pa zavrne oziroma odloči drugače –, potem je pravna država na preizkušnji. Slovenija potem ni pravna država in ni razloga, da razpravljamo tukaj o slabih uvrstitvah.

Namen današnje razprave je, da govorimo o ukrepih za spremembo. Spoštovana Vlada, jaz bom težko prisluhnil vašemu argumentu, da ni tako slabo, če me želite prepričati z naslednjim stavkom, da ni tako slabo, kot mi navajamo. Pravite namreč, da je poraba antidepressivov rahlo pod povprečjem EU, poraba antibiotikov pa skoraj za tretjino manjša kot v EU 28. Torej res ni tako slabo. To ste vi zapisali v vladno gradivo. To naj mene prepriča, da je situacija v Sloveniji bistveno boljša, kot kažejo te lestvice.

Kar se tiče recimo Svetovnega gospodarskega foruma, tukaj smo že slišali o nekih grdih kapitalističnih lestvicah, kjer bi se Slovenija morala zavzemati, da smo na čim nižjem mestu, ne pa čim višjem mestu. Tisti, ki pljuvate čez te dokumente, pljuvate čez Ekonomsko fakulteto in Inštitut za ekonomska raziskovanja. Ti dve instituciji sta bili poleg vprašalnika namreč podlaga za pripravo lestvice Svetovnega gospodarskega foruma. Profesor Peter Stanovnik je rekel, da smo sicer od zadnjega leta napredovali za 11 mest, ampak zaradi treh razlogov. Prvič, rast izvoza izvoznikov, pri čemer vlada Mira Cerarja nima nič, drugič, zaradi gospodarske rasti, ki je bila posledica zunanjih dejavnikov, in tretjič, zaradi reforme trga dela iz leta 2012. Kje je tukaj Miro Cerar? Ko pa je bila inavguracija novega premiera, sem pa poslušal poslance SMC, ki so govorili, da je Miro Cerar državnik, vizionar, pravi moralno-etični superman. Če ste mi ga tako predstavili, ali ni normalno, da smo pričakovali, da bo tukaj v Sloveniji po enem letu res pravi razcvet? Tega razcveta pa pač ni.

Dejstvo je, da mladi in inteligenca zapuščajo Slovenijo. Tisti, ki govorite o grdi Ameriki, češ da je tudi ona padla na lestvici, pozabljate, da Amerika nima tega problema. Tam se vsako leto štirikrat več ljudi priseli kot odseli. Glede na odstotke tistih, ki zapuščajo državo, smo Slovenci na 6-krat slabšem položaju, 6-krat več naše inteligence odide iz Slovenije kot v primeru Združenih držav Amerike.

Prej smo govorili o uspehih te vlade in pa o problemih, o katerih naj ne bi govorili. Prebral vam bom neko izjavo nekoga, in sicer pravi: "Imamo veliko težavo s sistemom sodstva, tudi z zaupanjem v vlado. To so področja, kjer moramo s strukturnimi izboljšavami dejansko dokazati državljanom, da smo lahko boljši". Mene zanima, kako je to drugače od teh predlogov sklepov, da je treba začeti uvajati resne strukturne reforme in reformo pravosodja ter večjo preglednost dela sodstva. To je namreč v naših sklepih. Nekdo torej pravi, da imamo velike težave s sistemom sodstva. Pa da ne bo pomote, to je objavljeno na uradni spletni strani Ministrstva za javno upravo in to so besede ministra za javno upravo. To ni rekla opozicija. Minister za javno upravo je rekel, da imamo težavo s sodstvom, mi pa pravimo, da predlagamo Vladi, da prouči in predlaga ukrepe za večjo preglednost sodstva. Pa ministra sprejemate, opozicijske predloge pa ne. Naj mi nekdo razloži, kako ima lahko ta vlada tako dvojna merila.

Še enkrat, spoštovana koalicija, zgrešili ste namen te razprave. Bil je dobronameren in namenjen zgolj temu, da pridemo do konkretnih ukrepov, ki jih pa ta vlada žal po enem letu še ni pripravila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Bojan Krajnc. Pripravita naj se dr. Vinko Gorenak in gospod Marijan Pojbič.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi! Na nek način je težko razpravljati po taki retoriki od kolega Logarja. Bom pa v svoji razpravi poskušal pokazati, da se tako on kot SDS kot predlagatelj vse od obravnave tega predloga za Odboru za pravosodje motijo.

Kolega Logar je rekel, da so lestvice razložene točno tako, kot so jih razložili tisti, ki so jih pisali. To seveda ne drži. Če pogledate njihov predlog, boste takoj pri prvi tabeli na 2. strani ugotovili, da seveda niso zapisali tega, kar je zapisal tisti, ki je to poročilo pripravil. Da bomo vsi razumeli, bom prebral v prevodu s spletne strani Visio Instituta: "Ker se podatki v določenih državah objavijo z večletno zamudo, poročilo Ekonomska svoboda sveta meri z dveletnim zamikom. Letošnje poročilo prikazuje stanje iz leta 2013." Vsega tega v predlogu SDS ni. Še več, na Odboru za pravosodje smo potrebovali dve uri, da smo poskušali dopovedati predvsem kolegicam iz SDS, kaj to pomeni, da je naslov poročila 2015, da pa so bili podatki zbrani v letu 2013, zato pomeni interpretacija teh rezultatov neko stanje, ki je vladalo v letu 2013.

Strinjam se s kolegom Moderndorferjem, ki je govoril o tem, da je dokument slabo pripravljen. Zakaj? Ne zaradi tega dejstva, ker ste pozabili napisati, da so podatki iz leta 2013, ampak zato, ker ste iz teh podatkov skušali izpeljati kritiko vlade Mira

Cerarja. Po poti med odborom in sejo Državnega zbora ste seveda ugotovili, da to ne bo šlo, zato smo, ko se bližamo koncu razprave, zmeraj bolj soočeni z nekim posmehom, malodane osebnimi diskreditacijami, ki nimajo veze z vsebino. Sami poskušate biti vsebinski, pa vam ne uspeva.

Kolega Pogačnik je v uvodni obrazložitvi povedal, da ko je leta 2008 končala mandat prva Janševa vlada, je bila Slovenija na lestvici švicarskega inštituta IMD na 32. mestu. Da bi razumeli na kakšen fin način zna SDS manipulirati, da ne uporabim kakšne druge besede, je seveda kolega Pogačnik pozabil omeniti, da je bila pa leta 2013, ko je končala mandat druga Janševa vlada, na 52. mestu. To pomeni, da je padla za 20 mest. Zdaj se moramo samo še zmeniti okoli tega, koliko katera vlada nese v prihodnji mandat. Vsebinske razprave o tem nismo slišali. Enkrat hočete, da se mandat Janševe vlade konča točno takrat, ko se pojavi naslednja vlada, drugič bi pa radi, da vaši ukrepi nesejo preko vlade Alenke Bratušek v vlado Mira Cerarja. Prosim, če nadaljujete svojo razpravo, pa poskušate nam razložiti, kako je zdaj s tem.

Sopredlagatelj kolega Dobovšek je govoril o tem, da poraba pada, da se zmanjšuje produkcija. Oboje na drži. Poraba, zasebno trošenje, se je v drugem četrtletju v letu 2015 povečala za 1,8 %, od tega oprema in stroji za 5,5 %, ker je bilo investicijske porabe na drugi strani manj, se je skupna domača potrošnja povečala za 1 % več. Produkcija, če je mislil s tem bruto domači proizvod, se seveda tudi ne zmanjšuje, ampak se večja. Za drugo četrtletje 2015 se je za 2,6 %.

Najbolj pa je nekako simptomatična razprava kolega Dobovška v novi poslanski skupini, kjer se dotika skoraj v vsaki razpravi nekih teorij zarote, ki pravi: "Noblesa zbira podatke za Vlado." Govorimo o statističnih podatkih, ki jih zbira Statistični urad in ta Statistični urad naj bi bil noblesa za kolega Dobovška. Kolega Horvat pa pravi, da pogledamo Statistični urad Republike Slovenije, kdor mu ne verjame, mora pač glasovati za to, da se ukine. Vsem tem hočem pokazati, da ti ad hoc predlagatelji, ki so se zbrali samo za to, da bi brez argumentov in z manipuliranimi podatki v tabelah kritizirali delo vlade Mira Cerarja. Pridejo celo tako daleč kot Branko Grims, ki pravi, ki pravzaprav povzame bistvo razprave, bistvo zgodbe, da ta vlada ne dela nič, ne pa lestvice, padanje, vzpenjanje, argumenti, ugotovijo, da je vse to, kar danes doživljamo rezultat dela vlade v senci. Mislim, da je vsakemu jasno, da temu ni tako in da vlada Mira Cerarja seveda dela. Naredila je vse to, kar sta kolegici Korenjak Kramar in Sluga povedali.

Kolegu Logarju bralne vaje niso všeč, zato na tem mestu tudi sam ne bom bral, seveda pa si lahko tudi državljanke in državljani pogledajo na spletni strani Vlade, kaj vse je bilo storjeno v enem letu. In v povezavi s tem, kar je

bilo narejeno, še enkrat ponavljam to, kar je kolega Koprivnikar že rekel v zvezi s strukturnimi reformami. Če kdorkoli pričakuje, da so strukturne reforme samo to, da se izvedejo z nekim velikim pokom, z neko revolucijo, mu je treba povedati tudi to, da se lahko strukturne reforme izvajajo postopoma. Vsaka struktura ima neke strukturne elemente in če jih spreminjamo, se bo sčasoma spremenila ali cela struktura ali pa samo nek njen del in to bo imelo učinek na neke druge strukture ali strukturne elemente, ki so s temi v povezavi. Ne glede na vse skupaj, to, kar je vlada Mira Cerarja naredila v tem času, je začetek in nadaljevanje tudi nekaterih strukturnih reform, o katerih so že prejšnje vlade debatirale, jih začenjale in jih mi nadaljujemo. V vsaki vladi je nekaj takšnega, kar je dobrega ostalo za naslednjo, in kaj takšnega, kar bi bilo najboljše pozabiti. Za to vlado ne bo veljalo nič drugače, zato ponovno pozivam izboljšate svoje predloge zakonov, da nam jih ne bo treba zavračati brez razprave, ker so tako slabi, in bomo lahko sprejeli skupaj kaj takšnega, kot je fiskalno pravilo, pri katerem pa žal niste zmogli podpore. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Tovarišica bi rekla, da je gospod Krajnc sedel na ušesih. Toliko sem se trudil povedati, da ta seja ni napad na Vlado in ne na vas, kolegice in kolegi iz koalicije. Kolega Kranjc, je treba tudi kaj poslušati. Jaz sem samo hotel, da se morda v tej razpravi poenotimo okrog aksioma. Aksiom je temeljna resnica ali načelo, ki ne potrebuje dokazov, in ta aksiom pravi, da so spremembe edina stalnica. Če ste bili v dobrem podjetju, ste morali to upoštevati, drugače vas je vrag vzel. Samo v tem sem želel, da se poenotimo, v spremembah, če že beseda reforma povzroča alergijo. To, kolegice in kolegi, spremembe so edina stalnica.

Kolegica Sluga je pozabila v naštevanju povedati: 5 let za gradbeno dovoljenje, 9 let za občinski prostorski načrt.

Tisti iz SD, ki je napadal Francijo in Nemčijo, bi moral tudi prebrati, da je slovenski izvoz v Nemčijo letos v prvih sedmih mesecih predstavljal 21 % celotnega izvoza in da je za 5,2 % narasel glede na isto obdobje lani. Ta gospod iz SD, nekdanji minister, napada Nemčijo, dela mednarodni incident. Ali si vi predstavljate, kaj si danes predstavljajo slovenski izvozniki?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Kolega Krajnc, če kdo danes napada, je to koalicija v celoti. Mi smo kot predlagatelji že na začetku te izredne seje predlagali, da gremo v razpravo, ki bo koristila Sloveniji, ki bo koristila zvišanju standardov vseh prebivalcev in prebivalcev Republike Slovenije, ki bo koristila predvsem podjetništvu in podjetnikom. Ampak od tega ni nič.

Govorite o nekih strukturnih reformah, ki jih je treba sprejemati počasi. Vi ste v Državni zbor poslali ključna dokumenta vaše Vlade, proračun za leto 2016 in proračun za leto 2017. Iz tega proračuna, spoštovane kolegice in kolegi, jaz ne vidim nekih strukturnih reform. Leta 2017 bo eno leto pred volitvami, če ne bodo kakšne predčasne še prej. To pomeni, da si vi dokument pripravljate že nekako do konca svojega mandata in da ni nič videno. Jaz verjamem, da v 1 letu ne morete nečesa pripraviti tako, kot je, ampak vsaj neke vzvode, neke temelje bi pa lahko začeli pripravljati. Tukaj opozicijo skrbi, da pač ne delate nič, da ste se odločili, da jadrate v nekem vedru, vetru, ki ga vam dajo izvozniki, ki vam ga da okolje Evrope, ki raste, vendar je pa vprašanje, kaj se bo z gospodarsko rastjo dogajalo še naprej. Velikokrat ste se sklicevali na to, da so podatki iz leta 2013 in 2014, ampak niti enega tega dokumenta, četudi so podatki stari, pa vam še ni uspelo pripraviti. Zdaj bi pa izboljšali te rezultate iz leta 2013 oziroma leto 2014.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Pripravita naj se gospod Marijan Pojbič in gospod Jože Tanko.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Bolj kot poslušam to razpravo, bolj bi si človek želel, da nekaterih res ne bi poslušal. Zlasti iz temeljnega razloga, ker se mi zdi, da si tudi potem svojo lastno podobo malo pokvarijo, ko govorijo neumnosti.

Nihče ni imel s tem dokumentov nobenega namena reči, da je za stanja na lestvicah, ki se poslabšujejo, kriva SMC. Če je kdo tako razumel, je napačno razumel.

Ampak dejstvo pa je, da se stanje slabša na področjih, ki jih v tem dokumentu omenjamo. Še eno dejstvo je, da je minilo 13 mesecev. Resne stvari in reforme se pa delajo prvo leto, tu pa tam še drugo leto, naprej pa ne več. Če bomo šli še tako naprej, potem bomo pa spet pred volitvami, brez da bi kaj naredili. Tukaj pa je odgovornost prve stranke.

Vse dokumente in vse številke, ki so v predlogu današnjega dokumenta za današnjo sejo, so delale tuje inštitucije. Tuje inštitucije pa niso Niko Toš in niso inštitut za prirejanje javnega mnenja, ampak za merjenje nekih stvari. Ampak na tiste inštitucije slovenska politična levica nima vpliva, to je pa problem. Številke je pa treba priznati. Takšne, kakršne so, so. In ni nobene težave. Mi torej opozarjamo s tem dokumentom – in ne krivimo SMC, da smo

si na jasnem –, da padamo na vseh lestvicah po vrsti, ki jih tukaj omenjamo.

Po drugi strani je treba reči še nekaj. Bodimo realni. Kje pa so bili Čehi leta 1990 po GDP? Kje so bili Madžari takrat, Slovaki takrat? Nekje daleč, daleč, daleč za nami. Danes, leta 2015, pa so nas dohiteli, nekateri prehiteli. Generalno gledano pa je v taki situaciji odgovorna Vlada in so odgovorne vlade, te pa so bile leve približno 75 do 80 % časa in desne 20 % časa. Se pravi, če na tej ravni to zaključim, potem lahko rečem, da so za capljanje Slovenije za drugimi razvitimi državami krive stranke slovenske politične levice. Najmanj v 80 %, da smo si na jasnem.

Cel kup je bilo govora o pravosodju. Jaz teh števil ne bi ponavljal, jaz sem jih že stokrat povedal izza te govornice. Kje smo pri pravosodju dobri? Kje? Nikjer. Nikjer, če primerjamo z Evropo. Je pa res, da težko sprejemam to, kar je že gospa Murglova rekla, da bom imel nekaj proti. Seveda jaz težko sprejemam, to razumete, da meni razlagajo, kako je stanje v slovenskem pravosodju dobro, tisti ljudje, ki so bili tam zaposleni, so prišli na izlet v politiko in se seveda tja tudi vračajo. Njihov interes pa je – ne glede na to, kdo to je, lahko je tudi na kakšnem drugem področju, je povsem jasno –, zagovarjati privilegije službe, v kateri so bili in kamor bodo odšli. To je povsem jasno. Od kod bi lahko imeli državna sekretarka, gospa Murglova ali gospod Klemenčič – dobro, on še najmanj –, interes delati spremembe v pravosodju? Zakaj pa, saj kdo pa sebi pljuva v žep? Tisto je malo "kresnjen". Zato ste neverodostojni, ko govorite o tem. Če bi o tem govoril gospod Ferluga, ki nima nič s tem in verjetno ne bo nikoli sodnik, bi jaz to lažje sprejel, kot če govorite vi, ki boste tudi tja odšli, od koder ste prišli, in to ni korektno. Mene niste nikoli slišali, da bom hvalil policijo na vse pretege, nikoli me niste slišali.

Je pa treba dodati, da bodo recimo ta nasilno izbrisana podjetja iz leta 1999 tudi kmalu po sodbi Evropskega sodišča za človekove pravice verjetno pomembno vplivala na vse te lestvice. Verjetno pomembno vplivala. To je najmanj, kar lahko rečem.

Gospod minister je govoril o reformah. Saj vlada ima dobro taktiko pravzaprav, ker pošlje sem njega, ki govori tako, kot se včasih na kmetih ali pa po domače temu reče, torej kot "raztrgani dohtar", pove pa nič. Vsaj v javnosti daš lep vtis, kako veliko govoriš in kako si pameten. Če ta minister resno misli, kar je govoril, če resno misli, da se stanje na področju pravosodja izboljšuje zaradi reform, ki jih je sprejel gospod Klemenčič, potem je smešen. Potem je to njegov "umotvorni oblak", ker ima on oblake rad. Kakšne reforme pa so bile sprejete na področju pravosodja v tem mandatu? Nič ni bilo sprejetega, nič. Okraski so bili narejeni. Komisije za etiko, komisije za ne vem kaj vse v tožilstvu, v Sodnem svetu, na sodiščih in tako dalje, to je bilo sprejeto. Mimogrede, napisali

ste, da ne bo nič stroškov, Sodni svet je pa rekel, da za izvajanje Komisije za etiko rabi 24 tisoč evrov novega denarja. To je Sodni svet rekel, da smo si na jasnem. Skratka, reform na področju sodstva ni bilo. Res pa je, da je o njih v dveh vladah, tudi naših, govoril njegov predhodnik, gospod Pličanič, ki ni naredil nič. Zdaj govori spet ta minister in če bomo šli tako naprej, teh reform ne bo, to je jasna stvar, ker sodstvo ščiti samega sebe. Mimogrede, tudi s temi najnovejšimi stvarmi, kjer berem, da je Sodni svet že ali šele bo predlagal predsedniku republike 4 kandidate za našega člana v Evropskem sodišču za človekove pravice, pri čemer so seveda vsi slovenski odlični, prvo, drugo, tretje mesto. Kaj pa tisti, ki ima pa dva doktorata, narejena zunaj, ne v Sloveniji, in ki predava na Harvardu? Tisti je pa na zadnjem mestu. Seveda, ker ne bo ščitil privilegijev slovenskih sodnikov. Tako nima smisla govoriti o kakšni reformi v pravosodju, ta ni bila narejena in zaenkrat tudi ne vem, če bo narejena, zaradi tega, ker imamo pač stanje, kakršno imamo.

Nekdo je interpretiral ankete, da je Slovenija prva po prometni varnosti v Evropi. Dajte biti malo resni, ko interpretirate, ali pa navedite, kje to piše. Slovenci, vsi državljani, vemo, da zadeva ne štima. Nekdo je govoril tudi o tem, da je ta vlada stabilizirala politični prostor. Bravo. Seveda, iz ulic so dol šli, ni jih več na ulicah, ker so zahtevali lepe in nove obraze ter spremembe, eni so prišli v parlament, pa zdaj na ših ne hodijo, tamle nasproti mene in dalje. Stabilizirana politični prostor, tako da je recimo mnogim šolnikom spet popustila in pri mnogih rečeh popustila. To pa drži. Na tak način stabilizirati politični prostor je fino. Saj to je naredila tudi Pahorjeva vlada. Se spomnite? Za eno milijardo je dvignila porabo, ob tem, da smo pobrali manj davkov. Tako se pa res ne da potem reči, da se stabilizira politični prostor.

Tisto bistvo, ki ga želim sporočiti, je pa naslednje. Številke, ki so v tem dokumentu navedene, so točne, ali pa oporekajte tem mednarodnim inštitutom. Logično je, da se številke nanašajo za obdobje za nazaj. Povsem logično je, da se nanašajo na to obdobje za nazaj, saj se vedno tako nanašajo. Kako pa bi se drugače? Čeprav ima potem kakšen novejši datum, ampak številke se pa prej zbirajo in za to niste krivi vi. Ne moremo reči, da ste vi krivi, ta vlada, saj konec koncev niste na oblasti 20 let. Leva politična opcija pa je. Vi pa se pridružujete, ker ne ukrepate. Kje je pokojninska reforma? Je ni. Kje je zdravstvena? Je ni. In še kaj in še kaj. Mi smo bili na oblasti 13 mesecev in smo izvedli dve pomembni reformi, zaradi katerih gredo danes mnoge stvari navzgor, to sta pokojninska in delovna. V enem letu pokojninska in delovna. Vi še niste nobene.

Da ne bom preveč govoril, da še kolegi nadaljujejo. Gospa Murgel, vi pravite, da je Zakonodajno-pravna služba tudi oporekala tisti besedi "sramotno". Seveda, vi to priznavate, kajne? Zakaj pa niste priznali Zakonodajno-

pravno službo takrat, ko je rekla, da se Janezu Janši ne sme vzeti mandata? Tistega pa niste priznali.

Za zaključek pa sicer o gospodu Vebru ne bi, ker ga tukaj ni, ampak pogledajte, gospod Veber je naredil en krasen eksponat, ki bi mu lahko dal naslov tudi Janez Janša je kriv za vse, in to tamle pri dr. Mencingerju prijavil kot dispozicijo za doktorat. Verjamem, da bo tudi doktoriral iz neumnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravita naj se gospod Jože Tanko in mag. Andrej Šircelj.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Najprej bi seveda rad odgovor s strani SMC, kako lahko obrazloži trditve, da zna Slovenska demokratska stranka manipulirati v kontekstu te današnje razprave. Rad bi ekspliciten, konkreten odgovor na to, kar je gospod, ki je razpravljal pred tem, trdil.

Spoštovani gospod predsednik, ko govorimo o teh lestvicah, so po mojem mnenju, po mnenju Slovenske demokratske stranke in, sem prepričan, vseh, ki sedimo tukaj v parlamentu, zagotovo posledica dogajanj in situacije v tej državi. Mislim, da ni nikogar, ki bi lahko temu oporekal. Ni nikogar, ki bi lahko temu oporekal.

Mi imamo dejstva, če začnem z dejstvi. Danes je bilo rečeno, da je v tej državi vse oh in sploh, prav in tako dalje, poslušal sem neprestano, kako dobro v tej družbi ta država funkcionira pod vodstvom te sedanje vlade in tako dalje. Jaz se seveda sprašujem, zakaj imamo potem tretjino ali pa več kot tretjino zaposlenih na minimalni plači? Sprašujem se. Zakaj imamo večino malih in srednjih podjetnikov na robu plačilne sposobnosti? Prav tako se sprašujem, zakaj imamo v naši družbi vsak dan več revščine. Prav tako se sprašujem, ko govorim o sodni veji oblasti, zakaj imamo toliko sodnih ekscesov, političnih sodb, kršitev človekovih pravic. Zakaj 12, 13, 14 let trajajo stečaji? Ravno zdaj sem imel en primer, kjer je 14 let trajal stečaj, regres, ki je bil plačan osebi, pa je bil v vrednosti 20 evrov. 14 let je pa trajal stečaj. To je višek od vseh viškov. Sodna veja oblasti pa potem govori o neki kredibilnosti, lepo vas prosim, no. Pa ne se delati norca iz slovenskega naroda, iz ljudstva. Lepo vas prosim. Jaz ima doma dokaze, dokumente, ki jih bom pokazal, če je to potrebno.

Imam malo časa..Jaz sem prepričan, da je bila ta razprava, ki smo jo Državnemu zboru predlagali v Slovenski demokratski stranki, resnično dobronamerna, nismo imeli namena užaliti kogarkoli, nismo imeli namena nikogar obsojati, vendar smo imeli jasen namen, da je treba na podlagi vsega tega, kar se iz teh lestvic da razbrati, na kompletnem področju funkcioniranja države poiskati boljše rešitve. To pa je v tem trenutku tisto, kar je pomembno, in to

ima v tem trenutku v rokah vlada Mira Cerarja in kot vodilna stranka tudi SMC.

Zelo na kratko samo še dve stvari. Se spomnite tega, kar je zapisal gospod Lars Nyberg v pismu, ki ga je poslal, Miru Cerarju. Bom prebral samo zaključni odstavek. "V primeru Save, sodeč po tem, kar sem videl in prebral, čutim vonj po korupciji v vsakem kotu. Je res to to, kar ste mislili, ko ste govorili o boju proti korupciji? Je to res smer, v kateri želite voditi Slovenijo?" Tukaj sprašujem spoštovane kolege iz SMC, naj mi na to vprašanje odgovorijo, ali je to res, kar je tukaj zapisano in kako bodo ukrepali. Dokazali so že, kako je Vlada ukrepala, kjer pa je torej SMC največja vladna stranka.

Še en komentar, ki ga je danes zapisal dr. Žiga Turk o tem, je svoje stališče predstavil gospod Nyberg po tem, ko je bil zamenjan. "Še nikoli ni tako malo besed od človeka, ki je prišel tako daleč Slovencem nastavilo tako ostrega ogledala. Po dogodkih na DUTB bi moralo biti jasno vsem, ne glede na politično prepričanje, kaj se v Sloveniji dogaja – kdo ima resnično oblast, kdo zna naščuvati medije, kako škodljivo je to za običajne državljane." Samo s to mislijo sem želel zaključiti zato, da se lahko vprašamo, kje smo in ali je upravičeno, da v Slovenski demokratski stranki vlagamo razprave na tak način, da pridemo enkrat do nekih konkretnih, pravih, poštenih zaključkov, ki bodo šli v korist državljanov in državljanov Slovenije, ne pa posameznih cehov, ki v tej državi živijo kot mali bogovi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko.

Pripravita naj se mag. Andrej Šircelj in predstavnica Vlade.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mogoče v uvodu samo eno procesno pojasnilo. Tukaj je ena izmed razpravljavk iz Poslanske skupine SMC govorila, da je mesto za razprave na odborih Državnega zbora, ne pa na seji Državnega zbora, da se lahko čim več ljudi vključi v razpravo. Vendar ste prav vsakič, ko smo vložili kakršnikoli zakon po normalnem oziroma rednem postopku v tem delu že opravili z glasovanjem, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Teh zakonov ni bilo malo, lahko jih pregledate, prej je tudi kolega Pogačnik o tem nekaj govoril, in s tem, ko ste nam zakon v prvi obravnavi, splošni razpravi zavrnil, ste preprečili kvalitetno, detajlno obravnavo na pristojnem oziroma matičnem odboru Državnega zbora. To, da eden izmed poslancev izjavi tako trditev in glasuje tako, kot sem povedal, pomeni popolno sprenevedanje in za širšo javnost tudi popolno diskreditacijo. Predvsem tistega, ki je to govoril, in stranke, ki tako ravna. Ko bomo naslednjič, v kratkem spet vložili kakšen zakon po rednem postopku, zahtevali splošno razpravo, govorili o ciljih in smotrih, podprite razpravo o zakonu in ga pripeljite v Državni zbor na drugo obravnavo. Tam boste pa potem lahko

detajlirali, vlagali amandmaje, izboljševali besedilo in tako naprej. Dokler pa tega ne storite, pa je nesmiselno, da se na tak način spuščate v predlagatelja oziroma v Slovensko demokratsko stranko.

Druga stvar. Kar naprej govorite o tem kaj je smiselno in o čem bi raje razpravljali. Razpravljate oziroma razpravljamo o tistem, kar vložimo v zakonodajni postopek. Koalicija strašno malo, do sedaj en zakon, to je Zakon o prazniku 30. ali 31. oktobra ali katerikoli je že bil. To je bil edini zakon, ki ste ga vložili poslanci iz koalicije. Mi smo vložili veliko zakonov, in sicer 35 aktov, enega ste podprli, vse ostalo pa zavrnili. Celo tako daleč greste, da pri sejah, ko predlagamo razpravo o posameznih vsebinskih zadevah, niste niti v stanju, da bi podprli kakršnokoli priporočilo, da naj bi Vlada ali tisti drugi, na katerega se nekaj nanaša, vsaj proučil, pregledal, preveril, predlagal, izboljšal in tako naprej. V tem mandatu v tem državnem zboru je prepovedano, da se na tak način izglasuje predlog sklepa. Zanimivo, niti priporočila, ki pomeni v bistvu nek napotek, ki ga Vlada potem upošteva ali ga ne upošteva. Niti tega niste v stanju izglasovati, ker je paradoksalno.

Naslednji, ki se je danes precej obregnil ob mojo malenkost in moj podpis pod pripravo tega gradiva, je gospod Möderndorfer. Razpravljaj je praktično 5 minut o moji malenkosti. Ampak z Janijem Möderndorferjem se nima smisla ukvarjati, kajti karkoli so mu dali politično v roke, je sesul, pa naj bo to Zoran Janković, naj bo to Pozitivna Slovenija, naj bo to Zavezništvo Alenke Bratušek. Ključni akter v vseh teh zgodbah političnih destrukcij, ki so se zgodile v Državnem zboru, je Jani Möderndorfer. Zdaj pa on predava o politični kulturi, o kvaliteti našega dela, o pravilnosti postopkov in ne vem čem. To je neresno. Upam, da mu ne bo treba nikoli več na tak način odgovoriti.

Zdaj pa še nekaj o gradivu, ki smo ga pripravili. Prvič, niti ene stvari, niti ene tabele nismo naredili sami. Vse to so tabele, ki so jih naredile mednarodne inštitucije. Če te mednarodne inštitucije vladi Mira Cerarja predstavljajo tako težavo, potem mi ni jasno, zakaj hodijo vladni predstavniki v Davos na srečanje Svetovnega gospodarskega foruma in tam poslušajo, morda celo govorijo, nagovorijo in tako naprej, če so podatki tega foruma tako nič vredni. Ne vem, zakaj se ukvarjate s kadrovanjem za Evropsko sodišče za človekove pravice, če so njihova poročila tako ničvredna, kot je rekla državna sekretarka gospa Bricelj. Tam je vse zapisano s številkami, z analizami, s podatki, z dolgoročno projekcijo, vse piše. Ni treba nobene interpretacije. Prvi smo na Balkanu, kar zadeva kršitve človekovih pravic. Prvi smo v Evropi, kar zadeva kršitve človekovih pravic, ne samo na Balkanu. Temu ni kaj dodati. Kar zadeva to drsenje Slovenije po vseh teh mednarodnih primerjavah, Pogačnik jih je nekaj naštel, je pa pravzaprav kar signifikantno. V obdobju 2004–2008, ko je vladal kar nekakšen

ekonomski bum, ko je bila deležna gospodarske rasti pravzaprav vsa svetovna ekonomija, skoraj ni bilo države, ki bi imela težave z gospodarsko rastjo, smo bili mi dvakrat boljši po gospodarski rasti od Nemčije ali drugih primerljivih držav. Za 3 odstotne točke smo prehitevali gospodarsko rast v primerljivih državah. Posledica te rasti je bila, da smo iz 84 % povprečja EU po kupni moči prišli na 91 % povprečja EU po kupni moči. Se pravi, po štirih letih oziroma v enem mandatu smo prišli na 91 %. Ko se je zgodila svetovna gospodarska kriza, se je zgodilo celemu svetu, se ni zgodila samo v Sloveniji. Ni se zgodila samo v Sloveniji. To je zadelo popolnoma vse države: baltske, Poljsko, Češko, Nemčijo, Francijo, Ameriko in tako naprej. Je ni bilo države, ki je to ni zadelo. Razlika med temi državami je bila v reakciji, v odzivu na to, kar se je zgodilo. Nemčija je sprejemala ukrepe in pomoči za gospodarske ukrepe za olajšave gospodarstvu, Francija, vse druge države, naš takratni predsednik Vlade gospod Pahor pa je tukaj dejal, da bomo počakali na francosko-nemški vlak. Z drugimi besedami ne bomo storili nič. Sinonim za čakanje na francosko-nemški vlak je, da ne bomo storili nič in nismo storili nič. Tri leta je to trajalo. To, da je začela Slovenija drseti po teh lestvicah, izgubljeni komparativne prednosti, s katerimi je prišla v letu 2008, je posledica točno tega, torej čakanja na francosko-nemški vlak. Zdaj, spoštovani gospodje, se dogaja popolnoma enako. Čakamo. Čakamo, da se bo nekaj samo od sebe zgodilo, da nas bo nekdo potegnil. Gospodarska rast nas je potegnila, nemška in ostale, ker je izvoz porastel, ampak to ni zasluga niti enega ukrepa te vlade, ampak je to pač zasluga gospodarstva, ki se je v tem primeru nekako prilagodilo in uspelo s produkti in z ostalimi stvarmi. Niti en ukrep, spoštovani kolegi iz koalicije, ni prispeval k temu, k tej gospodarski rasti.

Jaz sem, da ne bo kakšne pomote, 11. junija na Vlado poslal poslansko vprašanje – to je bilo po izjavah gospoda Mramorja na Mednarodnem denarnem skladu in zasedanju Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke v Washingtonu –, da mi napišejo, katere ukrepe po septembru 2014 je sprejela Vlada, s katerimi je spodbudila izvoz. Drugo vprašanje. S katerimi administrativnimi, davčnimi, prostorskimi in drugimi ukrepi je Vlada po septembru 2014 izboljšala domače poslovno okolje? Vam preberem, kaj je bil odgovor. Kar zadeva vprašanje povezano z ukrepi za spodbudo izvoza ni bilo nobenega odgovora. Na vprašanje o administrativnih ukrepih, pa je Vlada napisala tri konkretne ukrepe, in sicer uvedba vezane knjige računov, ureditev elektronskega vročanja davčnih dokumentov ter učinkovito izvajanje sporazuma FACTA in, kar zadeva DDV, prenos direktive. To so bili ukrepi za spodbujanje gospodarstva. Dodatno je v odgovoru napisala, da so bili resorji zadolženi, da za tiste ukrepe, ki se v letošnjem letu niso

realizirani, pripravijo podrobnejše akcijske načrte. Potem, ministrstvo izvaja projekt MSP testa, ki pomeni presojo učinkov predpisov na gospodarstvo. MJU pripravlja popis vstopnih pogojev za opravljanje dejavnosti. In nenazadnje, država prispeva tudi z dobrim informiranjem in izvajanjem e-postopkov. To so napisali v odgovoru Vlade. Prej pa je gospod minister Koprivnikar govoril o tem, kako so debirokratizirali določene stvari. Spoštovani, nič, ni enega ukrepa te vlade, s katerim bi se lahko pohvalili.

Prav tako, ko vprašate za področje zaposlovanja, ko se je ta padec zgodil, ni enega učinkovitega ukrepa. Bistveno, kar je pripomoglo k boljši sliki oziroma znižanju brezposelnosti je odseljevanje kadra. To je ključen ukrep, ki se je zgodil, oziroma ključen dogodek, ki se je zgodil. To ni bil niti ukrep. Edini reformni ukrep, ki ga je predlagala vlada oziroma minister za pravosodje, je bil projekt glede sistemskih preiskav nad velikimi investicijami, ki je bil zaustavljen v Državnem zboru, ker je popolnoma neustaven projekt. To je bila edina večja zadeva. S področja pravosodja uvedba tistih priporočil Greca v zakonodajo ne more predstavljati nobene reforme. Nikjer v svetu tega nimajo uzakonjenega v svetu, mi smo edina država, ki je uzakonila priporočila Greca, ki pa se ne izvajajo. Niti predlagatelj jih ne spoštuje, ker če bi predlagatelj priporočila Greca spoštoval, ne bi niti kandidiral za ministra oziroma sprejel kandidate, povabila za ministra, zaradi tega, ker ima toliko kršitev zakonodajnih zakonov, kar je ugotovilo Računsko sodišče, in razveljavljenih postopkov na Vrhovnem ali še kakšnega na Ustavnem sodišču, da pač ne gre, da bi prevzel nekdo tak posel in opravljal takšno nalogo, ob tem pa učil vse druge.

Kar zadeva te lestvice, pa je samo vprašanje, kaj pomeni to. Če Slovenija primerjalno na nekem področju drži po lestvici, je samo vprašanje, ali se s tem izboljšuje rating Slovenije ali pada. Smo s tem bolj zadovoljni, ko padamo, kar zadeva takšno in drugačno učinkovitost, poslovno, sodno in tako naprej, ali v tem uživamo ali nas to moti. V naši poslanski skupini nismo navdušeni nad tem, da Slovenija izgublja komparativne prednosti, da drsi po lestvicah. Mi tudi nismo zadovoljni, da Slovenija pada na lestvici FIFA, ker to pomeni, da ti je rating padel in da se umikaš nekam, ne proti dnu, proti periferiji. Tukaj velja enako in vprašanje je, kaj konkretnega bo pripravila vlada, da se bodo ti trendi začeli zaustavljati. Nam nič ne pomaga to leporečje in branje raznih prispevkov, mi potrebujemo neke sistemske ukrepe, rešitve, s katerimi si bomo lahko kaj pomagali, kjer bomo rekli, to je ukrep, ki bo ta položaj izboljšal, omogočil to in to, to smo premaknili na to in to področje. Nič do zdaj, v tem letu in še nekaj, odkar je ta vlada, nismo dobili na mizo. In če bo šlo tako naprej, s

takšnim odnosom do razprav v Državnem zboru, tega tudi najbrž ni pričakovati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobijo besedo še predstavnica Vlade in predstavnik predlagatelja.

Najprej ima besedo predstavnica Vlade, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje gospa Tina Breclj.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Najprej eno pojasnilo, tukaj moram biti čisto eksaktna. Jaz nikoli nisem rekla, da so poročila Evropskega sodišča za človekove pravice ničvredna. Tega nikoli nisem rekla, temu, kar sedaj zatrjujem, je v dokaz tudi magnetogram. Rekla pa sem, da so malo vredne interpretacije nekaterih nevladnih organizacij, ki poročila uradne statistike Evropskega sodišča povzemajo. Toliko v pojasnilo.

Drugič. Vse to, o čemer je danes tekla beseda, bi z dvema besedama lahko označili kot res judicata. O vsem tem smo se že pogovarjali, gledali na stvari z različnih vidikov, prišli do zaključkov, nobenih novih dejstev, nobenih novih ugotovitev nismo danes slišali. Tako, kot je prej gospod Logar, se mi zdi, omenil učenca, ki sedi na ušesih, oziroma nekako izpostavil to primero, jo lahko uporabim tudi jaz. Učenec, ki sedi na ušesih, sam nosi za to posledice, učiteljica mu snovi ne razlaga znova in znova, zato se tudi meni ne zdi potrebno, da stvari, ki smo jih že večkrat povedali, predstavili, ponazorili tako in drugače, ponovno danes osvetljuje in jih prikazuje, razjasnjuje, skratka, o njih govorim.

Ponavlja se s te smeri, če lahko tako rečem, eno in isto. Jaz si upam trditi, da tudi če nekako povzdignete glas, iz teh klopi ne boste slišali svojega odmeva. Kot rečeno, zato, ker dejstva, številke in to, kar je bilo povedano, govorijo drugače. Rada bi pojasnila tudi to, kar je bilo omenjeno in o tem nisem še govorila na prejšnjih sejah, sem pa danes, torej o razvrstitvi Rule of Law Index. Mislim, da je gospod Logar nekako tudi izpostavil, da sem razvrstitev Slovenije, kar se tiče pravosodja, v bistvu komentirala z razvrstitvami, ki ne govorijo o pravosodju, torej s čisto drugimi lestvicami. Tukaj moram ugovarjati in pojasniti, da sem jaz v svoji uvodni razpravi omenila Rule of Law Index – vsi vemo, kaj to pomeni – in povedala, da je tukaj Slovenija uvrščena na 28. mestu in potem nadalje še razlagala, kje so še naše uvrstitve, ko govorimo o kazenskem, civilnem pravosodju in v kategoriji temeljne pravice. Toliko.

Kaj bi bilo treba še izpostaviti tako na koncu? Mogoče nekaj v zvezi s tem zadnjim izvajanjem poslanca Tanka. Varnostne rezerve SID je Vlada Mira Cerarja povečala za 30 milijonov. Povečala je tudi potencial za zavarovanje izvoznih poslov in sicer za 500

milijonov. Tukaj pa je torej nekaj stvari, o katerih prej še ni tekla beseda.

Če se ponovno vrnem na to, da smo se danes pogovarjali o stvareh, okrog katerih smo tako ali drugače že prejšnjič tekli kroge in si pojasnjevali stvari, na koncu nekako tudi ugotavljam, da je bilo vsebine razprave, ki bi jo bilo treba komentirati, v bistvu bolj malo, je Vlada danes očitno prijavila preveč časa za svojo razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Jaz osebno sem mnenja, da se z arogantnostjo ne pride daleč. Kam se pa z arogantnostjo pride, pa naj še odločajo drugi, ampak, spoštovana državna sekretarka, mislim, da je bil tale vaš zadnji zaključni nastop bil precej aroganten, kaj se je razpravljalo, kaj se ni. Spoštovana, jaz mislim da se v Državnem zboru še ni razpravljalo predvsem o mikro in makro ekonomskih učinkih ter o lestvicah, ki govorijo vsebinsko o ekonomskih kazalnikih v Sloveniji. Jaz sem prepričan in vem, da se je razpravljalo o človekovih pravicah, pomembno pa je, da se tudi danes, kajti človekove pravice so verjetno ene izmed najpomembnejših. In nazadnje, kar si lahko država privoščiti, je kršenje človekovih pravic. Nikoli, vsaj ne da bi vedel, pa nismo v Državnem zboru ali pa na plenarni seji razpravljali o umiku tujih multinacionalk, da ima Slovenija šestnajsto najmanj učinkovito vlado na svetu, da Slovenija od leta 2008 pada po vseh ekonomskih kriterijih na vseh evropskih lestvicah.

Srečo imate, da imam samo še sedem minut, vidim, da pogledujete gor, kajti želite, da čim prej končam to razpravo. Jaz bi se vprašal tudi nad arogantnostjo Vlade in pa koalicijskih partnerjev, predvsem pa tudi vas, predsednik Državnega zbora. Mi smo kot predlagatelji predlagali, da bi bila ta točka razprave skupaj s predstavitvijo proračuna za leto 2016 in leto 2017, da bi imelo vse en rep in glavo. Vendar vi niste želeli isti dan, ko je bila predstavitev, sklicati tudi to izredno sejo. Kajti to ima en rep in glavo, to je vaš ključni, glavni dokument vlade Mira Cerarja, kjer se bo videlo, kakšna smer je zastavljena. Proračun za leti 2016 in 2017 ni razvojen in ni ciljno usmerjen. Takrat bi lahko govorili več o kazalnikih in o vsem, kar se pripravlja ter zaradi česa.

Nenazadnje smo mi dali predloge, smo dali priporočila, kot koalicija ste jih zavrnili. Lahko bi jih sprejeli na matičnem odboru in bi na današnji seji predlagali čisto drugačne sklepe. Ampak, spoštovana koalicija, dajmo si naliti čistega vina. Ne sprejemamo mi reform in ukrepov zaradi Bruslja pa zaradi Evropske komisije. Dokler se v tem državnem zboru ne bomo zavedali, da ukrepe in reforme

potrebujemo zaradi nas samih, zaradi Slovenije, ker hočemo živeti boljše dostojnejše življenje, brez kršitev človekovih pravic, z višjimi plačami in z višjo kupno močjo, ne pa, da vsak dan preberemo, kako se določene tranzicijske države vzhodne Evrope približujejo Sloveniji, ko smo bili lahko nekoč vzor za njih. Ob osamosvojitvi Slovenije se je govorilo, da bo Slovenija most med zahodno Evropo in jugovzhodnim Balkanom. Kaj se danes dogaja? Hrvaške firme prevzemajo slovenska podjetja, vi se pa ukvarjate predvsem s kadrovanjem ministrov, ne ločite, kaj je korupcija in kaj ni, mednarodne inštitucije vas pozivajo k določenim zadevam. Vse te reforme predlagajo tudi raziskave in priznani mednarodni inštitut. In tudi s strani koalicije smo slišali, da so to znanstveno brezzvezne inštitucije in da mečemo meglo na določene zadeve. Ni res.

Ampak jaz bi pa res rad enkrat videl, kot je šel tudi na začetku, po stališčih poslanskih skupin, iz moje strani predlog, da gremo v smer ne samo obtoževanja in interpretacije, ali številka 23 ustreza ali je bolj primerna števila 5, ali je ta lestvica primerna ali je ustreznjša katera druga interpretacija oziroma katera druga raziskava. Jaz sem danes pričakoval – tudi predlog je bil tak dan z moje strani in tudi s strani Poslanske skupine SD smo to pričakovali –, da se bomo konkretno pogovarjali. S strani niti ene poslanke ali poslanca vladne koalicije nisem slišal, da pripravljajo reformo za to in to področje, pripravljajo ukrep na področju gospodarstva, podjetništva. Ne. Pač pa so vam strokovne službe, kot je že v navadi, dan ali dva nazaj pripravile članek, ki ga je treba prebrati, in to ste naredili. Ne glede na vsebino, o kateri je danes tukaj tekla beseda, ali pa, ko smo dali kakšen poziv. Mi vas prisiliti v določeno sodelovanje, v določene ukrepe ne moremo. Vendar nam je žal za Slovenijo. Mi nočemo nič drugega, razen tega, da se začnemo pogovarjati o stvareh, ki so nujno potrebne.

Enak primer je bil bančni sistem. V SDS smo začeli opozarjati o sanaciji in potrebnosti za sanacijo bančnega sistema že leta 2009, leta 2010. Če bi se bančni sistem takrat saniral, sem jaz prepričan, da mi konca leta 2013 ne bi vložili 5 milijard evrov, ampak bi bilo lahko to za milijardo ali dve manj. Ampak ne. Namesto, da bi mi milijardo ali dve vložili v javno šolstvo, v javno zdravstvo. Ne. Vi se ne prepustite, vi greste svojo pot naprej. Prav. Ampak za to svojo pot boste morali tudi prevzeti odgovornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Če želi razpravljati tudi eden od predstavnikov predlagatelja predloga priporočila ter predstavnica Vlade, prosim, da se prijavite z

dvigom roke. Gospod Pogačnik je že dvignil roko. V tem primeru bo dobil besedo zadnji. Pred prijavo vas želim opozoriti, da na zaslonu ne bodo vidna imena prijavljenih k razpravi, zato bomo iz dežurne sobe v nekaj trenutkih prejeli seznam prijavljenih razpravljavcev, ki ga bo sistem pripravil po naključnem vrstnem redu. Prosim za prijavo.

Skupaj so prijavljeni 3 plus predlagatelj, torej 4. Vsak bo imel 5 minut. Prijavljeni so gospod Jože Tanko, dr. Vinko Gorenak, mag. Anže Logar in še predlagatelj.

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Kar zadeva učinkovitost, bi naredil samo eno primerjavo, ki je poznana. Vi se spomnite začetka finančne krize in sesutja tega bančnega imperija Medofa. Takrat je Amerika intervenirala izredno hitro, Medofa so zaprli, banke so sanirali, Medof je dobil v par mesecih 150 let zapora, banke so pa v nekaj mesecih podržavili, tudi recimo City Bank, in potem po nekaj mesecih sprivatizirali. To je bil torej ameriški pristop k rešitvi problema. Pri nas imamo primer, ko smo sanirali banke na zelo čuden način. Najprej smo torej ustanovili slabo banko, prenesli tja premoženja, dali veliko denarja v dokapitalizacijo ali v nepopolno dokapitalizacijo bank. Banke so sedaj državne, vendar nobena privatizacija iz tega ne sledi več, da bi to nekako popravili, in tudi nobenih postopkov ni iz tega ven. Pri nas se očitno ta bančni problem rešuje na nek sui generis način. Spomnite se recimo primera Factor banke ali Probanke, tam je država v enem obdobju zložila v vsako približno 400 milijonov evrov in jih dala v programiran stečaj, v programirano sanacijo. Zgodilo pa se ni nič. Z Ljubljansko banko se dogaja podobno. Namesto da bi vse te forenzične preiskave opravljali preiskovalni organi, dela to pač neko zasebno podjetje in filtrirano dostavlja dosjeje najbrž banki, banka pa potem naprej do policije. Zanimiv pristop. In če se zdaj sprašujemo, zakaj Slovenija drsi po lestvici, je najbrž zaradi tega, ker so na tak način v gospodarskem in bančnem sistemu odtokle iz države ali pa iz tega projekta neznanske količine denarja. Zgodilo se ni nič. Niti eden od direktorjev banke, ki je imela težave in pri kateri se je pač vse to ugotovilo, ne pri Factor banki, ne pri Probanki, ne pri Novi Ljubljanski banki, ni v nekem resnem postopku, ne dogaja se nič. Potem se pa sprašujemo, zakaj Slovenija drsi in bo še naprej drsela. Ravno zaradi tega, ker se te stvari ne ureja na tak način. Tisti, ki so poskušali, da bi se stvari peljale na transparent in pregleden, neodvisen način, so bili par dni nazaj odstavljani. Spet so bile na nek način imenovane osebe, ki bodo pač zagotovile, da se bo na nek prav poseben način, da bodo tisti, ki so zapravili veliki del premoženja, odločili o tem, kako se bo njihovo premoženje naprej uredilo, speljalo na nek primeren način preko državnih skladov in tako naprej. Niti ena stvar, ki se je v

tej državi lotimo, ni čista, ni pregledna, ni transparentna. Če je to koncept, na osnovi katerega se določenih stvari lotevamo, potem je več kot jasno, da tako dolgoročno kot kratkoročno ne moremo pričakovati nobenih bistvenih sprememb, kar zadeva te odmike od teh slabih rezultatov na lestvicah. To je vse povezano, način delovanja, način funkcioniranja. Privilegiji so tisti, ki usmerjajo sodelovanje te države, politika, ki je pred temi, ki to vodijo, pač te stvari zagovarja do praktično nezavesti, brez rezerv in zato tudi ni pričakovati nobenih stvari. Vsak, ki pa karkoli predlaga na tem področju, dobi pa takoj karakteristiko, da zadeva ni primerna, ni sistemska, ni celovita, ne rešuje ničesar, izgubljam čas, ukvarjamo se z drugimi stvarmi. S pravimi stvarmi se ta državni zbor ni soočil, zato ker to preprečuje koalicija, ki, prvič, zavrača predloge, ki take stvari rešujejo s področja bančništva, financ, gospodarstva, pravosodja in tako naprej, in drugič zato, ker so očitno nekateri zaščiteni v tej državi in se jim ne sme nič zgoditi, se jim ne sme skriviti lasu, tudi za stvari, ki so jih naredili narobe. Dokler boste take stvari zagovarjali, je težko pričakovati, da se bo Slovenija primerjalno oziroma komparativno z drugimi državami začela dvigovati po lestvicah, biti spet vodilna med bivšimi vzhodnimi državami in še na kakšnem drugem področju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Prej mi je mogoče res malo časa zmanjkalo, zato zdaj še par stvari kot dodatek. Skratka, nihče ne krivi koalicije za stvari, ki so tam notri napisane. Krivi pa boste, zato ker nič ne ukrepate.

Prej sem govoril o tem, da je potrebna pravosodna reforma.

Še prej mogoče naslednje, ker dr. Dobovška ni v dvorani in je treba zelo jasno reči, da ste ga nekateri prijatelji kar napadali, ampak on vam je ogledalo postavil. On je rekel: Poglej, ali se vidiš. Vidiš, tako izgledaš. To je rekel stranki in zato je tudi odšel in zdaj ga pa zato napadate. Konec koncev pa je njegova drža približno taka, kot jo ima danes, jaz jo poznam že od leta 1993 približno, načelna in podobno. Tega pa je seveda zato treba napadati. To, da je pa ministrica postala neka druga, nekompetentna oseba, ne on, pa je vaš, ne moj problem, ampak dobro.

O reformah v pravosodju želim govoriti, gospa državna sekretarka, ko govorite o tem, da ste začeli reforme, jaz pa pravim, da je rožice sadite okoli sodišča. Kdaj boste zagotovili spoštovanje 8. člena Zakona o sodiščih? To je treba zagotoviti čim prej. Z zakonom spet. Govorim seveda o imenovanju v trajni mandat in nespoštovanju tega določila. To bi bil za začetek fajn start v reformi. Kdaj boste recimo v zakonu določili 6+3+3? 6 mesecev za prvo stopnjo, 3

mesece za drugo in 3 mesece za tretjo. Skratka, da bo vsakdo prišel do pravice v enem letu, takšen ali drugačen. Kdaj boste sprejeli nov zakon o kazenskem postopku? To bi bila fantastična reforma v pravosodju. Slovenija je edina država, ki ima sodno preiskavo določeno v ZKP. Pa se vsi strinjamo, vi ste pokimali zdaj, ne vem, koliko ministrov nazaj je kimalo. Mi smo sprejeli nov KZ pred osmimi leti, zdaj bi bil pa čas, da bi ZKP spremenili. Nov ZKP rabimo, ki bo roke skrajšal, ki bo spustil preiskavo in tako dalje in tako dalje. To bi bila reforma. Kdaj boste sprejeli določilo, ki smo ga mi sprejeli, pa so ga potem tisti za nami razveljavili, da instančna sodišča, višja sodišča, ne morejo vračati na prvo stopnjo v ponovno odločanje, ampak morajo vsebinsko odločiti. To bi bil ukrep. Ampak mi smo ga sprejeli, potem pa je naslednja vlada za nami črtala to zadevo. Seveda pod vplivom takšnih, kot sem prej govoril, takrat je bila pač še Maša Kociper tukaj, zastopnica interesov sodnikov.

Gremo naprej. Kdaj boste določili javnost sodb, imena in priimke sodnikov? Kdaj jih bodo slovenski državljani v skladu z zakonom lahko videli? Obraz, ker sodijo v imenu ljudstva, slovenski državljani pa ne smejo videti obraza sodnika. Kdaj boste to določili? Kdaj boste recimo uzakonili ločena mnenja na vrhovnem sodišču? Mi lahko delamo vrhovnim sodnikom strahotne krivice. Tam je senat petih ljudi, trije odločijo tako, dva pa odločita drugače. Potem pa so vsi krivi. Tam pred sodiščem jih potem beremo ali berejo vse, morebiti pa kateri tudi ni tako mislil. Odločitev pa mora biti tajna, ne javna. Skratka, ne morejo podati ločenega mnenja.

Dalje, kdaj boste določili odgovornost sodnikov? Seveda je določena, odgovornost sodnikov je določena, samo povejte mi enega, ki je bil obsojen. Milko Škoberne, ne, on je bil za druga kazniva dejanja.

Kdaj boste recimo določili prepoved omejitve določenega časa, 2, 3 let, da sodnik ne sme v odvetništvo. Policist ne sme iti delati v varnostno službo, policist ne sme iti delati kot detektiv in tako dalje, in to 4 leta. Sodnik pa je lahko danes sodnik, jutri pa je seveda že odvetnik.

Da ne govorim o političnem vplivu na sodstvo. Ker slovenska politična levica ima po beseda Jana Zobca, ustavnega sodnika, primat, ima lastninsko pravico nad resnico oziroma nad sodišči, potem pa se to pokaže v politični obsodbi takšni, kakršna je bila v zadevi Janša, kot se dogaja v zadevi Kangler in še kaj. To bi bile reforme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Jaz sem bil zelo razočaran nad odzivom državne sekretarke na današnjo

razpravo. Z nekim vzvišenim oholim tonom je šla nad predlagatelje, govorila o nekem duhu, ki veje iz teh klopi, spet pa ni razumela tistega sporočila, ki naj bo rezultat današnje razprave. Razumela verjetno ga je, ni ga želela razumeti ali pa ni želela pokazati, da ga razume.

Mene tudi drugače skrbi, da ljudje, ki delajo v pravosodju, gospa spoštovana državna sekretarka namreč prihaja namreč iz pravosodja, tam je že od leta 2001, ne posluša te razprave tu, očita nam poslancem, da sedimo na ušesih, potem pa te izjave pripisuje poslancem, ki jih sploh niso izrekli. Nisem jaz izrekel, da nekdo sedi na ušesih. Če že to meni v usta polagate, prej preglejte magnetograme. Nisem govoril o Rule of Law, ne vem, ali ste vi sedeli med mojo razpravo o tem, rekel sem da je Rule of law, ukladavina prava temelj vsake demokratične ureditve. Rekel pa sem, da je tisto, kar ste dejali, če vam citiram, Quality of Life Index indeks, ki je za državljane najbrž najpomembnejši, ta indeks pa je najbolj mehak od vseh indeksov, ki so predstavljeni v našem gradivu. Namreč, ima najmanj oprijemljive izhodiščne oziroma vstopne informacije. Ni konkretna statistika ali nekaj takšnega, kar bi lahko primerjali, ampak so vsebinska stališča. To jemati kot argument in potem nam predstavljati, da predstavljamo napačne statistike, s strani odgovornega, torej državne sekretarke, je to rahlo neumestno. Razumem pa na nek način, zakaj državna sekretarka ne želi te razprave. Namreč, spoštovana državna sekretarka je leta 2005 prevzela vodenje Službe za razvoj sodne uprave na Vrhovnem sodišču in je bila tudi državna sekretarka v prejšnji vladi, torej vladi Alenke Bratušek. Z drugimi besedami, vsa ta statistika pa se nanaša na 10 let njenega dela. Rezultati odstopanja na primeru sodstva, tam, kjer se Slovenija najslabše odreže, je ravno rezultat dela gospe aktualne državne sekretarke, ne v celem primeru, saj vam ne bi tako velikih zaslug dajal, ampak nek manjši del pa je očitno zatajil tudi s strani vašega dela, ker bi se v nasprotnem primeru Slovenija na področju pravosodja bolje odrezala. Tu se moram še enkrat strinjati s kolegom Gorenakom. Tisti, ki ste prišli iz sistema, ki ne trpi kritik sodstva, ste šli v politiko in se potem nameravate vrniti v sistem. Jasno, da ko ste v politiki, ne želite kritizirati dela sodstva. Ampak ravno zato bi morali tudi v Sloveniji vzpostaviti neke standarde, da tisti, ki je iz sodstva prišel v politiko, pač nima več vrnitve v sodstvo. Kajti kolobarjenje kadrov med eno in drugo vejo oblasti se je na vseh področjih izkazalo za slabo, nazadnje v bančnem sistemu, kjer imamo nadzornike in člane uprav, ki so se mešali med sabo in ki so potem za seboj pustili 5 milijardno proračunsko luknjo.

Zato, spoštovana državna sekretarka, natančneje prisluhnite temu, kar ima za povedati opozicija, še natančneje prisluhnite temu, kar imajo za povedati tuje agencije in razni inštituti, ter vzemite to kot dobronamerno izhodišče za delo, saj vam bo morda uspelo, pa vas bomo

tudi tukaj v opoziciji hvalili. Glede na preteklo delo sicer temu uspehu dajem manjšo možnost, verjetno bi kakšna druga kadrovska rešitev obljubljala več, ampak kljub temu vam opozicija daje možnost, da to naredite. Imate še tri leta časa, da se s čem pohvalite, saj se zdaj na tem področju nimate s čim.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Obžalujem, da ni bilo več posluha s strani koalicijskih poslank in poslancev, da bi lahko danes opravili kvalitetno razpravo. Jaz sem prepričan, da ste narobe razumeli ta sklic izredne seje in da ste to ocenili kot direktni napad na koalicijo vlade Mira Cerarja. Zgolj na začetku ste omenjeni, in sicer, da ne razumemo tega, da si pripenjate zaslugo za gospodarsko rast in pa za ugodne napovedi v prihodnosti, da so to nekatere zasluge drugih vlad in da tudi verjetno določene zadeve, ki so v teh rezultatih omenjene negativno, niso neka vaša zasluga. Težko grem pa mimo dejstva, da je pa verjetno za koalicijske partnerje, kot je Desus, ki je bil član vsake dosedanje vlade po letu 2008, ali za Socialne demokrate, saj ni bilo vlade, v kateri jih ne bi bilo, to verjetno malce problematična tema. Ampak nam je predvsem v interesu, da se v Sloveniji nekaj naredi. Namen te izredne seje, kot sem danes že večkrat omenil, je bil, da bi se opravila skupaj z predlogom oziroma predstavitvijo proračuna za leti 2016 in 2017. Iz teh proračunov je razvidno, da proračuni niso naravnani ciljno, še manj razvojno, in zavedati se morate dejstva, da če v teh dveh proračunih ni videti niti ene reforme, ne zdravstvenega sistema, ne sistema javne uprave, ne izboljšanja situacije za podjetništvo, ne delovnopravne zakonodaje, težko pričakujem, kdaj boste te dokumente dali ven, kajti vi ste predlagali proračun za leto 2017, to pomeni zadnji proračun pred volilnim letom, če boste vzdržali svoj mandat. In tukaj je bil problem in tukaj so bili razlogi, zakaj smo mi tudi kot predlagatelji predlagali, da se opravi ta seja, ker smo glede na predlagani proračun postali zaskrbljeni, da bo od tistih besed, ki ste jih napovedovali ob začetku mandata, dejansko bolj malo tudi uresničenega.

Še enkrat bi rad omenil, da teh reform ne sprejemamo zaradi Bruslja, ne sprejemamo jih zaradi Evropske komisije, sprejemamo jih zaradi Slovenije in moramo jih sprejeti zaradi Slovenije.

Jaz sem prepričan, da boste reformo brez opozicije težko sprejeli. Sledite tudi politiki, ki jo je izvajala Janševa vlada tako v prvem kot v drugem mandatu, ko smo pri tistih pomembnih odločitvah, pri pomembnem sprejemu zakonodaje ali pa pri sprejemu dejanskih reform

poskušali na nek način posesti za isto mizo tako opozicijo kot koalicijo kot vse socialne partnerje.

Jaz dobivam iz dneva v dan občutek, da ste se odločili, da ne boste naredili ničesar, kajti potem vam nihče ne more ničesar očitati. Prepuščate se vetru, ki je zaenkrat pozitiven, ki ima neko gospodarsko rast, ampak jaz mislim, da je to lahko zelo nevarno, kajti ta veter se lahko glede na sedanjo situacijo tako v Evropi kot po svetu hitro obrne. Zavedati se moramo, da bo lahko leto 2016 čisto drugačno, kot so v danem trenutku določene napovedi.

Zakaj imajo tranzicijske države Češka, Poljska bistveno višjo napoved gospodarske rasti v letu 2016? Na to niste odgovorili. Če se cedita med in mleko, kot ta vlada poskuša razlagati, zakaj boste začasne ukrepe iz ZUJF spremenili v trajne? Zakaj ne boste znižali stopnje davka na dodano vrednost?

Minister Koprivnikar govori o nekih dosežkih, ki so bili že uvedeni v času vlade Janeza Janše, recimo projekt VEM. Govori o nekih oblakih, ki jih Vlada pripravlja, ne moreta pa vzdrževati spletne strani Vlade in pa ministrstev. Supervizor ni deloval več kot tri mesece, aplikacijo KPK ste ukinili. Da ne govorim o kršenju človekovih pravic. Če bi si kje morali biti enotni, je pa to pri kršenju človekovih pravic. Ne koalicija in ne opozicija kršenja človekovih pravic ne bi smeli dopustiti, še manj pa da bi kršitve človekovih pravic ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila.

V skladu z razlago Komisije za Poslovnik z dnem 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem in v skladu s Poslovnikom Državnega zbora, na podlagi katerega je bila ta seja tudi sklicana in izvedena, zaključujem to edino točko dnevnega reda in 21. izredno sejo Državnega zbora.

S pravim olajšanjem in iskrenim spoštovanjem naših državljanek in državljanom želim vsem mirno spanje, da se spočijete za resno delo, ki nas še čaka v državi in v Državnem zboru.

Seja se je končala 13. oktobra 2015 ob 20.23.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BRATUŠEK, MAG. ALENKA	26
BRECELJ, TINA	9, 51

D

DOBOVŠEK, DR. BOJAN	16
---------------------------	----

G

GORENAK, DR. VINKO	47, 53
GRIMS, MAG. BRANKO	32, 39, 41

H

HORVAT, JOŽEF	8, 23, 46
---------------------	-----------

K

KOPRIVNIKAR, BORIS	24, 35, 36
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA	8, 17, 34
KOTNIK POROPAT, MARJANA	20
KRAJNC, MAG. BOJAN	45

L

LEP ŠIMENKO, SUZANA	27
LOGAR, MAG. ANŽE	44, 54

M

MESEC, LUKA	11
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	40, 41
MURGEL, DR. JASNA	43
MURŠIČ, MAG. BOJANA	10

N

NOVAK, LJUDMILA	31
-----------------------	----

P

POGAČNIK, MAG. MARKO	6, 20, 25, 31, 35, 36, 41, 42, 47, 51, 54
POJBIČ, MARIJAN	48
POTOČNIK, ANDREJA	30
PRIKL, UROŠ	41

R

RADIČ, DUŠAN	28
--------------------	----

S

SLUGA, JANJA	38
--------------------	----

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	18
ŠKODNIK, IVAN	33

T

TANKO, JOŽE	49, 52
TONIN, MAG. MATEJ	14

V

VEBER, JANKO	29, 33
VRTOVEC, JERNEJ	25

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec